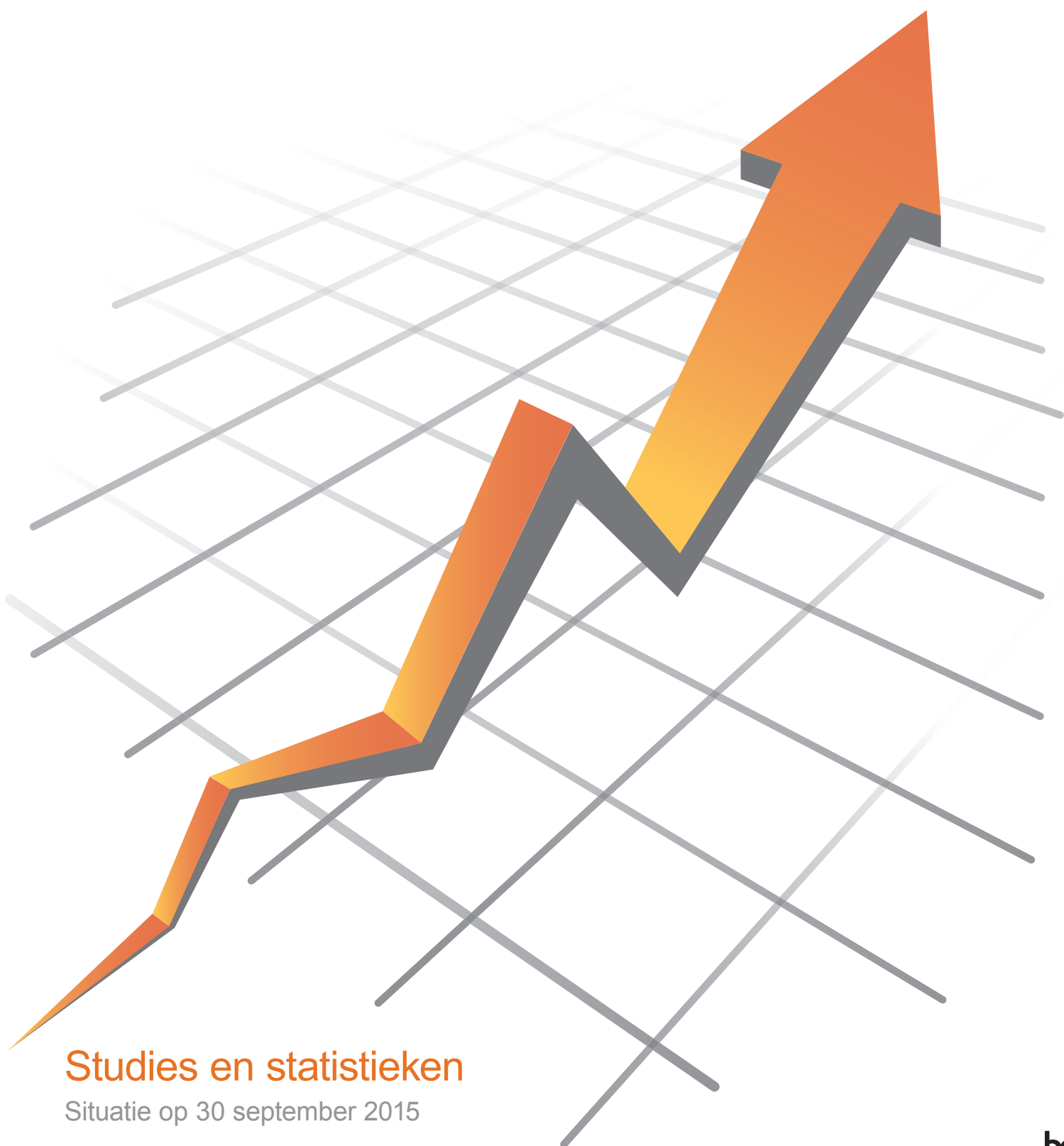

Trimestriële indicatoren van de arbeidsmarkt

Studies en statistieken

Situatie op 30 september 2015

De RVA publiceert een maandelijkse statistiek over de vergoede werkloosheid, waarvan de inhoud sedert 1 januari 2011 werd uitgebreid. Die statistiek, die op de betalingen van werkloosheidsuitkeringen gebaseerd is, wordt gepubliceerd omstreeks de 25^e van de volgende maand.

De RVA publiceert ook een gedetailleerd jaarverslag over al zijn opdrachten (werkloosheid, werklozen met bedrijfstoelage, loopbaanonderbreking en tijdskrediet, dienstencheques en andere tewerkstellings-maatregelen ...). Dat verslag wordt gepubliceerd in maart van het volgende jaar.

De huidige publicatie verschijnt tussen de twee genoemde.

De trimestriële periodiciteit ervan maakt het mogelijk:

- om enerzijds de seizoensgebonden of technische effecten die de op de betalingen gebaseerde maandelijkse statistieken kunnen beïnvloeden, gevoelig te verminderen;
- om anderzijds sneller dan in een jaarverslag evolutieve trends van de arbeidsmarkt op te sporen.

De inhoud ervan is voornamelijk gebaseerd op indicatoren die behoren tot de RVA-opdrachten. Ze zijn verdeeld in 11 hoofdstukken:

- Conjunctuur
- Tijdelijke werkloosheid
- Sluitingen en oprichtingen van ondernemingen
- Vergoede volledige werkloosheid van de werkzoekenden
- Werklozen met bedrijfstoelage en oudere werklozen
- Tewerkstellingsmaatregelen: activering van de uitkeringen, dienstencheques ...
- Loopbaanonderbreking en tijdskrediet
- Maatregelen in het kader van de ontwikkeling van een eenheidstatuut
- Globale evolutie van de uitkeringstrekkers
- Internationale vergelijking
- Evolutie over 10 jaar

Om die indicatoren te situeren in een ruimere context en de analyse te versterken, bevat het eerste hoofdstuk enkele bijkomende conjuncturele indicatoren uit externe bronnen (evolutie van de economische conjunctuur, werkaanbiedingen en uitzendarbeid) en in het voorlaatste hoofdstuk staan elementen voor een internationale vergelijking.

Het onder de loop genomen trimester wordt bovendien gesitueerd in een historisch perspectief dat teruggaat tot het eerste trimester van 2007. Daardoor is een opvolging mogelijk van de evolutie van de gevolgen van de crisis en van de vergelijkingen met de situatie van voor de crisis. In het laatste hoofdstuk worden, voor de voornaamste indicatoren, de overeenstemmende kwartalen van de 10 laatste jaren met elkaar vergeleken, wat een ruimer historisch perspectief mogelijk maakt.

Uiteraard blijft de RVA op zijn website www.rva.be publicaties posten van:

- verschillende voorgevormde statistieken;
- zeer gedetailleerde en recente interactieve statistieken (ook over de sluitingen van ondernemingen);
- studies en analyses van specifieke thema's.

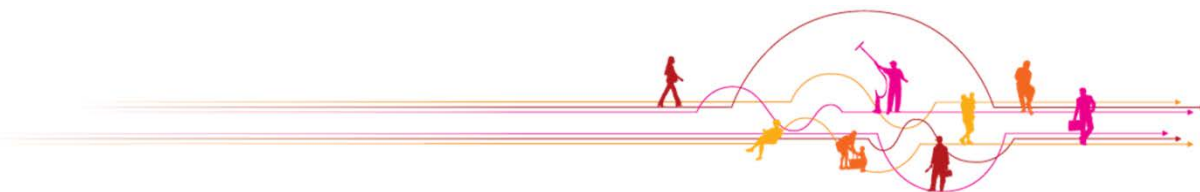
Het is de bedoeling om op die manier de bijdrage van de RVA aan de analyse en de vooruitgang van onze arbeidsmarkt aan te vullen.

De Administrateur-generaal

Georges CARLENS

Inhoudstafel

1	Evolutie van de conjunctuur	1
1.1	Bbp	1
1.2	Conjunctuurbarometer	3
1.3	Werkaanbiedingen	4
1.4	Uitzendarbeid	6
2	Evolutie van de tijdelijk werklozen	8
2.1	In fysieke eenheden	8
2.2	In budgettaire eenheden	10
2.3	Volgens type van tijdelijke werkloosheid (in vergoede dagen)	12
2.4	Waarvan schorsing bedienden	13
2.5	Evolutie van de tijdelijke werkloosheid volgens bedrijfstak	14
3	Evolutie van de oprichting en opheffing van ondernemingen	15
3.1	Evolutie van de faillissementen	15
3.1.1	Met of zonder banenverlies.....	15
3.1.2	Met banenverlies.....	17
3.1.3	Verloren banen ten gevolge van faillissementen.....	19
3.2	Evolutie van de collectieve ontslagen	21
3.3	Evolutie van de oprichting van ondernemingen	23
4	Evolutie van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)	25
4.1	Volgens gewest	25
4.2	Volgens geslacht	28
4.3	Volgens leeftijdsklasse	30
4.4	Volgens toelaatbaarheidsbasis	32
4.5	Volgens werkloosheidsduur	34
4.6	Volgens gezinscategorie	36

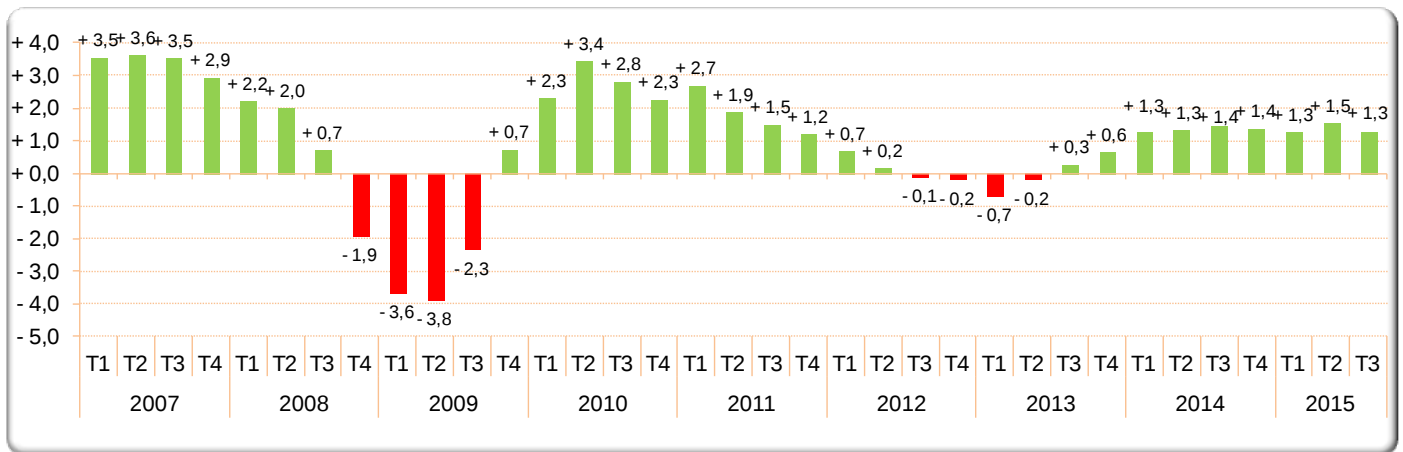
5	Evolutie van de werklozen met bedrijfstoeslag en van de vrijgestelde oudere werklozen	38
<i>5.1</i>	<i>Algemeen overzicht</i>	<i>38</i>
<i>5.2</i>	<i>Evolutie van de werklozen met bedrijfstoeslag</i>	<i>41</i>
<i>5.3</i>	<i>Evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen</i>	<i>42</i>
6	Evolutie van de tewerkstellingsmaatregelen	43
<i>6.1</i>	<i>Evolutie van de tewerkstellingsmaatregelen (excl. dienstencheques)</i>	<i>43</i>
<i>6.1.1</i>	<i>Algemene evolutie volgens stelsel</i>	<i>43</i>
<i>6.1.2</i>	<i>Evolutie van het Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar</i>	<i>44</i>
<i>6.1.3</i>	<i>Evolutie van de instapstages.....</i>	<i>45</i>
<i>6.2</i>	<i>Dienstencheques</i>	<i>46</i>
7	Evolutie van de loopbaanonderbreking en het tijdskrediet	47
<i>7.1</i>	<i>Evolutie van loopbaanonderbreking, tijdskrediet en thematische verlopen volgens breuk van de werkonderbreking</i>	<i>47</i>
<i>7.2</i>	<i>Evolutie van loopbaanonderbreking, tijdskrediet en thematische verlopen volgens motief/reden</i>	<i>49</i>
8	Evolutie van de maatregelen in het kader van de ontwikkeling van het Eenheidsstatuut	51
<i>8.1</i>	<i>Crisispremies en ontslaguitkeringen</i>	<i>51</i>
<i>8.2</i>	<i>Ontslagcompensatievergoedingen</i>	<i>52</i>
9	Evolutie van de 3 groepen van uitkeringstrekkers	53
10	Internationale vergelijking	55
<i>10.1</i>	<i>Werkloosheidsgraad</i>	<i>55</i>
<i>10.2</i>	<i>Evolutie van de werkgelegenheid</i>	<i>56</i>
11	Evolutie over 10 jaar	57
<i>11.1</i>	<i>De werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen</i>	<i>57</i>
<i>11.2</i>	<i>De niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen</i>	<i>59</i>
<i>11.3</i>	<i>Het totaal aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (werkzoekend en niet-werkzoekend samen)</i>	<i>60</i>
<i>11.4</i>	<i>De niet-vergoede niet-werkende werkzoekenden</i>	<i>61</i>
<i>11.5</i>	<i>De tijdelijk werklozen</i>	<i>62</i>

Evolutie van de conjunctuur

1.1 Bbp

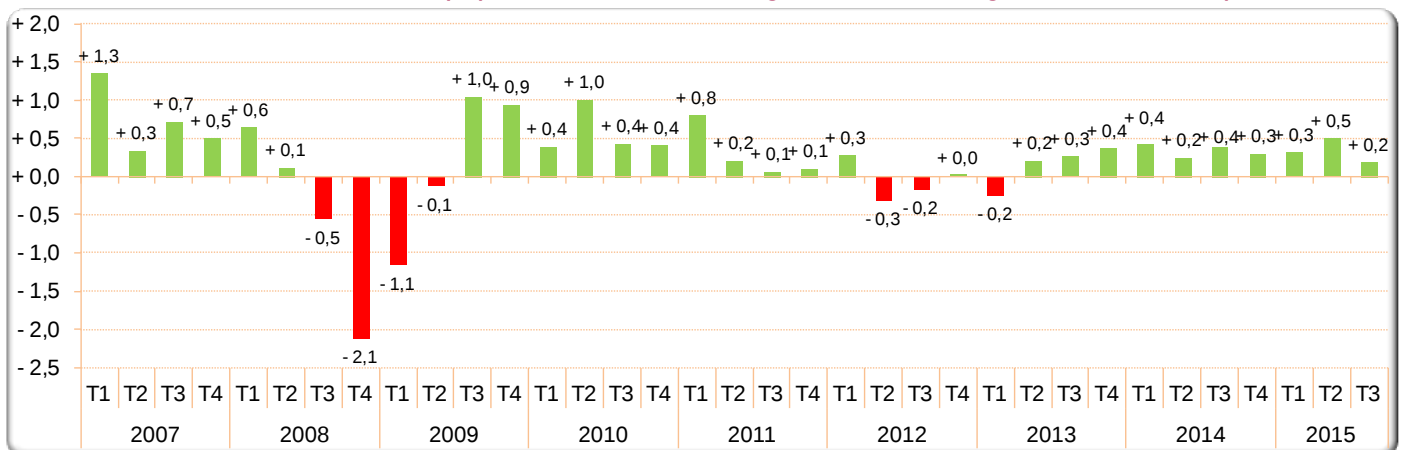
Grafiek 1

Trimestriële evolutie van het bbp (relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar)

Grafiek 2

Trimestriële evolutie van het bbp (relatieve verandering t.o.v. het voorgaande trimester)

Bron: NBB - Bbp in volume - referentiejaar 2012 - voor seizoensschommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens¹

¹ Ten gevolge van een aantal methodologische aanpassingen in de nationale rekeningen heeft de NBB de statistische modellen inzake trimestrialisatie en seizoenszuivering herzien. Daardoor wijkt de trimestriële evolutie van het bbp enigszins af van wat eerder gepubliceerd werd.

Na een erg slecht 2009 herstelde de economische conjunctuur zich vanaf het daaropvolgende jaar tot het 1^e trimester van 2011. Vanaf het 2^e trimester van 2011 groeide het bbp nog steeds op jaarbasis (cf. grafiek 1), maar stagneerde het op trimestriële basis (cf. grafiek 2). In de tweede helft van 2012 en de eerste helft van 2013 was de bbp-groei opnieuw licht negatief.

In de tweede helft van 2013 herstelde de economie geleidelijk aan en was er opnieuw lichte groei. Sinds T1 2014 stabiliseert die groei zich op om en bij de + 1,4% . In T3 2015 bedraagt hij + 0,2% op trimesterbasis en + 1,3% op jaarbasis.

Tabel 1
Evolutie van het bbp

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 *	2016 *		
Bbp	378 714	382 317	372 315	381 625	387 836	388 184	389 291	393 413	397 741	398 527	398 527	400 888
Evolutie	+ 3,0%	+ 1,0%	- 2,6%	+ 2,5%	+ 1,6%	+ 0,1%	+ 0,3%	+ 1,1%	+ 1,1%	+ 1,3%	+ 1,3%	+ 1,9%

* Vooruitzichten

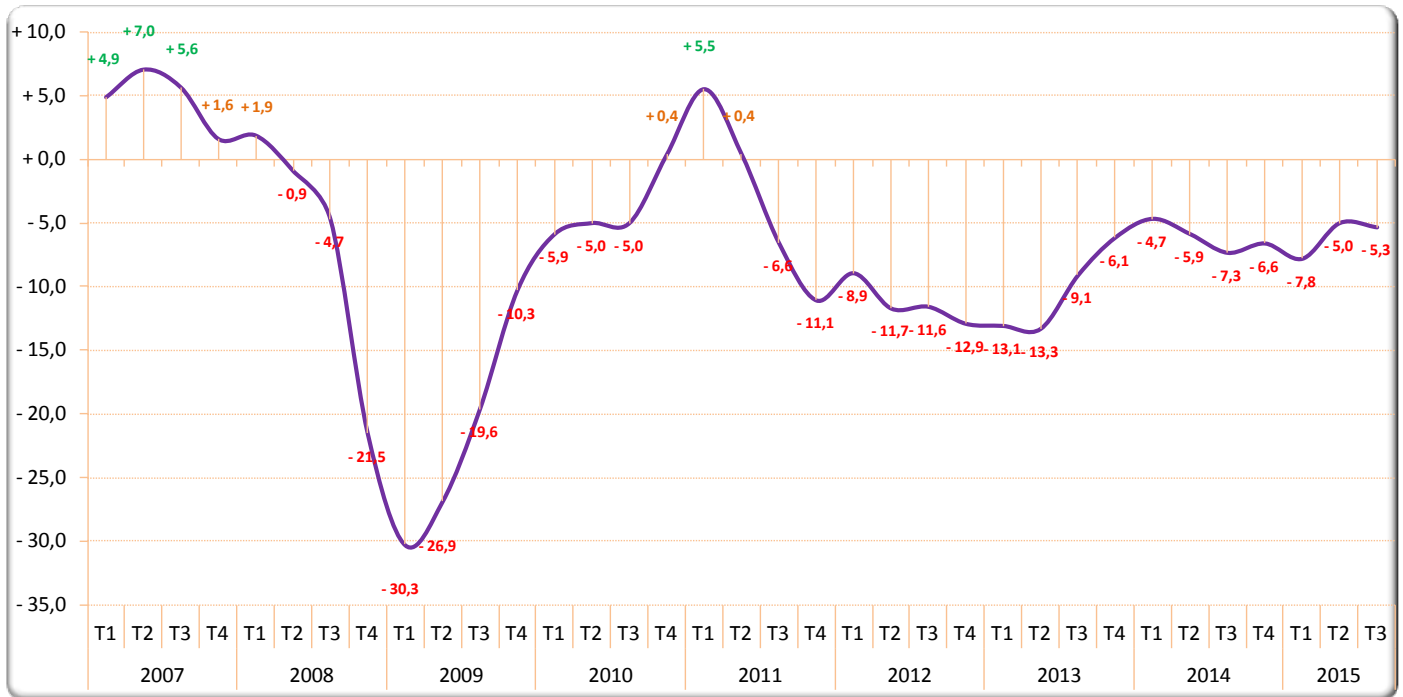
De recentste vooruitzichten² gaan uit van een bbp-groei tussen + 1,1% en + 1,3% voor 2015 en + 1,3% en + 1,9% voor 2016.

² Bronnen: Planbureau, IRES, IMF, NBB, Europese Commissie, OESO

1.2 Conjunctuurbarometer

De conjunctuurbarometer, die gebaseerd is op een enquête die wordt afgenomen bij een steekproef van ondernemers, biedt een weergave van de manier waarop de economische wereld de conjunctuurevoluties percipieert. Is de barometer positief, dan getuigt dit van vertrouwen van de ondernemers in de toekomstige evolutie van de conjunctuur.

Grafiek 3
Evolutie van de conjunctuurbarometer

Bron: NBB - Maandelijkse conjunctuurenquête bij de ondernemingen

De conjunctuurbarometer nam een duik tijdens de crisis, maar klom daarna opnieuw boven 0 gedurende drie opeenvolgende trimesters (van T4 2010 tot T2 2011). Daarna kende hij een nieuwe terugval om zich te stabiliseren rond de - 11 tot - 13 punten. Vanaf het 3^e trimester van 2013 ging het ondernemersvertrouwen opnieuw enigszins in stijgende lijn, waardoor de conjunctuurbarometer in T1 2014 boven de grens van - 5 punten uitkwam. Daarna was opnieuw een lichte terugval merkbaar tot om en bij de - 7 punten. In T2 en T3 2015 is de index van het ondernemersvertrouwen opnieuw enigszins toegenomen tot respectievelijk - 5,0 en - 5,3 punten.

1.3 Werkaanbiedingen

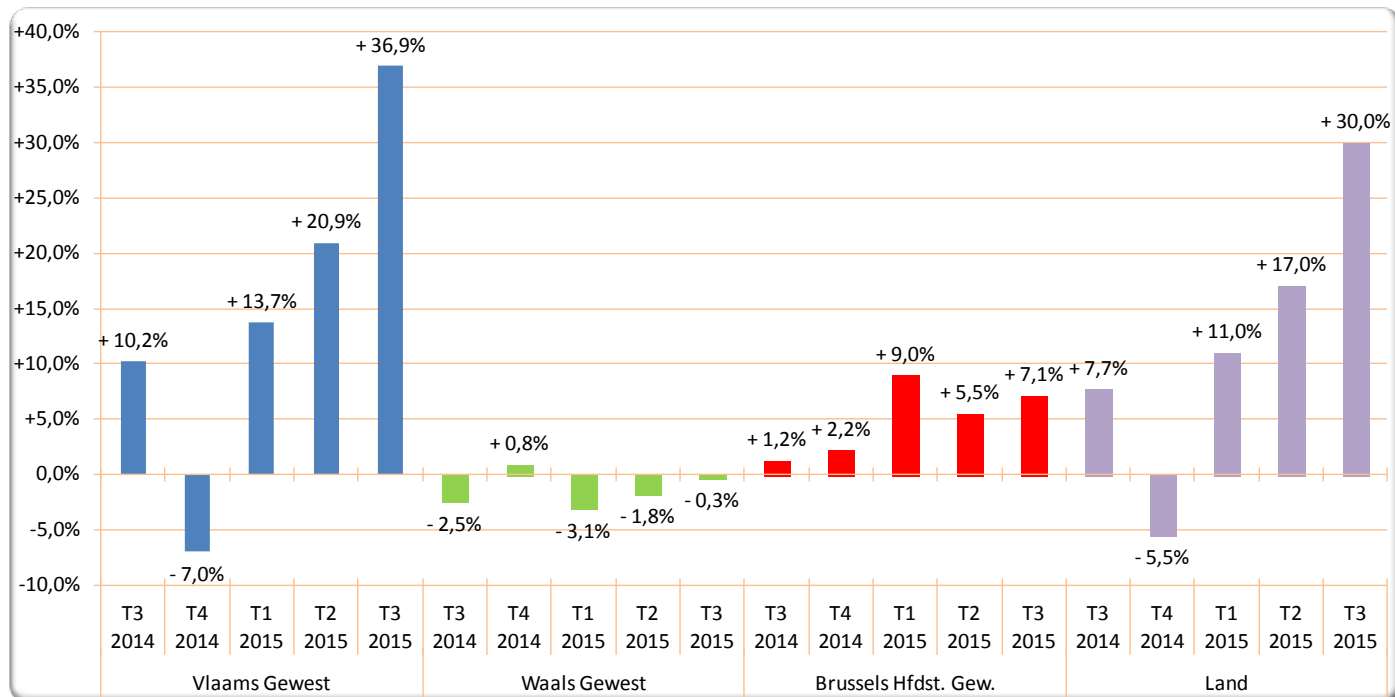
Tabel 2
Evolutie van het aantal werkaanbiedingen volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	72.132	18.174	3.392	93.698	2007	T1	100	100	100	100
	T2	73.173	20.240	3.109	96.522		T2	100	100	100	100
	T3	72.024	18.050	3.313	93.387		T3	100	100	100	100
	T4	64.332	17.183	3.315	84.830		T4	100	100	100	100
	Jaar	281.661	73.647	13.129	368.437		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	73.365	20.045	3.866	97.276	2008	T1	102	110	114	104
	T2	71.934	18.409	3.859	94.202		T2	98	91	124	98
	T3	66.774	19.385	3.992	90.151		T3	93	107	120	97
	T4	57.049	14.610	3.705	75.364		T4	89	85	112	89
	Jaar	269.122	72.449	15.422	356.993		Jaar	96	98	117	97
2009	T1	60.359	18.879	3.854	83.092	2009	T1	84	104	114	89
	T2	57.971	15.232	3.364	76.567		T2	79	75	108	79
	T3	50.348	16.397	4.448	71.193		T3	70	91	134	76
	T4	48.910	13.142	3.795	65.847		T4	76	76	114	78
	Jaar	217.588	63.650	15.461	296.699		Jaar	77	86	118	81
2010	T1	64.073	18.060	4.348	86.481	2010	T1	89	99	128	92
	T2	67.718	17.487	3.937	89.142		T2	93	86	127	92
	T3	66.333	17.417	4.872	88.622		T3	92	96	147	95
	T4	64.156	15.646	4.209	84.011		T4	100	91	127	99
	Jaar	262.280	68.610	17.366	348.256		Jaar	93	93	132	95
2011	T1	79.939	19.867	4.860	104.666	2011	T1	111	109	143	112
	T2	83.919	19.560	5.213	108.692		T2	115	97	168	113
	T3	76.136	18.572	5.805	100.513		T3	106	103	175	108
	T4	67.429	15.563	5.255	88.247		T4	105	91	159	104
	Jaar	307.423	73.562	21.133	402.118		Jaar	109	100	161	109
2012	T1	74.596	18.644	5.305	98.545	2012	T1	103	103	156	105
	T2	75.647	15.095	4.673	95.415		T2	103	75	150	99
	T3	63.881	17.066	4.271	85.218		T3	89	95	129	91
	T4	61.721	13.455	3.962	79.138		T4	96	78	120	93
	Jaar	275.845	64.260	18.211	358.316		Jaar	98	87	139	97
2013	T1	67.143	14.660	4.706	86.509	2013	T1	93	81	139	92
	T2	68.249	12.813	4.334	85.396		T2	93	63	139	88
	T3	65.448	12.961	4.989	83.398		T3	91	72	151	89
	T4	70.698	11.962	4.184	86.844		T4	110	70	126	102
	Jaar	271.538	52.396	18.213	342.147		Jaar	96	71	139	93
2014	T1	75.287	14.065	4.567	93.919	2014	T1	104	77	135	100
	T2	76.215	12.993	4.560	93.768		T2	104	64	147	97
	T3	72.108	12.637	5.049	89.794		T3	100	70	152	96
	T4	65.755	12.063	4.275	82.093		T4	102	70	129	97
	Jaar	289.365	51.758	18.451	359.574		Jaar	103	70	141	98
2015	T1	85.623	13.625	4.976	104.224	2015	T1	119	75	147	111
	T2	92.180	12.759	4.810	109.749		T2	126	63	155	114
	T3	98.724	12.596	5.408	116.728		T3	137	70	163	125

Bronnen: VDAB, FOREM, Actiris, ADG - Door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling ontvangen werkaanbiedingen uit het normale economisch circuit, met uitzondering van uitzendarbeid en uitwisseling van aanbiedingen tussen de gewestelijke diensten. Vanaf 2012 heeft de VDAB de werkaanbiedingen voor zelfstandigen buiten het normale economische circuit ingedeeld en vanaf 2014 ook de werkaanbiedingen voor jobstudenten. Met het oog op de coherentie tussen de verschillende gewestelijke diensten integreren wij deze nog steeds in het normale economische circuit.

Grafiek 4

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

In de loop van 2009 viel het aantal door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling ontvangen werkaanbiedingen terug in het Vlaams en in het Waals Gewest. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daarentegen bleef de tendens positief. In 2010 en 2011 liet elk van de gewesten een toename noteren op jaarbasis (alle gewesten samen: +17,4% in 2010 en +15,5% in 2011). Het aantal in 2011 ontvangen werkaanbiedingen overschreed zelfs dat van voor de crisis.

In 2012 tekent zich een kentering af: het aantal werkaanbiedingen ging opnieuw geleidelijk aan achteruit. In het Waals Gewest blijft de tendens tot op heden licht dalende. Het Vlaams en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daarentegen kenden sinds de tweede helft van 2013 opnieuw een heropleving van het aantal werkaanbiedingen (een enkele verzwakking niet te na gesproken).

In de eerste drie trimesters van 2015 tekent de heropleving in het Vlaams en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich nog duidelijker af. Het aantal ontvangen werkaanbiedingen nam in het Vlaams Gewest in T3 2015 op jaarbasis toe met 36,9% en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met 7,1%. Het Waals Gewest liet in dezelfde periode een daling noteren van -0,3%.

Voor het gehele land werden in T3 2015 116 728 nieuwe werkaanbiedingen genoteerd. Dat is het hoogste peil in de beschouwde periode. Ter herinnering: vanaf 2012 heeft de VDAB de werkaanbiedingen voor zelfstandigen buiten het normale economische circuit ingedeeld en vanaf 2014 ook de werkaanbiedingen voor jobstudenten. Met het oog op de coherentie tussen de verschillende gewestelijke diensten integreren wij deze nog steeds in het normale economische circuit.

1.4 Uitzendarbeid

Tabel 3
Evolutie van de uitzendarbeid volgens statuut

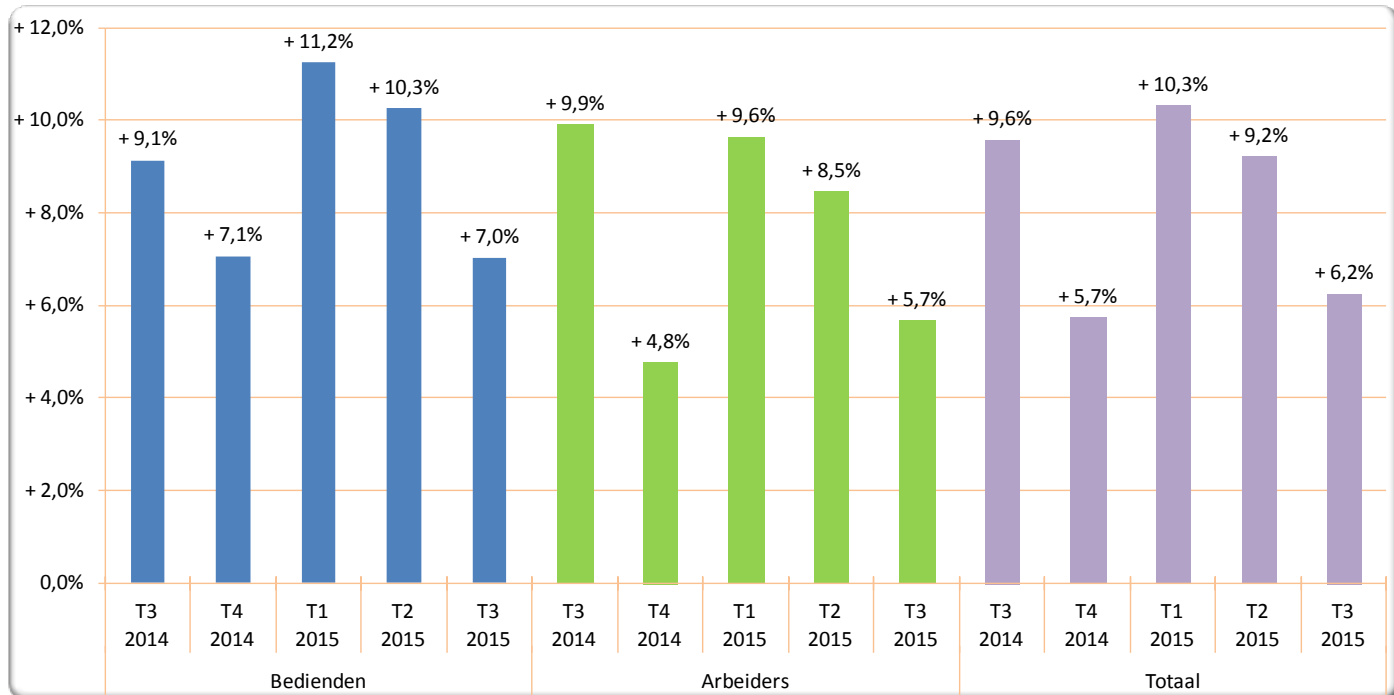
Bedienden				Arbeiders				Totaal			
2007	T1	228 623	412 530	641 153	2007	T1	100	100	100		
	T2	237 827	413 370	651 196		T2	100	100	100		
	T3	239 835	403 651	643 485		T3	100	100	100		
	T4	244 965	396 632	641 597		T4	100	100	100		
	Jaar	237 813	406 546	644 358		Jaar	100	100	100		
2008	T1	254 050	411 128	665 179	2008	T1	111	100	104		
	T2	252 345	394 572	646 917		T2	106	95	99		
	T3	251 381	365 416	616 797		T3	105	91	96		
	T4	239 816	324 770	564 586		T4	98	82	88		
	Jaar	249 398	373 972	623 370		Jaar	105	92	97		
2009	T1	226 581	274 329	500 910	2009	T1	99	66	78		
	T2	214 462	255 784	470 247		T2	90	62	72		
	T3	207 780	264 646	472 426		T3	87	66	73		
	T4	208 887	279 022	487 909		T4	85	70	76		
	Jaar	214 428	268 445	482 873		Jaar	90	66	75		
2010	T1	211 917	289 490	501 407	2010	T1	93	70	78		
	T2	217 204	313 477	530 682		T2	91	76	81		
	T3	223 389	328 630	552 019		T3	93	81	86		
	T4	228 710	342 042	570 752		T4	93	86	89		
	Jaar	220 305	318 410	538 715		Jaar	93	78	84		
2011	T1	232 621	359 567	592 188	2011	T1	102	87	92		
	T2	234 265	356 083	590 349		T2	99	86	91		
	T3	234 579	345 680	580 260		T3	98	86	90		
	T4	232 527	337 865	570 391		T4	95	85	89		
	Jaar	233 498	349 799	583 297		Jaar	98	86	91		
2012	T1	228 055	324 563	552 618	2012	T1	100	79	86		
	T2	227 649	318 405	546 054		T2	96	77	84		
	T3	226 197	307 654	533 851		T3	94	76	83		
	T4	225 133	295 406	520 539		T4	92	74	81		
	Jaar	226 759	311 507	538 266		Jaar	95	77	84		
2013	T1	226 550	287 169	513 719	2013	T1	99	70	80		
	T2	220 465	288 426	508 891		T2	93	70	78		
	T3	219 271	294 341	513 612		T3	91	73	80		
	T4	224 965	309 091	534 056		T4	92	78	83		
	Jaar	222 813	294 757	517 570		Jaar	94	73	80		
2014	T1	224 068	311 419	535 487	2014	T1	98	75	84		
	T2	232 235	318 057	550 293		T2	98	77	85		
	T3	239 316	323 536	562 851		T3	100	80	87		
	T4	240 873	323 810	564 683		T4	98	82	88		
	Jaar	234 123	319 206	553 328		Jaar	98	79	86		
2015	T1	249 258	341 451	590 709	2015	T1	109	83	92		
	T2	256 073	344 966	601 039		T2	108	83	92		
	T3	256 130	341 890	598 020		T3	107	85	93		

Bron: Federgon - De cijfers in de linkertabel geven een raming weer van het gemiddelde aantal uitzenduren dat per dag in België werd gepresteerd in de loop van het bedoelde trimester.³

³ Dit daggemiddelde per trimester werd berekend als het rekenkundig gemiddelde van de daggemiddelden van de drie maanden in het trimester. De driemaandelijks cijfers, die gebaseerd zijn op het werkelijke aantal gepresteerde uitzenduren per trimester, zijn met een vertraging van ongeveer 2 maanden beschikbaar op de website van Federgon.

Grafiek 5

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Na een slecht 2009 nam het aantal gepresteerde uitzenduren geleidelijk aan weer toe in 2010 en in de loop van de eerste 3 trimesters van 2011. In het 4^e trimester van 2011 begon het aantal uitzenduren van arbeiders opnieuw af te nemen op jaarbasis en in het 1^e trimester van 2012 ook van bedienden. De dalende trend bleef aanhouden tijdens 2012 en de eerste drie trimesters van 2013.

Vanaf T4 2013 nemen we een omkering waar van de neerwaartse tendens. Het aantal door arbeiders gepresteerde uitzenduren stijgt vanaf dan opnieuw op jaarbasis. Die stijging houdt aan in de daarop volgende trimesters. In het 3^e trimester van 2015 bedraagt ze 5,7%. Het aantal gepresteerde uren ligt in T3 2015 wel nog 15% lager dan in T3 2007.

Bij de bedienden is vanaf T2 2014 opnieuw een opwaartse trend merkbaar. Het aantal gepresteerde uitzenduren stijgt bij de bedienden met 7,0% in het 3^e trimester van 2015, waardoor het pre-crisisniveau opnieuw overschreden wordt.

Voor beide segmenten samen resulteert dit in een toename van 6,2% op jaarbasis in T3 2015.

Evolutie van de tijdelijk werklozen

2.1

In fysieke eenheden

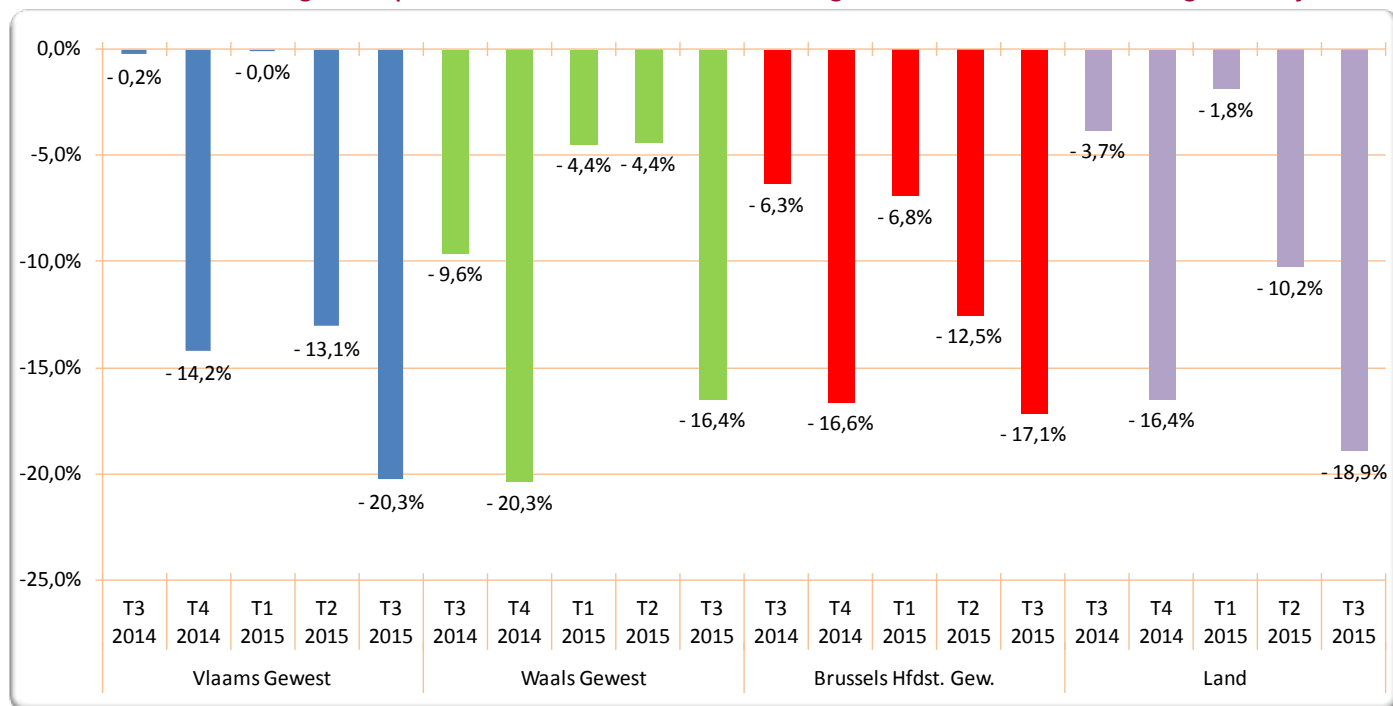
Tabel 4

Evolutie van de tijdelijk werklozen volgens gewest in fysieke eenheden

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	97 184	50 354	6 215	153 753	2007	T1	100	100	100	100
	T2	69 716	37 444	5 007	112 167		T2	100	100	100	100
	T3	61 041	34 522	3 874	99 438		T3	100	100	100	100
	T4	71 883	38 299	4 255	114 437		T4	100	100	100	100
	Jaar	74 956	40 155	4 838	119 949		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	101 974	51 667	6 381	160 021	2008	T1	105	103	103	104
	T2	74 597	41 352	5 009	120 958		T2	107	110	100	108
	T3	70 485	33 961	4 025	108 471		T3	115	98	104	109
	T4	96 909	47 761	4 826	149 496		T4	135	125	113	131
	Jaar	85 991	43 685	5 060	134 737		Jaar	115	109	105	112
2009	T1	186 704	84 301	8 637	279 643	2009	T1	192	167	139	182
	T2	153 217	68 302	7 412	228 931		T2	220	182	148	204
	T3	103 057	48 219	5 791	157 067		T3	169	140	149	158
	T4	112 773	58 388	6 656	177 817		T4	157	152	156	155
	Jaar	138 938	64 802	7 124	210 864		Jaar	185	161	147	176
2010	T1	164 447	82 015	9 651	256 113	2010	T1	169	163	155	167
	T2	104 678	55 343	7 728	167 749		T2	150	148	154	150
	T3	76 246	40 348	5 976	122 569		T3	125	117	154	123
	T4	88 493	51 436	6 784	146 713		T4	123	134	159	128
	Jaar	108 466	57 285	7 535	173 286		Jaar	145	143	156	144
2011	T1	117 140	65 083	8 800	191 023	2011	T1	121	129	142	124
	T2	78 624	43 910	7 379	129 912		T2	113	117	147	116
	T3	71 370	38 567	6 026	115 963		T3	117	112	156	117
	T4	77 384	42 823	6 284	126 491		T4	108	112	148	111
	Jaar	86 129	47 596	7 122	140 847		Jaar	115	119	147	117
2012	T1	131 133	67 190	9 233	207 555	2012	T1	135	133	149	135
	T2	98 535	51 166	7 926	157 626		T2	141	137	158	141
	T3	79 908	42 343	6 588	128 839		T3	131	123	170	130
	T4	92 135	52 740	6 464	151 338		T4	128	138	152	132
	Jaar	100 428	53 360	7 552	161 340		Jaar	134	133	156	135
2013	T1	154 753	78 068	9 720	242 541	2013	T1	159	155	156	158
	T2	111 082	59 437	8 434	178 953		T2	159	159	168	160
	T3	70 959	40 153	6 121	117 233		T3	116	116	158	118
	T4	83 257	47 009	5 899	136 165		T4	116	123	139	119
	Jaar	105 013	56 167	7 544	168 723		Jaar	140	140	156	141
2014	T1	111 494	60 431	8 160	180 085	2014	T1	115	120	131	117
	T2	83 412	43 437	6 897	133 746		T2	120	116	138	119
	T3	70 792	36 317	5 737	112 846		T3	116	105	148	113
	T4	71 425	37 448	4 922	113 796		T4	99	98	116	99
	Jaar	84 281	44 408	6 429	135 118		Jaar	112	111	133	113
2015	T1	111 479	57 766	7 602	176 847	2015	T1	115	115	122	115
	T2	72 525	41 541	6 037	120 103		T2	104	111	121	107
	T3	56 440	30 351	4 758	91 549		T3	92	88	123	92

Grafiek 6

Relatieve verandering ten opzichte van het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

In het 4^e trimester van 2008 schiet de tijdelijke werkloosheid de hoogte in door de aanvang van de economische crisis. Ze bereikt haar hoogtepunt in het 2^e trimester van het daaropvolgende jaar.

Na geleidelijke dalingen gaat ze in 2012 weer de hoogte in. Dit laat zich vooral verklaren door opnieuw een ongunstiger economische evolutie. Het is echter voornamelijk de erg strenge winter van 2012-2013 (68 vorstdagen van T4 2012 t.e.m. T2 2013) die een nieuwe piek veroorzaakt in het eerste semester van 2013.

Vanaf het 2^e semester van 2013 keert deze tendens en noteren we constante dalingen van de tijdelijke werkloosheid op jaarbasis. Voor het laatste trimester van 2014 zakt de tijdelijke werkloosheid voor het eerst weer onder het pre-crisisniveau van 2007.

In 2015 zetten de dalingen op jaarbasis zich door en bereikt hun aantal een niveau dat lager ligt dan dat van 2007 (- 8% t.o.v. T3 2007). Slechts het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vormt hierop een uitzondering en noteert nog steeds een aantal tijdelijk werklozen dat 23% hoger ligt dan in T3 2007. Op jaarbasis noteren we een daling met 18,9% van het totale aantal tijdelijk werklozen.

2.2

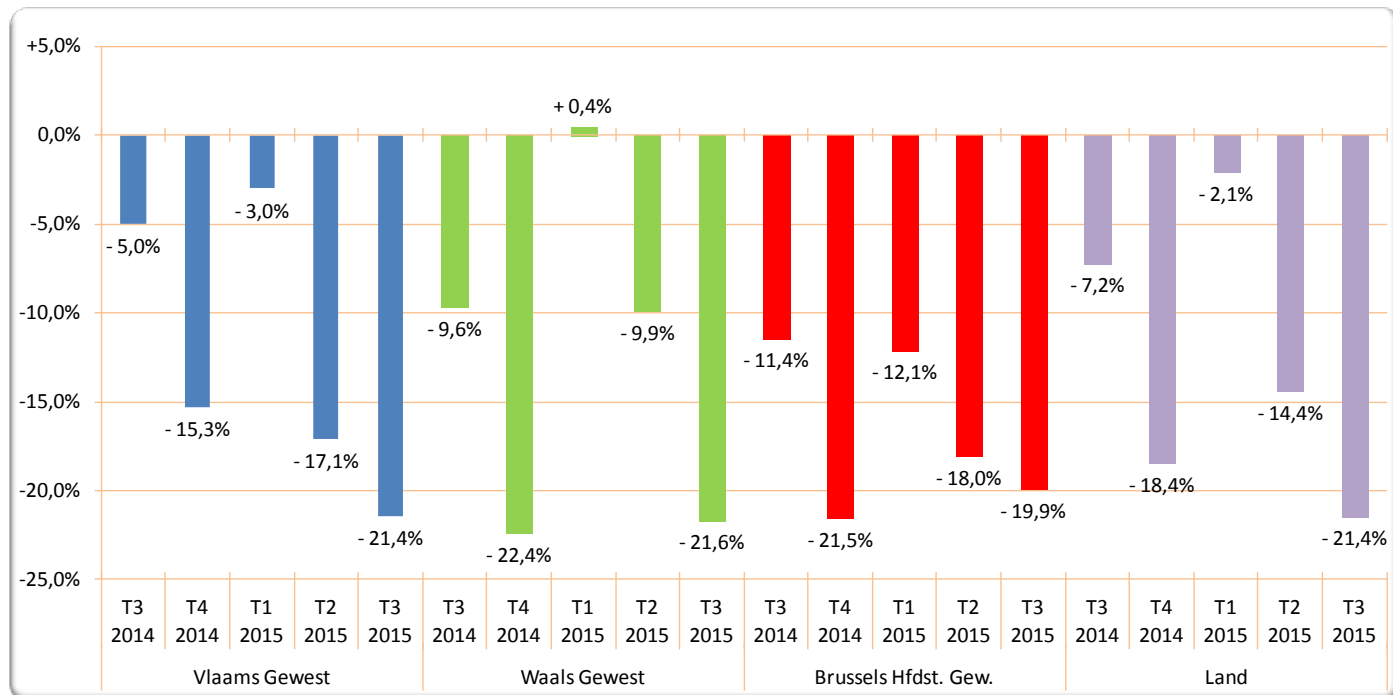
In budgettaire eenheden

Tabel 5
Evolutie van de tijdelijk werklozen volgens gewest in budgettaire eenheden

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	23 661	16 341	2 087	42 089	2007	T1	100	100	100	100
	T2	14 931	10 849	1 672	27 452		T2	100	100	100	100
	T3	12 372	9 549	1 455	23 376		T3	100	100	100	100
	T4	14 742	10 726	1 468	26 936		T4	100	100	100	100
	Jaar	16 427	11 866	1 670	29 963		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	22 708	15 892	2 091	40 691	2008	T1	96	97	100	97
	T2	15 596	11 254	1 689	28 539		T2	104	104	101	104
	T3	13 826	9 091	1 449	24 366		T3	112	95	100	104
	T4	21 221	13 063	1 642	35 926		T4	144	122	112	133
	Jaar	18 338	12 325	1 718	32 381		Jaar	112	104	103	108
2009	T1	54 960	31 368	2 987	89 315	2009	T1	232	192	143	212
	T2	40 139	21 249	2 440	63 828		T2	269	196	146	233
	T3	24 560	14 534	1 935	41 029		T3	199	152	133	176
	T4	27 624	18 262	2 206	48 092		T4	187	170	150	179
	Jaar	36 821	21 353	2 392	60 566		Jaar	224	180	143	202
2010	T1	50 973	33 122	3 481	87 577	2010	T1	215	203	167	208
	T2	24 027	16 583	2 419	43 029		T2	161	153	145	157
	T3	16 394	11 962	1 892	30 248		T3	133	125	130	129
	T4	19 363	15 738	2 075	37 176		T4	131	147	141	138
	Jaar	27 689	19 351	2 467	49 507		Jaar	169	163	148	165
2011	T1	30 777	22 232	2 709	55 717	2011	T1	130	136	130	132
	T2	16 842	12 255	1 973	31 070		T2	113	113	118	113
	T3	14 141	10 699	1 746	26 586		T3	114	112	120	114
	T4	16 199	12 241	1 768	30 208		T4	110	114	120	112
	Jaar	19 490	14 357	2 049	35 895		Jaar	119	121	123	120
2012	T1	34 851	23 800	2 727	61 378	2012	T1	147	146	131	146
	T2	20 023	13 760	2 079	35 862		T2	134	127	124	131
	T3	15 783	11 254	1 870	28 908		T3	128	118	129	124
	T4	20 917	14 941	1 841	37 699		T4	142	139	125	140
	Jaar	22 894	15 939	2 129	40 962		Jaar	139	134	127	137
2013	T1	43 154	28 725	3 000	74 879	2013	T1	182	176	144	178
	T2	22 833	16 004	2 183	41 020		T2	153	148	131	149
	T3	13 841	9 839	1 653	25 333		T3	112	103	114	108
	T4	16 774	12 086	1 560	30 420		T4	114	113	106	113
	Jaar	24 151	16 664	2 099	42 913		Jaar	147	140	126	143
2014	T1	25 157	18 250	2 203	45 610	2014	T1	106	112	106	108
	T2	16 174	10 941	1 666	28 781		T2	108	101	100	105
	T3	13 149	8 890	1 464	23 503		T3	106	93	101	101
	T4	14 212	9 379	1 224	24 815		T4	96	87	83	92
	Jaar	17 173	11 865	1 639	30 677		Jaar	105	100	98	102
2015	T1	24 399	18 330	1 936	44 665	2015	T1	103	112	93	106
	T2	13 406	9 860	1 366	24 632		T2	90	91	82	90
	T3	10 333	6 966	1 173	18 472		T3	84	73	81	79

Grafiek 7

Relatieve verandering ten opzichte van het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Over het algemeen ontvangen de tijdelijk werklozen slechts voor enkele dagen per maand uitkeringen. Daarom is het aangewezen om de omvang van de tijdelijke werkloosheid uit te drukken in voltijdse equivalenten, de zogenaamde budgettaire eenheden.⁴ Ook al is de algemene evolutie vergelijkbaar met die uitgedrukt in fysieke eenheden, noteren we gedurende de crisis van 2009 hogere stijgingen van het aantal budgettaire eenheden. Dit betekent dat de uitkeringsgerechtigden tijdens de crisis gemiddeld een hoger aantal dagen van tijdelijke werkloosheid kenden dan in een normale periode.

In de daaropvolgende periode fluctueert de verhouding tussen fysieke en budgettaire eenheden. Bij de kleinere economische terugval van 2012 bedraagt de toename in budgettaire eenheden 14,1% tegenover 14,5% in fysieke eenheden. Bij de piek in het 1^e semester van 2013 kent het aantal budgettaire eenheden opnieuw een grotere stijging dan het aantal fysieke eenheden (respectievelijk + 19,2% en + 15,4%).

De dalingen op jaarbasis die we vaststellen vanaf het 2^e trimester van 2014 zijn ook meer uitgesproken in budgettaire dan in fysieke eenheden. Voor T3 2015 bedraagt die daling 21,4%.

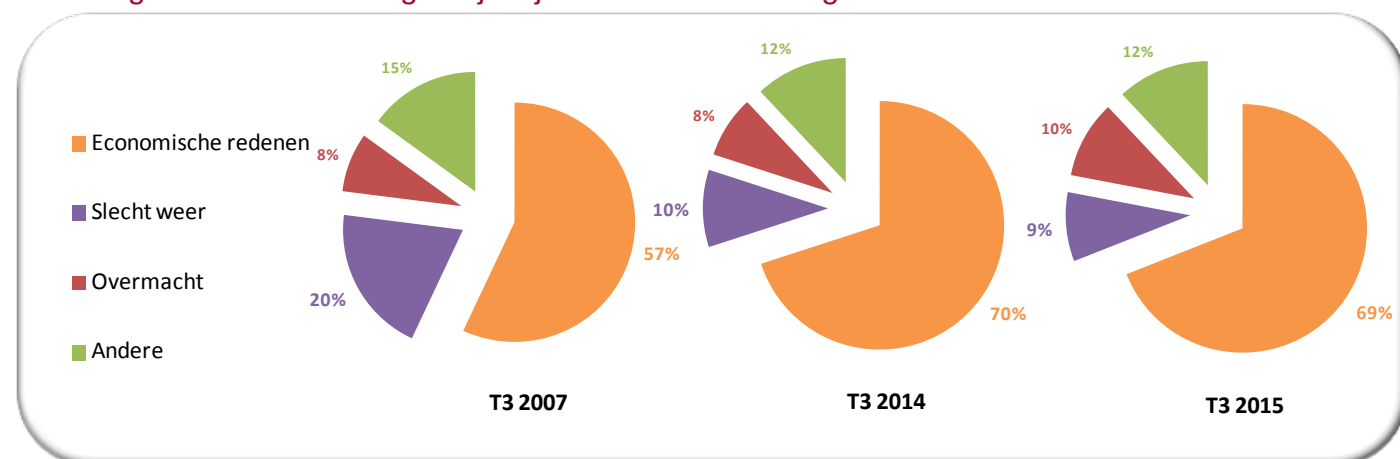
⁴ Per betaling berekent men de zogenaamde budgettaire eenheid als het aantal vergoede dagen gedeeld door het aantal vergoedbare dagen van de refertemaand (d.i. alle dagen uitgezonderd de zondagen). Meer informatie over de berekeningswijze van budgettaire eenheden en andere statistische eenheden is te vinden op de RVA-website.

2.3

Volgens type van tijdelijke werkloosheid (in vergoede dagen⁵)

Grafiek 8

Verdeling van het aantal dagen tijdelijke werkloosheid volgens motief

De tijdelijke werkloosheid om economische redenen is met voorsprong het vaakst voorkomende motief voor tijdelijke werkloosheid. Haar aandeel gaat van 70% in het 3^e trimester van 2014 naar 69% in het 3^e trimester van 2015. Het aandeel omwille van slecht weer gaat van 10% naar 9%.

Tabel 6

Evolutie van het aantal vergoede dagen tijdelijke werkloosheid volgens motief (3^e trimester)

T3	Economische redenen	Slecht weer	Overmacht	Andere	Totaal
2007	1 043 714	356 426	146 403	275 318	1 821 861
2008	1 239 821	252 301	140 439	263 507	1 896 069
2009	2 712 746	93 825	150 617	256 138	3 213 327
2010	1 727 415	195 572	166 901	276 724	2 366 613
2011	1 400 720	204 949	163 696	305 990	2 075 354
2012	1 615 257	210 661	161 288	248 571	2 235 776
2013	1 442 674	111 223	156 461	257 414	1 967 773
2014	1 279 233	175 891	153 820	213 948	1 822 892
2015	1 014 909	131 431	142 362	169 376	1 458 078
Evol. 2014 - 2015	- 20,7%	- 25,3%	- 7,4%	- 20,8%	- 20,0%

Het aantal vergoede dagen in tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen bereikte een piek in het crisisjaar 2009 en neemt sindsdien grosso modo constant af. Ook in T3 2015 noteren we hiervoor een daling van 20,7% op jaarbasis.

De evolutie van de tijdelijke werkloosheid omwille van slecht weer volgt daarentegen de klimatologische omstandigheden en kent daardoor een meer fluctuerende evolutie. Voor het 3^e trimester van 2015 noteren we met 131 431 vergoede dagen een daling van 25,3% op jaarbasis.

⁵ M.b.t. het aantal vergoede dagen worden in principe de gegevens ná verificatie gebruikt. Die zijn echter slechts beschikbaar met een vertraging van ca. 6 maanden. Voor de meest recente periode worden dan ook gegevens vòòr verificatie gebruikt.

2.4

Waarvan schorsing bedienden

Tabel 7

Evolutie van de schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden in fysieke eenheden⁶

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2009	T3	1 175	691	112	1 977
	T4	4 865	2 412	400	7 678
	Jaar	3 020	1 552	256	4 828
2010	T1	5 031	2 487	525	8 043
	T2	4 063	2 004	243	6 310
	T3	1 747	608	103	2 459
	T4	726	411	48	1 185
	Jaar	2 892	1 378	230	4 499
2011	T1	875	484	59	1 418
	T2	1 050	494	60	1 604
	T3	1 043	292	40	1 375
	T4	815	397	41	1 253
	Jaar	946	417	50	1 413
2012	T1	1 064	599	60	1 723
	T2	1 579	893	97	2 568
	T3	1 502	683	85	2 270
	T4	1 858	1 861	90	3 808
	Jaar	1 501	1 009	83	2 592
2013	T1	2 991	2 151	119	5 261
	T2	3 471	2 894	185	6 550
	T3	2 633	2 140	152	4 926
	T4	2 237	2 165	121	4 524
	Jaar	2 833	2 338	144	5 315
2014	T1	2 177	1 989	139	4 305
	T2	1 885	1 656	137	3 678
	T3	1 302	913	109	2 325
	T4	1 546	996	66	2 608
	Jaar	1 728	1 389	113	3 229
2015	T1	1 814	1 390	71	3 275
	T2	1 566	1 338	70	2 974
	T3	1 137	1 067	108	2 311

De 'crisisschorsing voor bedienden' werd ingevoerd in juli 2009. Al snel beantwoordde ze aan de verwachtingen van de ondernemingen en piekte in het laatste trimester van 2009 en het eerste van 2010. In de loop van het tweede semester van 2010 viel het aantal tijdelijk werkloze bedienden echter drastisch terug. In 2011 stabiliseerde het aantal gemiddelde maandelijkse betalingen zich op ongeveer duizend betalingen.

Vanaf 1 januari 2012 trad een nieuwe, permanente regeling in werking voor de schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden. Deze regeling nam de plaats in van de crisisschorsing voor bedienden maar kent in grote lijnen dezelfde modaliteiten. We kunnen de evolutie dan ook blijven vergelijken.

We zien een sterke stijging van de schorsingen voor bedienden in 2013. De ongunstige conjunctuur doet zich hier dus ook gevoelen in de vorm van een geleidelijke toename van de schorsingen voor de bedienden. Vanaf 2014 neemt het aantal betalingen ook hier weer af.

Tijdens het 3^e trimester van 2015 bedraagt de daling op jaarbasis slechts 0,6%, zodat we voor dit trimester eerder kunnen spreken van een stabilisering.

⁶ NB: de historische reeks inzake de schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden werd vanaf 2012 aangepast na een technische correctie bij de toepassing van de tijdelijke werkloosheid betreffende de indeling arbeiders-bedienden.

2.5

Evolutie van de tijdelijke werkloosheid volgens bedrijfstak

Tabel 8

Evolutie van de tijdelijke werkloosheid in budgettaire eenheden volgens bedrijfstak

Sector	T3 2007		T3 2014		T3 2015		Evol. T3 2007 - T3 2015	Evol. T3 2014 - T3 2015
Landbouw, bosbouw en visserij	400	1,7%	166	0,7%	164	0,9%	- 58,9%	- 0,9%
Winning van delfstoffen	406	1,7%	349	1,5%	198	1,1%	- 51,2%	- 43,1%
Industrie	6 271	26,8%	6 802	28,9%	5 103	27,6%	- 18,6%	- 25,0%
Bouwnijverheid	7 551	32,3%	7 834	33,3%	5 349	29,0%	- 29,2%	- 31,7%
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	17	0,1%	5	0,0%	8	0,0%	- 53,9%	+ 47,8%
Handel, banken en verzekeringen	864	3,7%	1 430	6,1%	937	5,1%	+ 8,5%	- 34,5%
Vervoer en verkeer	571	2,4%	997	4,2%	719	3,9%	+ 26,1%	- 27,8%
Diensten	5 704	24,4%	5 882	25,0%	5 424	29,4%	- 4,9%	- 7,8%
Activiteit in buitenland, schoolverlaters, onbepaald	1 593	6,8%	39	0,2%	569	3,1%	- 64,3%	+ 1369,6%
Totaal	23 376	100%	23 503	100%	18 472	100%	- 21,0%	- 21,4%

De algemene daling van de tijdelijke werkloosheid in budgettaire eenheden (cf. hoofdstuk 2.2) is te zien binnen het merendeel van de bedrijfstakken, de bouwsector inbegrepen, die een terugval vertoont van 31,7%. In de industriële sector neemt de tijdelijke werkloosheid op jaarbasis af met 25,0% en in de dienstensector met 7,8%.

Evolutie van de oprichting en opheffing van ondernemingen

3.1

Evolutie van de faillissementen

3.1.1

Met of zonder banenverlies

Tabel 9

Evolutie van het aantal faillissementen van ondernemingen met of zonder personeel volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Buitenland	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	998	547	373	8	1 926	2007	T1	100	100	100	100
	T2	952	578	416	12	1 958		T2	100	100	100	100
	T3	726	399	308	2	1 435		T3	100	100	100	100
	T4	1 002	634	424	16	2 076		T4	100	100	100	100
	Jaar	3 678	2 158	1 521	38	7 395		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	944	588	416	6	1 954	2008	T1	95	107	112	101
	T2	1 061	658	471	16	2 206		T2	111	114	113	113
	T3	857	450	446	6	1 759		T3	118	113	145	123
	T4	1 140	669	494	7	2 310		T4	114	106	117	111
	Jaar	4 002	2 365	1 827	35	8 229		Jaar	109	110	120	111
2009	T1	1 307	737	417	6	2 467	2009	T1	131	135	112	128
	T2	1 195	687	471	7	2 360		T2	126	119	113	121
	T3	875	566	432	4	1 877		T3	121	142	140	131
	T4	1 251	677	498	4	2 430		T4	125	107	117	117
	Jaar	4 628	2 667	1 818	21	9 134		Jaar	126	124	120	124
2010	T1	1 332	714	506	7	2 559	2010	T1	133	131	136	133
	T2	1 304	718	473	5	2 500		T2	137	124	114	128
	T3	1 026	586	434	6	2 052		T3	141	147	141	143
	T4	1 182	698	534	6	2 420		T4	118	110	126	117
	Jaar	4 844	2 716	1 947	24	9 531		Jaar	132	126	128	129
2011	T1	1 323	770	496	8	2 597	2011	T1	133	141	133	135
	T2	1 204	779	562	8	2 553		T2	126	135	135	130
	T3	1 015	651	468	5	2 139		T3	140	163	152	149
	T4	1 278	739	779	6	2 802		T4	128	117	184	135
	Jaar	4 820	2 939	2 305	27	10 091		Jaar	131	136	152	136
2012	T1	1 320	765	473	5	2 563	2012	T1	132	140	127	133
	T2	1 400	783	524	4	2 711		T2	147	135	126	138
	T3	1 101	598	539	3	2 241		T3	152	150	175	156
	T4	1 500	794	705	7	3 006		T4	150	125	166	145
	Jaar	5 321	2 940	2 241	19	10 521		Jaar	145	136	147	142

Bron: Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers (RVA)

Op basis van KBO-wijzigingsextracten die het FSO dagelijks ontvangt, wordt de gegevensdatabank aangepast : er kunnen faillissementen worden geschrapt en er worden nieuwe faillissementen toegevoegd. Af en toe betreft het ook een wijziging in een voorgaand trimester. Aangezien het FSO met dynamische gegevens werkt, kunnen er verschillen optreden in de cijfers afhankelijk van het moment dat de cijfers worden opgevraagd.

Tabel 9 (vervolg)

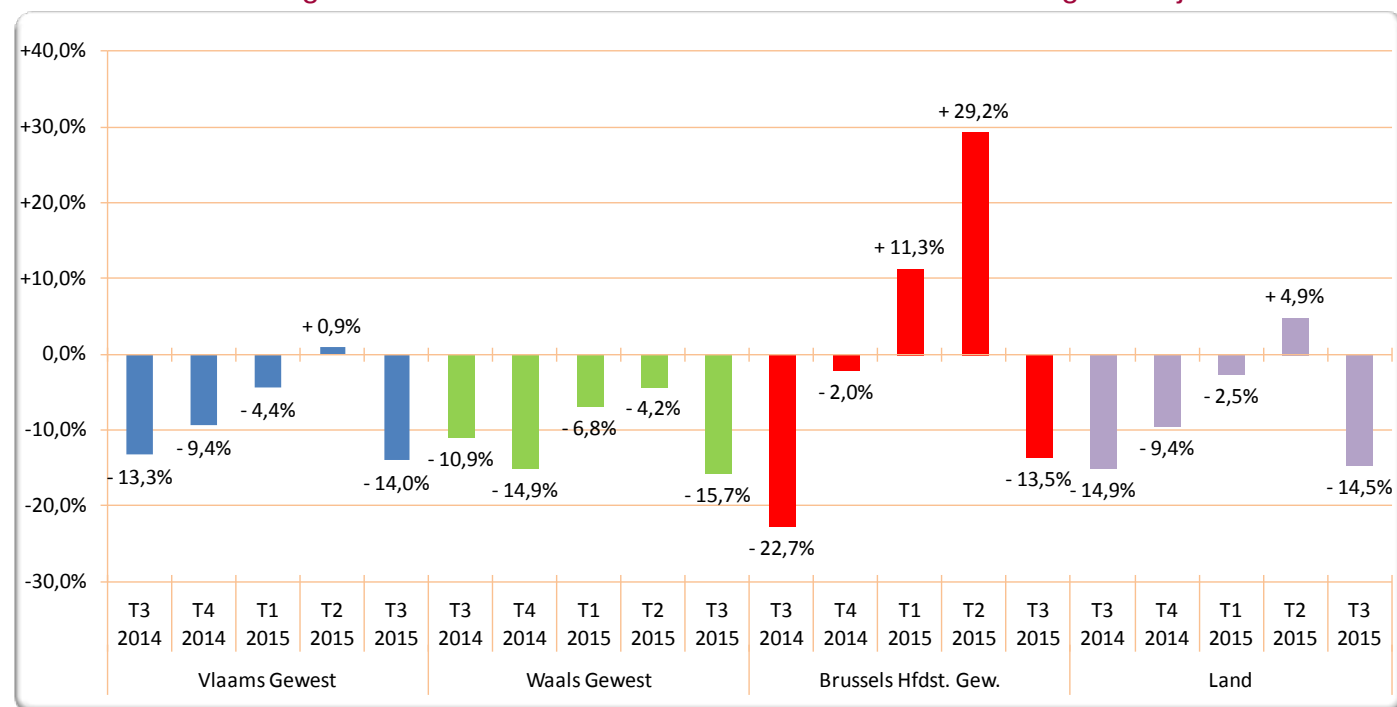
		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Buitenland	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2013	T1	1 446	929	628	6	3 009	2013	T1	145	170	168	156
	T2	1 411	746	705	5	2 867		T2	148	129	169	146
	T3	1 249	745	653	10	2 657		T3	172	187	212	185
	T4	1 574	930	653	3	3 160		T4	157	147	154	152
	Jaar	5 680	3 350	2 639	24	11 693		Jaar	154	155	174	158
2014	T1	1 451	997	538	6	2 992	2014	T1	145	182	144	155
	T2	1 332	837	527	5	2 701		T2	140	145	127	138
	T3	1 083	664	505	8	2 260		T3	149	166	164	157
	T4	1 426	791	640	6	2 863		T4	142	125	151	138
	Jaar	5 292	3 289	2 210	25	10 816		Jaar	144	152	145	146
2015	T1	1 387	929	599	2	2 917	2015	T1	139	170	161	151
	T2	1 344	802	681	5	2 832		T2	141	139	164	145
	T3	931	560	437	4	1 932		T3	128	140	142	135

Bron: Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers (RVA)

Op basis van KBO-wijzigingsextracten die het FSO dagelijks ontvangt, wordt de gegevensdatabank aangepast : er kunnen faillissementen worden geschrapt en er worden nieuwe faillissementen toegevoegd. Af en toe betreft het ook een wijziging in een voorgaand trimester. Aangezien het FSO met dynamische gegevens werkt, kunnen er verschillen optreden in de cijfers afhankelijk van het moment dat de cijfers worden opgevraagd.

Grafiek 9

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Voor het derde trimester van 2015 zien we voor het land en voor elk gewest een vrij sterke daling op jaarbasis van het totale aantal faillissementen. Dit betekent een omkering van de tendens die we de voorbije trimesters konden waarnemen. In het Vlaams en het Waals gewest noteerden we de voorbije trimesters een steeds minder sterke daling van het aantal faillissementen en in het Vlaams Gewest zelfs een lichte stijging van 0,9% op jaarbasis in T2 2015. Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest noteerden we in de eerste twee trimesters van 2015 daarentegen nog stijgingen van respectievelijk 11,3% en 29,2%.

Voor het Vlaams, Waals, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het land bedragen de dalingen respectievelijk 14,0%, 15,7%, 13,5% en 14,5%.

3.1.2 Met banenverlies

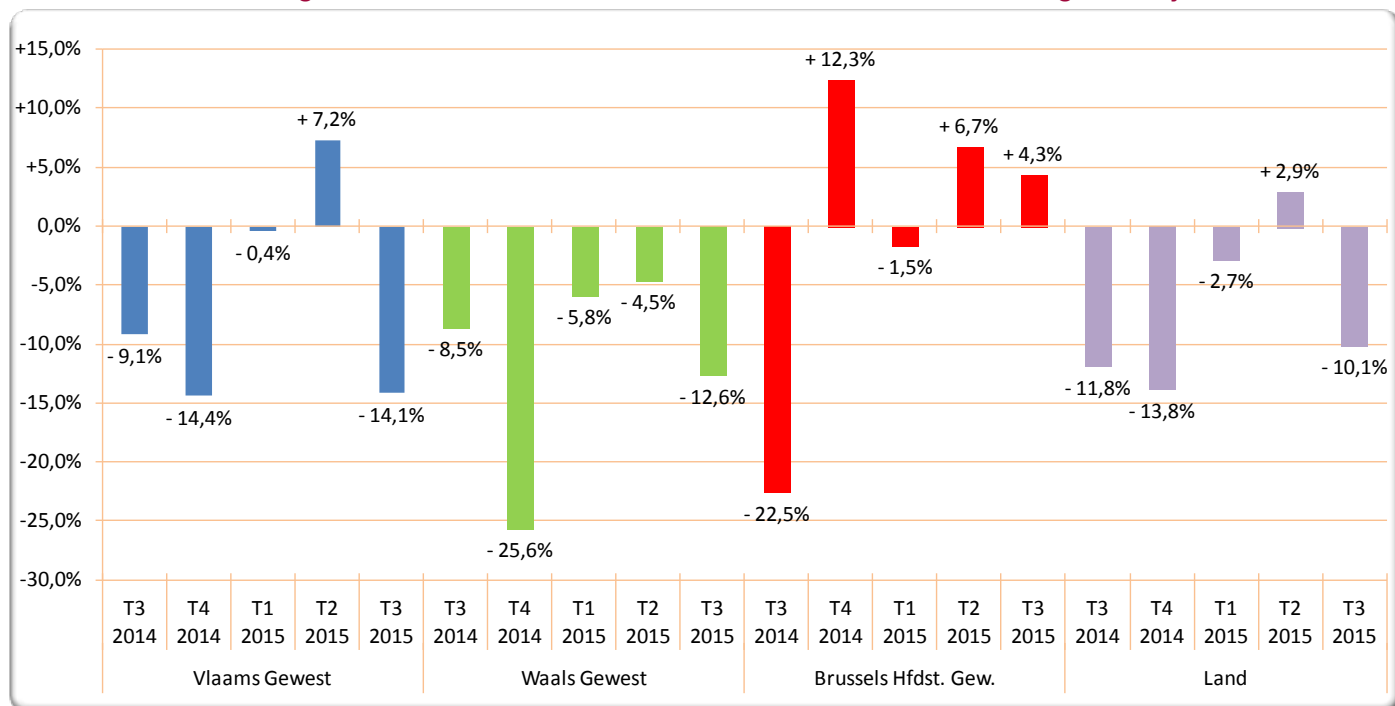
Tabel 10
Evolutie van het aantal faillissementen van ondernemingen met personeel volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	367	243	131	741	2007	T1	100	100	100	100
	T2	375	254	158	787		T2	100	100	100	100
	T3	261	194	119	574		T3	100	100	100	100
	T4	354	282	132	768		T4	100	100	100	100
	Jaar	1 357	973	540	2 870		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	352	250	147	749	2008	T1	96	103	112	101
	T2	403	280	133	816		T2	107	110	84	104
	T3	321	196	164	681		T3	123	101	138	119
	T4	417	306	167	890		T4	118	109	127	116
	Jaar	1 493	1 032	611	3 136		Jaar	110	106	113	109
2009	T1	495	320	152	967	2009	T1	135	132	116	130
	T2	479	292	156	927		T2	128	115	99	118
	T3	341	270	154	765		T3	131	139	129	133
	T4	462	297	182	941		T4	131	105	138	123
	Jaar	1 777	1 179	644	3 600		Jaar	131	121	119	125
2010	T1	479	318	164	961	2010	T1	131	131	125	130
	T2	459	306	174	939		T2	122	120	110	119
	T3	389	263	173	825		T3	149	136	145	144
	T4	426	310	162	898		T4	120	110	123	117
	Jaar	1 753	1 197	673	3 623		Jaar	129	123	125	126
2011	T1	482	335	141	958	2011	T1	131	138	108	129
	T2	453	365	143	961		T2	121	144	91	122
	T3	357	299	152	808		T3	137	154	128	141
	T4	437	340	242	1 019		T4	123	121	183	133
	Jaar	1 729	1 339	678	3 746		Jaar	127	138	126	131
2012	T1	507	361	173	1 041	2012	T1	138	149	132	140
	T2	500	345	191	1 036		T2	133	136	121	132
	T3	402	276	157	835		T3	154	142	132	145
	T4	506	349	178	1 033		T4	143	124	135	135
	Jaar	1 915	1 331	699	3 945		Jaar	141	137	129	137
2013	T1	524	437	191	1 152	2013	T1	143	180	146	155
	T2	489	322	206	1 017		T2	130	127	130	129
	T3	428	329	209	966		T3	164	170	176	168
	T4	583	403	195	1 181		T4	165	143	148	154
	Jaar	2 024	1 491	801	4 316		Jaar	149	153	148	150
2014	T1	475	429	195	1 099	2014	T1	129	177	149	148
	T2	429	354	195	978		T2	114	139	123	124
	T3	389	301	162	852		T3	149	155	136	148
	T4	499	300	219	1 018		T4	141	106	166	133
	Jaar	1 792	1 384	771	3 947		Jaar	132	142	143	138
2015	T1	473	404	192	1 069	2015	T1	129	166	147	144
	T2	460	338	208	1 006		T2	123	133	132	128
	T3	334	263	169	766		T3	128	136	142	133

Bron: Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers (RVA)

Grafiek 10

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

In het 3^e trimester van 2015 daalt het aantal faillissementen van ondernemingen met personeel in het Vlaams en het Waals Gewest met respectievelijk 14,1% en 12,6%. Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest noteren we daarentegen een stijging met 4,3%. Voor het land resulteert dit alles in een daling met 10,1%.

3.1.3

Verloren banen ten gevolge van faillissementen

Tabel 11

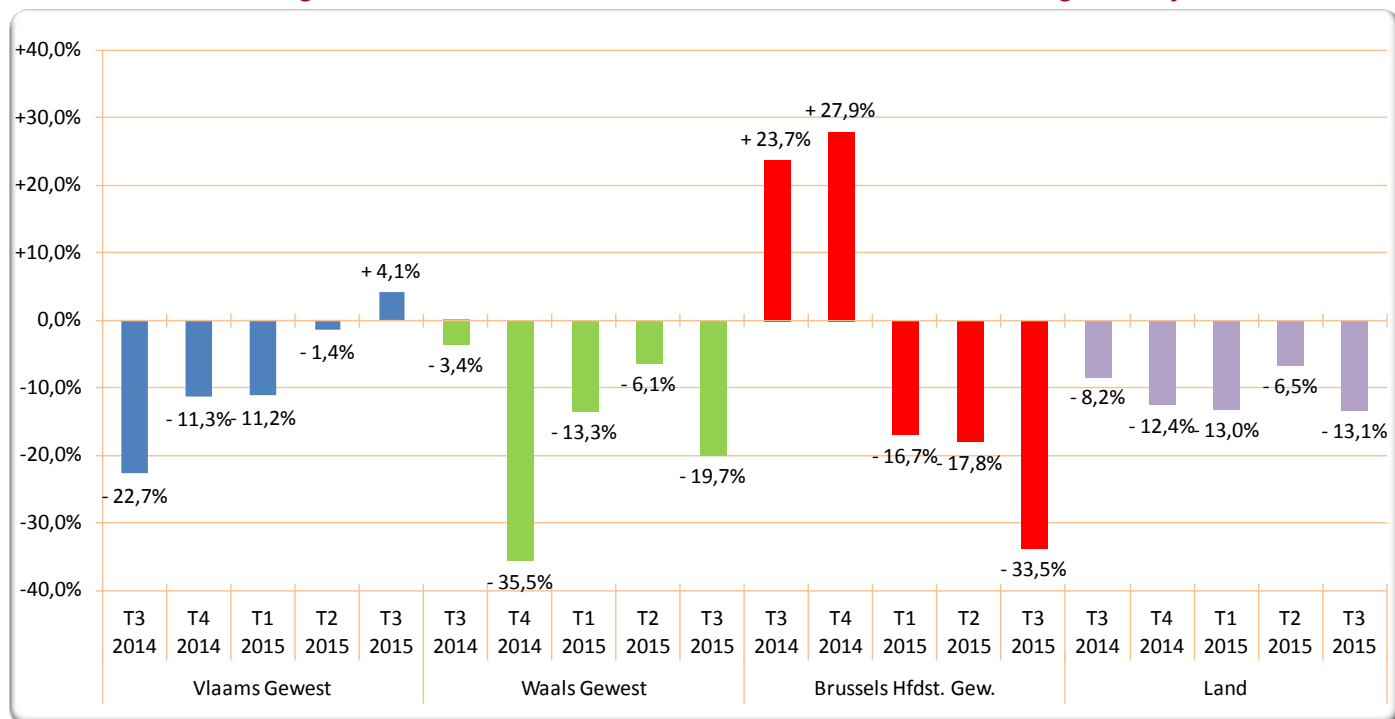
Evolutie van het aantal verloren gegane jobs volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	2 636	1 981	1 286	5 903	2007	T1	100	100	100	100
	T2	2 373	2 349	1 251	5 973		T2	100	100	100	100
	T3	1 775	1 613	768	4 156		T3	100	100	100	100
	T4	2 622	1 700	695	5 017		T4	100	100	100	100
	Jaar	9 406	7 643	4 000	21 049		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	2 974	1 746	1 143	5 863	2008	T1	113	88	89	99
	T2	2 286	1 794	1 069	5 149		T2	96	76	85	86
	T3	2 249	1 671	852	4 772		T3	127	104	111	115
	T4	3 225	2 153	912	6 290		T4	123	127	131	125
	Jaar	10 734	7 364	3 976	22 074		Jaar	114	96	99	105
2009	T1	3 704	1 914	919	6 537	2009	T1	141	97	71	111
	T2	3 323	2 249	1 074	6 646		T2	140	96	86	111
	T3	1 966	1 757	870	4 593		T3	111	109	113	111
	T4	2 377	1 911	1 659	5 947		T4	91	112	239	119
	Jaar	11 370	7 831	4 522	23 723		Jaar	121	102	113	113
2010	T1	3 060	2 835	1 035	6 930	2010	T1	116	143	80	117
	T2	2 738	2 161	872	5 771		T2	115	92	70	97
	T3	2 250	1 731	1 011	4 992		T3	127	107	132	120
	T4	2 806	2 104	898	5 808		T4	107	124	129	116
	Jaar	10 854	8 831	3 816	23 501		Jaar	115	116	95	112
2011	T1	3 391	2 441	1 336	7 168	2011	T1	129	123	104	121
	T2	3 067	2 268	960	6 295		T2	129	97	77	105
	T3	2 638	1 576	1 434	5 648		T3	149	98	187	136
	T4	2 693	2 171	1 485	6 349		T4	103	128	214	127
	Jaar	11 789	8 456	5 215	25 460		Jaar	125	111	130	121
2012	T1	2 994	3 123	1 222	7 339	2012	T1	114	158	95	124
	T2	3 633	2 036	1 282	6 951		T2	153	87	102	116
	T3	2 435	1 825	879	5 139		T3	137	113	114	124
	T4	4 328	1 898	1 853	8 079		T4	165	112	267	161
	Jaar	13 390	8 882	5 236	27 508		Jaar	142	116	131	131
2013	T1	4 098	2 685	1 232	8 015	2013	T1	155	136	96	136
	T2	3 368	2 231	1 236	6 835		T2	142	95	99	114
	T3	3 262	2 119	1 178	6 559		T3	184	131	153	158
	T4	4 630	2 643	1 382	8 655		T4	177	155	199	173
	Jaar	15 358	9 678	5 028	30 064		Jaar	163	127	126	143
2014	T1	3 608	3 100	1 433	8 141	2014	T1	137	156	111	138
	T2	3 229	2 059	1 511	6 799		T2	136	88	121	114
	T3	2 520	2 047	1 457	6 024		T3	142	127	190	145
	T4	4 106	1 705	1 768	7 579		T4	157	100	254	151
	Jaar	13 463	8 911	6 169	28 543		Jaar	143	117	154	136
2015	T1	3 204	2 688	1 193	7 085	2015	T1	122	136	93	120
	T2	3 183	1 933	1 242	6 358		T2	134	82	99	106
	T3	2 624	1 643	969	5 236		T3	148	102	126	126

Bron: Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers (RVA)

Grafiek 11

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

De evolutie van de verloren banen ten gevolge van faillissement volgt niet de eerder geschetste tendens voor de evolutie van de faillissementen. Op jaarbasis noteren we in T3 2015 voor het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dalingen van respectievelijk 19,7% en 33,5%, maar voor het Vlaams Gewest stijgt het banenverlies omwille van faillissement met 4,1%.

3.2

Evolutie van de collectieve ontslagen

Tabel 12

Evolutie van het aantal werknemers betrokken bij een aankondiging van het voornemen tot collectief ontslag volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2010	Jaar	6 134	1 196	5 687	13 017	2010	Jaar	100	100	100	100
2011	T1	1 168	344	518	2 030	2011	T1	100	100	100	100
	T2	563	577	154	1 294		T2	100	100	100	100
	T3	494	355	486	1 335		T3	100	100	100	100
	T4	1 406	239	351	1 996		T4	100	100	100	100
	Jaar	3 631	1 515	1 509	6 655		Jaar	59	127	27	51
2012	T1	1 687	1 233	211	3 131	2012	T1	144	358	41	154
	T2	1 837	377	107	2 321		T2	326	65	69	179
	T3	627	118	285	1 030		T3	127	33	59	77
	T4	8 079	1 811	335	10 225		T4	575	758	95	512
	Jaar	12 230	3 539	938	16 707		Jaar	199	296	16	128
2013	T1	901	3 336	436	4 673	2013	T1	77	970	84	230
	T2	1 124	559	364	2 047		T2	200	97	236	158
	T3	804	74	93	971		T3	163	21	19	73
	T4	930	154	90	1 174		T4	66	64	26	59
	Jaar	3 759	4 123	983	8 865		Jaar	61	345	17	68
2014	T1	1 246	1 189	14	2 449	2014	T1	107	346	3	121
	T2	1 708	234	2 986	4 928		T2	303	41	1 939	381
	T3	228	873	173	1 274		T3	46	246	36	95
	T4	1 333	383	315	2 031		T4	95	160	90	102
	Jaar	4 515	2 679	3 488	10 682		Jaar	74	224	61	82
2015	T1	1 082	575	2 675	4 332	2015	T1	93	167	516	213
	T2	694	510	333	1 537		T2	123	88	216	119
	T3	339	405	95	839		T3	69	114	20	63
						2014	T3	100	100	100	100
						2015	T3	149	46	55	66

Bron: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

De aankondiging van het voornemen tot collectief ontslag start de procedure van inlichting en raadpleging, die in werking trad met het KB van 24 mei 1976. Het aantal werknemers betrokken bij een aankondiging van collectief ontslag bereikte een piek in 2012: 16 707 personen tegenover 13 017 in 2010. In 2013 werd dat aantal bijna gehalveerd, met een jaartotaal van 8 865 betrokken werknemers. In 2014 liep dit aantal weer op tot 10 682.

De evoluties variëren sterk per gewest en per trimester en het aantal aankondigingen van collectief ontslag kennen niet noodzakelijk een cyclisch verloop. Dit maakt het moeilijk om hierin echte tendensen terug te vinden.

In het 3^e trimester van 2015 noteren we voor het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest sterke dalingen op jaarbasis van het aantal aankondigingen van collectief ontslag: respectievelijk - 54% en - 45%. In het Vlaams Gewest neemt het aantal aankondigingen op jaarbasis echter toe met 49%.

Tabel 13

Evolutie van het aantal werknemers betrokken bij een betekening van collectief ontslag volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2010	Jaar	6 394	1 143	5 325	12 862	2010	Jaar	100	100	100	100
2011	T1	1 149	215	186	1 550	2011	T1	100	100	100	100
	T2	838	860	100	1 798		T2	100	100	100	100
	T3	340	156	559	1 055		T3	100	100	100	100
	T4	363	254	634	1 251		T4	100	100	100	100
	Jaar	2 690	1 485	1 479	5 654		Jaar	42	130	28	44
2012	T1	1 174	213	310	1 697	2012	T1	102	99	167	109
	T2	1 272	147	31	1 450		T2	152	17	31	81
	T3	1 079	1 200	225	2 504		T3	317	769	40	237
	T4	1 259	1 039	95	2 393		T4	347	409	15	191
	Jaar	4 784	2 599	661	8 044		Jaar	75	227	12	63
2013	T1	1 379	1 710	322	3 411	2013	T1	120	795	173	220
	T2	1 031	582	108	1 721		T2	123	68	108	96
	T3	5 830	94	138	6 062		T3	1 715	60	25	575
	T4	1 132	3 011	374	4 517		T4	312	1 185	59	361
	Jaar	9 372	5 397	942	15 711		Jaar	147	472	18	122
2014	T1	652	25	33	710	2014	T1	57	12	18	46
	T2	1 735	873	348	2 956		T2	207	102	348	164
	T3	540	251	183	974		T3	159	161	33	92
	T4	464	715	11	1 190		T4	128	281	2	95
	Jaar	3 391	1 864	575	5 830		Jaar	53	163	11	45
2015	T1	986	529	1 923	3 438	2015	T1	86	246	1 034	222
	T2	611	493	309	1 413		T2	73	57	309	79
	T3	310	399	95	804		T3	91	256	17	76
						2014	T3	100	100	100	100
						2015	T3	57	159	52	83

Bron: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

De betekening sluit de procedure van inlichting en raadpleging af, die in werking trad met het KB van 24 mei 1976. Ze beschrijft de werknemers die in werkelijkheid worden getroffen door een collectief ontslag.

Het aantal werknemers dat in T3 2015 betrokken is bij een betekening van collectief ontslag bedraagt voor het land 804 werknemers. Dit is de laagste waarde voor een 3^e trimester van de gehele beschouwde periode.

3.3

Evolutie van de oprichting van ondernemingen

Tabel 14

Oprichting van ondernemingen in de profitsector⁷

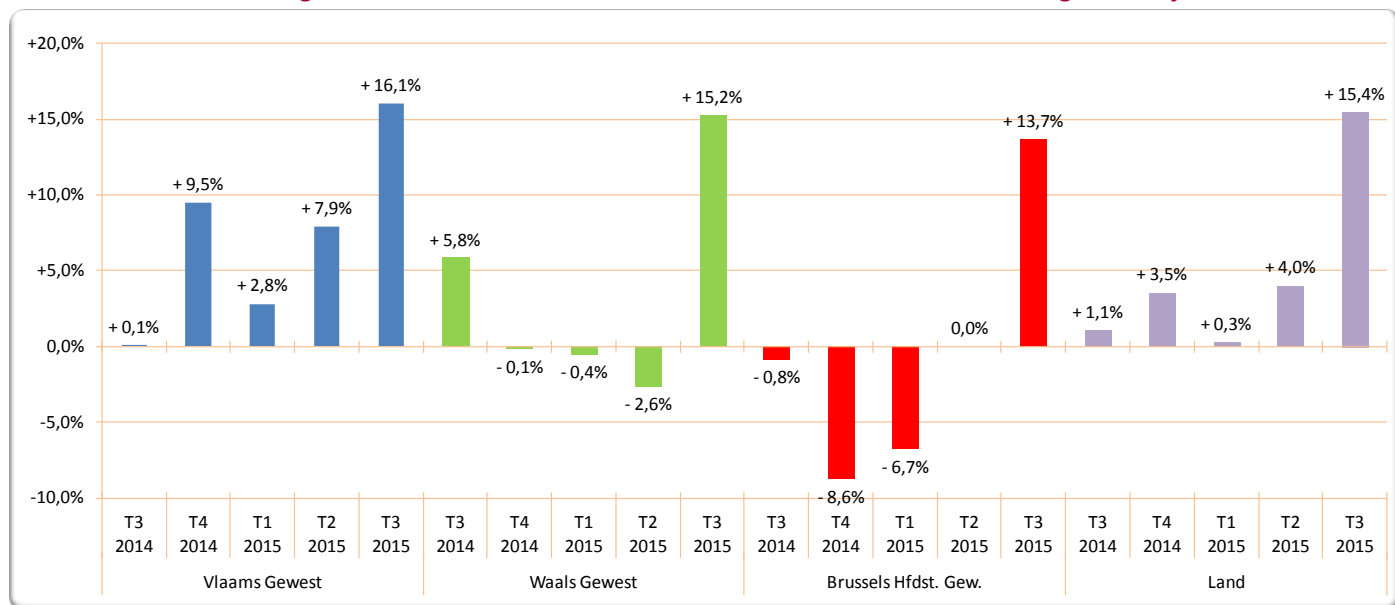
		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Buitenland	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	4 465	1 579	1 331	1	7 376	2007	T1	100	100	100	100
	T2	3 904	1 438	1 266	3	6 611		T2	100	100	100	100
	T3	3 563	1 269	1 073	0	5 905		T3	100	100	100	100
	T4	4 778	1 616	1 440	3	7 837		T4	100	100	100	100
	Jaar	16 710	5 902	5 110	7	27 729		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	4 702	1 675	1 224	4	7 605	2008	T1	105	106	92	103
	T2	4 383	1 579	1 274	22	7 258		T2	112	110	101	110
	T3	3 836	1 238	1 038	17	6 129		T3	108	98	97	104
	T4	4 558	1 526	1 190	8	7 282		T4	95	94	83	93
	Jaar	17 479	6 018	4 726	51	28 274		Jaar	105	102	92	102
2009	T1	4 082	1 498	1 069	8	6 657	2009	T1	91	95	80	90
	T2	3 652	1 321	1 053	4	6 030		T2	94	92	83	91
	T3	3 563	1 216	903	3	5 685		T3	100	96	84	96
	T4	4 695	1 533	1 282	5	7 515		T4	98	95	89	96
	Jaar	15 992	5 568	4 307	20	25 887		Jaar	96	94	84	93
2010	T1	4 802	1 634	1 261	6	7 703	2010	T1	108	103	95	104
	T2	4 082	1 583	1 135	8	6 808		T2	105	110	90	103
	T3	4 123	1 373	1 065	2	6 563		T3	116	108	99	111
	T4	5 202	1 792	1 361	2	8 357		T4	109	111	95	107
	Jaar	18 209	6 382	4 822	18	29 431		Jaar	109	108	94	106
2011	T1	5 136	1 803	1 410	3	8 352	2011	T1	115	114	106	113
	T2	4 655	1 674	1 323	0	7 652		T2	119	116	105	116
	T3	4 138	1 476	1 204	4	6 822		T3	116	116	112	116
	T4	4 979	1 848	1 422	4	8 253		T4	104	114	99	105
	Jaar	18 908	6 801	5 359	11	31 079		Jaar	113	115	105	112
2012	T1	4 514	1 647	1 287	5	7 453	2012	T1	101	104	97	101
	T2	3 643	1 391	1 155	4	6 193		T2	93	97	91	94
	T3	3 126	1 160	984	2	5 272		T3	88	91	92	89
	T4	3 376	1 314	1 134	1	5 825		T4	71	81	79	74
	Jaar	14 659	5 512	4 560	12	24 743		Jaar	88	93	89	89
2013	T1	3 928	1 480	1 288	4	6 700	2013	T1	88	94	97	91
	T2	3 129	1 251	1 098	1	5 479		T2	80	87	87	83
	T3	3 435	1 148	1 053	1	5 637		T3	96	90	98	95
	T4	3 807	1 480	1 425	0	6 712		T4	80	92	99	86
	Jaar	14 299	5 359	4 864	6	24 528		Jaar	86	91	95	88
2014	T1	4 135	1 561	1 331	2	7 029	2014	T1	93	99	100	95
	T2	3 600	1 408	1 178	0	6 186		T2	92	98	93	94
	T3	3 437	1 215	1 045	0	5 697		T3	96	96	97	96
	T4	4 168	1 479	1 302	0	6 949		T4	87	92	90	89
	Jaar	15 340	5 663	4 856	2	25 861		Jaar	92	96	95	93
2015	T1	4 251	1 554	1 242	0	7 047	2015	T1	95	98	93	96
	T2	3 884	1 372	1 178	0	6 434		T2	99	95	93	97
	T3	3 989	1 400	1 188	0	6 577		T3	112	110	111	111

Bron: FOD Economie

⁷ Oprichting van ondernemingen in de profitsector op basis van het criterium van de juridische vorm: er wordt geen rekening gehouden met de burgerlijke vennootschappen, vennootschappen met een sociaal oogmerk en de publiekrechtelijke ondernemingen. Momenteel zijn de natuurlijke personen niet in deze statistiek opgenomen, omdat de specificatie profit/non-profit er nog niet in is geïntegreerd.

Grafiek 12

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Voor het 3^e trimester van 2015 observeren we in elk gewest stijgingen op jaarbasis: + 16,1% voor het Vlaams, + 15,2% voor het Waals en + 13,7% voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Voor het land betekent dit een stijging van 15,4%

Evolutie van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)⁸

4.1 Volgens gewest

Tabel 15
Evolutie van de UVW-WZ volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	172 381	217 557	76 200	466 138	2007	T1	100	100	100	100
	T2	159 319	211 655	74 773	445 747		T2	100	100	100	100
	T3	160 698	217 023	76 901	454 622		T3	100	100	100	100
	T4	149 357	207 060	73 005	429 422		T4	100	100	100	100
	Jaar	160 439	213 324	75 220	448 982		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	154 948	208 801	74 179	437 929	2008	T1	90	96	97	94
	T2	142 199	199 771	72 107	414 077		T2	89	94	96	93
	T3	148 124	204 485	73 365	425 974		T3	92	94	95	94
	T4	144 776	198 615	72 059	415 450		T4	97	96	99	97
	Jaar	147 512	202 918	72 928	423 358		Jaar	92	95	97	94
2009	T1	165 882	207 696	75 226	448 804	2009	T1	96	95	99	96
	T2	167 354	206 049	75 950	449 353		T2	105	97	102	101
	T3	175 749	213 434	79 062	468 245		T3	109	98	103	103
	T4	170 437	205 855	77 161	453 453		T4	114	99	106	106
	Jaar	169 855	208 258	76 850	454 964		Jaar	106	98	102	101
2010	T1	182 556	211 855	81 682	476 093	2010	T1	106	97	107	102
	T2	172 108	204 836	79 968	456 911		T2	108	97	107	103
	T3	172 387	209 278	81 590	463 254		T3	107	96	106	102
	T4	165 117	201 698	79 763	446 579		T4	111	97	109	104
	Jaar	173 042	206 917	80 751	460 709		Jaar	108	97	107	103
2011	T1	172 272	205 282	81 851	459 404	2011	T1	100	94	107	99
	T2	159 299	196 613	80 002	435 915		T2	100	93	107	98
	T3	163 819	203 722	81 724	449 265		T3	102	94	106	99
	T4	158 997	198 547	79 518	437 062		T4	106	96	109	102
	Jaar	163 597	201 041	80 774	445 412		Jaar	102	94	107	99
2012	T1	167 928	202 106	82 069	452 103	2012	T1	97	93	108	97
	T2	159 705	193 589	80 452	433 746		T2	100	91	108	97
	T3	163 015	199 887	82 045	444 947		T3	101	92	107	98
	T4	159 331	196 373	79 123	434 827		T4	107	95	108	101
	Jaar	162 495	197 989	80 922	441 406		Jaar	101	93	108	98

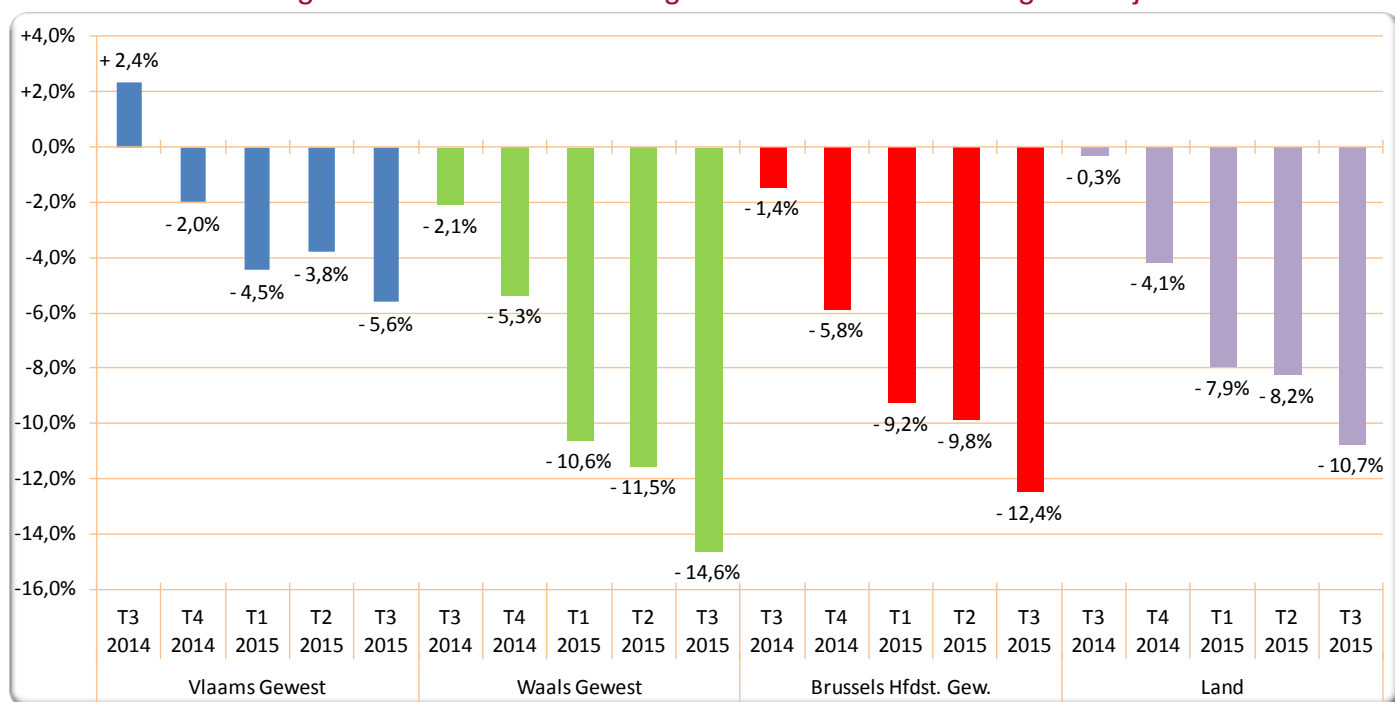
⁸ De groep werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ) bestaat uit de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten o.b.v. voltijdse arbeidsprestaties, werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten o.b.v. studies, werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten o.b.v. vrijwillig deeltijds werk en werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen met bedrijfstoelag.

Tabel 15 (vervolg)

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2013	T1	174 658	205 101	81 301	461 061	2013	T1	101	94	107	99
	T2	170 140	199 235	81 413	450 788		T2	107	94	109	101
	T3	174 538	203 735	82 285	460 558		T3	109	94	107	101
	T4	175 006	202 523	81 204	458 733		T4	117	98	111	107
	Jaar	173 586	202 648	81 551	457 785		Jaar	108	95	108	102
2014	T1	191 262	208 380	83 566	483 208	2014	T1	111	96	110	104
	T2	176 518	195 822	79 950	452 289		T2	111	93	107	101
	T3	178 641	199 556	81 119	459 316		T3	111	92	105	101
	T4	171 543	191 740	76 472	439 755		T4	115	93	105	102
	Jaar	179 491	198 874	80 277	458 642		Jaar	112	93	107	102
2015	T1	182 743	186 341	75 861	444 945	2015	T1	106	86	100	95
	T2	169 836	173 289	72 091	415 216		T2	107	82	96	93
	T3	168 638	170 447	71 035	410 121		T3	105	79	92	90

Grafiek 13

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen bedraagt in het 3^e trimester van 2015 gemiddeld 410 121 eenheden, of 49 195 minder dan in het 3^e trimester van 2014. De daling op jaarbasis, die zich vanaf het 3^e trimester van 2014 voordoet, wordt steeds groter (- 7,9% in T1 2015, - 8,2% in T2 2015 en - 10,7% in T3 2015).

De daling op jaarbasis is in T3 2015 het grootst in het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: respectievelijk - 14,6% en - 12,4%, tegenover - 5,6% in het Vlaams Gewest. Dat komt doordat de eerste twee gewesten proportioneel meer gerechtigden op inschakelingsuitkeringen tellen dan het Vlaams Gewest, in het bijzonder met een lange werkloosheidsduur.

Het is belangrijk om te herinneren dat voor de interpretatie van cijfers vanaf 1 januari 2015 dient rekening gehouden worden met de gewijzigde reglementering inzake inschakelingsuitkeringen. Het recht op inschakelingsuitkeringen werd immers beperkt tot 3 jaar of 3 jaar na de leeftijd van 30 jaar, afhankelijk van de gezinssituatie. Die reglementaire wijziging werd eind 2011 doorgevoerd, maar de gevolgen ervan treden op vanaf 1 januari 2015.

Volgens de meest recente cijfers⁹ is in de loop van het eerste 9 maanden van 2015 voor 26 840 werklozen die inschakelingsuitkeringen ontvingen, tijdens de voorgaande maanden het recht op die uitkeringen geëindigd. Een aantal onder hen is evenwel uitgestroomd uit de werkloosheid omwille van andere redenen, meerbepaald een werkhervatting. Er dient eveneens herinnerd te worden dat voornoemde reglementering een structurele maatregel is die iedere maand zal leiden tot gevallen van einde recht.

Tabel 16

Aantal UVW-WZ bij wie het recht op inschakelingsuitkeringen is geëindigd

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels H Gewest	Mannen	Vrouwen	<25 jaar	25-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50 jaar en ouder	Totaal
T1 2015	3 184	13 161	3 478	7 387	12 436	1 949	3 988	8 236	4 672	978	19 823
T2 2015	564	1 803	398	1 244	1 521	520	826	1 090	290	39	2 765
T3 2015*	828	2 849	575	1 841	2 411	1 009	1 407	1 365	408	63	4 252
Totaal	4 576	17 813	4 451	10 472	16 368	3 478	6 221	10 691	5 370	1 080	26 840
	17,0%	66,4%	16,6%	39,0%	61,0%	13,0%	23,2%	39,8%	20,0%	4,0%	100,0%

* September 2015: voorlopige cijfers

⁹ Tot op heden deelde de RVA enkel voorlopige cijfers mee over de werkelijke impact van de maatregel die het recht op inschakelingsuitkeringen beperkt. Vanaf nu zal de RVA voor de maanden uit het verleden herberekende cijfers publiceren. Immers, voor het verleden kunnen we rekening houden met achterstallige betalingen, waardoor de uitstroom nauwkeuriger kan bepaald worden. Voor de recentste maand (in casu september 2015) kan de RVA enkel voorlopige cijfers meedelen, die dus nog kunnen evolueren in functie van achterstallige betalingen en van de reglementaire termijnen inzake mededelingen van bepaalde gebeurtenissen die een invloed hebben op het recht. Hoewel het verschil tussen de voorlopige en de herberekende cijfers voor de gecumuleerde periode klein is, is het verschil voor de maandelijkse cijfers wél significant. Het komt erop neer dat de voorlopige gegevens voor de maand januari 2015 overschat werden, terwijl de gegevens voor de andere maanden onderschat werden.

4.2

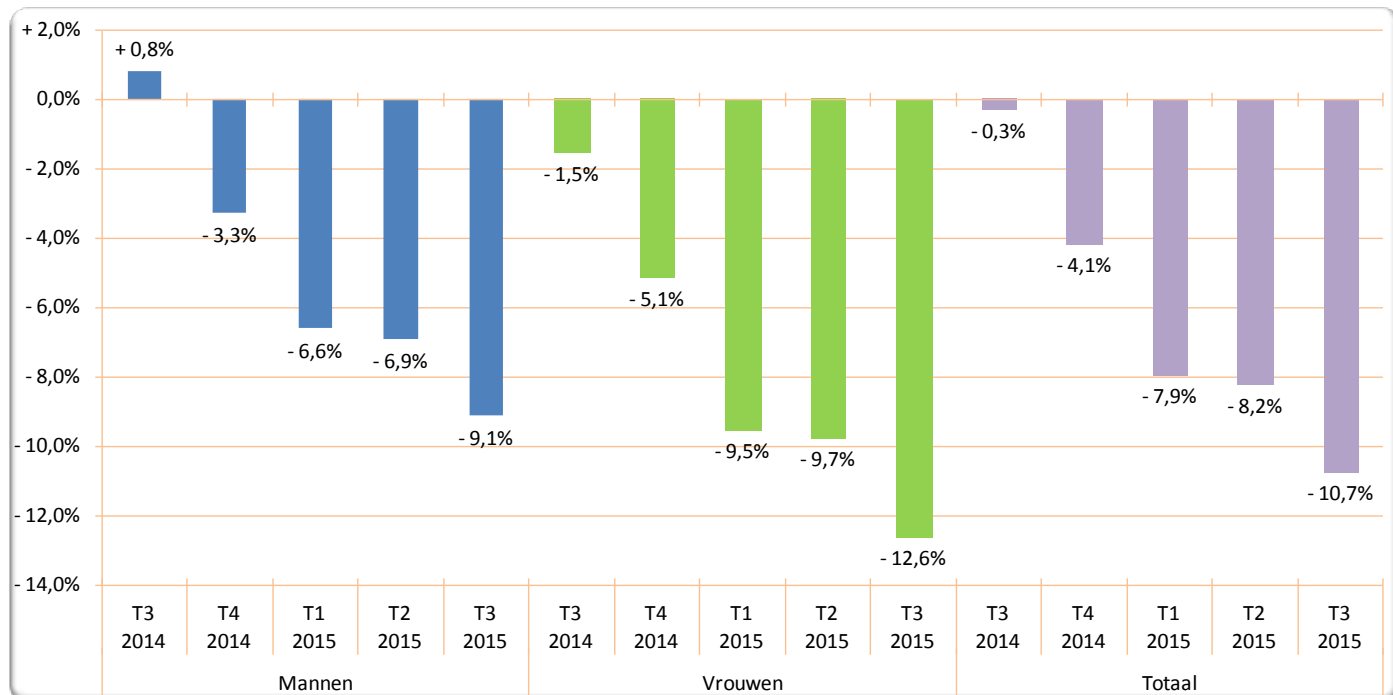
Volgens geslacht

Tabel 17
Evolutie van de UVW-WZ volgens geslacht

		Mannen	Vrouwen	Totaal			Mannen	Vrouwen	Totaal
2007	T1	225 640	240 498	466 138	2007	T1	100	100	100
	T2	214 680	231 066	445 747		T2	100	100	100
	T3	217 178	237 444	454 622		T3	100	100	100
	T4	208 045	221 377	429 422		T4	100	100	100
	Jaar	216 386	232 596	448 982		Jaar	100	100	100
2008	T1	214 914	223 015	437 929	2008	T1	95	93	94
	T2	201 704	212 374	414 077		T2	94	92	93
	T3	206 275	219 699	425 974		T3	95	93	94
	T4	206 063	209 387	415 450		T4	99	95	97
	Jaar	207 239	216 119	423 358		Jaar	96	93	94
2009	T1	229 931	218 873	448 804	2009	T1	102	91	96
	T2	232 250	217 102	449 353		T2	108	94	101
	T3	241 674	226 571	468 245		T3	111	95	103
	T4	236 769	216 684	453 453		T4	114	98	106
	Jaar	235 156	219 808	454 964		Jaar	109	95	101
2010	T1	251 046	225 047	476 093	2010	T1	111	94	102
	T2	238 964	217 947	456 911		T2	111	94	103
	T3	239 421	223 833	463 254		T3	110	94	102
	T4	231 898	214 680	446 579		T4	111	97	104
	Jaar	240 332	220 377	460 709		Jaar	111	95	103
2011	T1	239 755	219 649	459 404	2011	T1	106	91	99
	T2	225 768	210 147	435 915		T2	105	91	98
	T3	231 256	218 008	449 265		T3	106	92	99
	T4	226 404	210 658	437 062		T4	109	95	102
	Jaar	230 796	214 616	445 412		Jaar	107	92	99
2012	T1	237 296	214 807	452 103	2012	T1	105	89	97
	T2	227 289	206 457	433 746		T2	106	89	97
	T3	231 702	213 245	444 947		T3	107	90	98
	T4	229 990	204 837	434 827		T4	111	93	101
	Jaar	231 569	209 836	441 406		Jaar	107	90	98
2013	T1	248 783	212 277	461 061	2013	T1	110	88	99
	T2	242 533	208 254	450 788		T2	113	90	101
	T3	245 779	214 778	460 558		T3	113	90	101
	T4	246 432	212 300	458 733		T4	118	96	107
	Jaar	245 882	211 903	457 785		Jaar	114	91	102
2014	T1	263 618	219 590	483 208	2014	T1	117	91	104
	T2	246 192	206 098	452 289		T2	115	89	101
	T3	247 785	211 531	459 316		T3	114	89	101
	T4	238 342	201 413	439 755		T4	115	91	102
	Jaar	248 984	209 658	458 642		Jaar	115	90	102
2015	T1	246 207	198 738	444 945	2015	T1	109	83	95
	T2	229 195	186 021	415 216		T2	107	81	93
	T3	225 189	184 931	410 121		T3	104	78	90

Grafiek 14

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

De mannelijke en de vrouwelijke volledige werkloosheid evolueert op een erg verschillende manier. De volledige werkloosheid bij de vrouwen is duidelijk minder conjunctuurgevoelig. Ze is voor de hele periode onder de 100 punten gebleven, dus onder het niveau van voor de crisis. Tussen T2 2013 en T1 2014 vertoonde de vrouwelijke volledige werkloosheid opnieuw een licht stijgende trend, maar sinds T2 2014 daalt ze opnieuw op jaarbasis. In T3 2015 bedroeg de afname 12,6% in vergelijking met T3 2014.

De volledige werkloosheid bij mannen volgt daarentegen veel meer de economische conjunctuur. Ondanks de lichte economische heropleving tussen T3 2010 en T1 2012, waarbij de mannelijke volledige werkloosheid daalde, is ze nooit teruggekeerd tot het niveau van voor de crisis. In 2012 is de economische conjunctuur opnieuw gekeerd, wat zeer snel ook een weerslag had op de volledige werkloosheid bij de mannen. Sinds het tweede trimester van 2012 is er een constante groei, die vanaf het 1^e trimester van 2014 kleiner wordt. Vanaf het 4^e trimester van 2014 is er ook bij de mannen een daling op jaarbasis. In T3 2015 bedroeg de afname 9,1% in vergelijking met T3 2014.

De daling in de laatste 4 trimesters verhindert niet dat de mannelijke volledige werkloosheid met 225 189 eenheden in het 3^e trimester van 2015 nog steeds 4% hoger ligt dan in 2007, voor het uitbreken van de economische crisis. Bij de vrouwen zijn er in T3 2015 22% minder volledig werklozen dan in T3 2007.

4.3

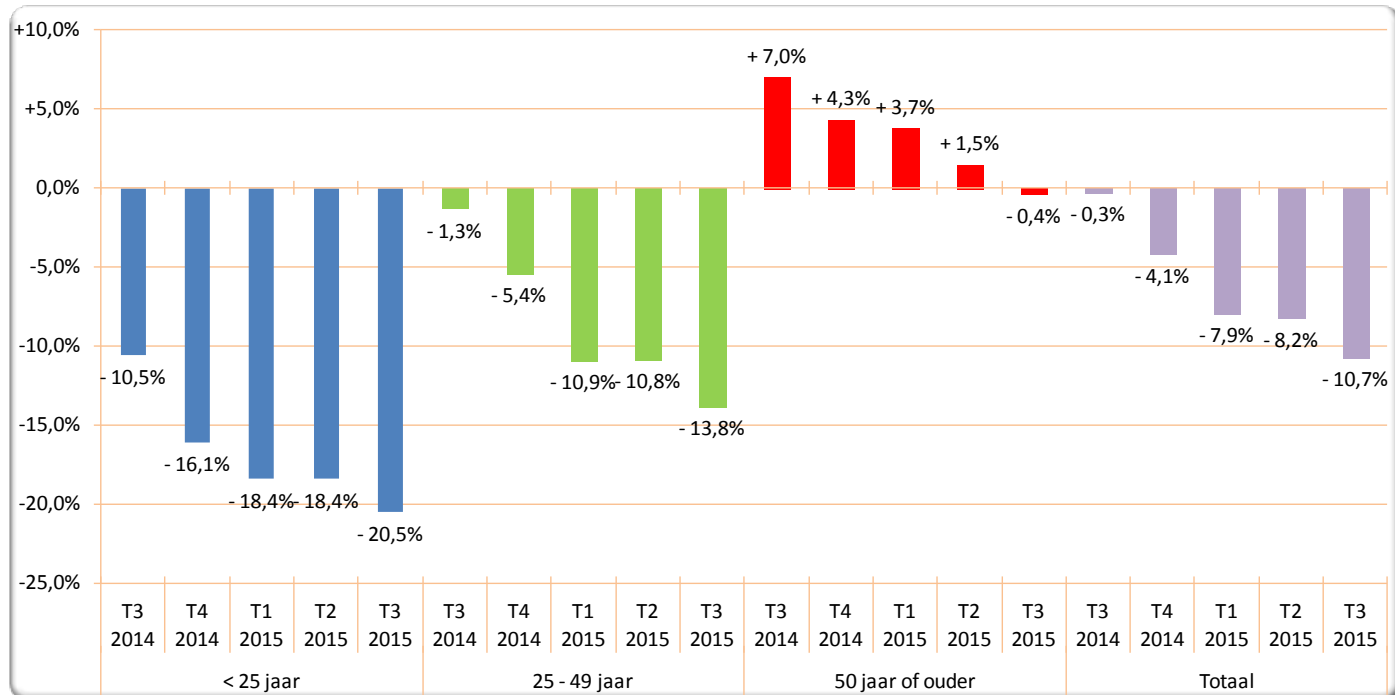
Volgens leeftijdsklasse

Tabel 18
Evolutie van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse

		< 25 jaar	25 - 49 jaar	50 jaar of ouder	Totaal			< 25 jaar	25 - 49 jaar	50 jaar of ouder	Totaal
2007	T1	65 548	301 684	98 906	466 138	2007	T1	100	100	100	100
	T2	61 332	284 715	99 700	445 747		T2	100	100	100	100
	T3	66 695	286 518	101 409	454 622		T3	100	100	100	100
	T4	60 403	268 214	100 805	429 422		T4	100	100	100	100
	Jaar	63 494	285 283	100 205	448 982		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	60 249	274 011	103 669	437 929	2008	T1	92	91	105	94
	T2	56 209	256 212	101 656	414 077		T2	92	90	102	93
	T3	61 542	261 814	102 618	425 974		T3	92	91	101	94
	T4	58 568	253 902	102 980	415 450		T4	97	95	102	97
	Jaar	59 142	261 485	102 731	423 358		Jaar	93	92	103	94
2009	T1	64 101	276 531	108 172	448 804	2009	T1	98	92	109	96
	T2	64 622	275 557	109 174	449 353		T2	105	97	110	101
	T3	70 895	285 288	112 061	468 245		T3	106	100	111	103
	T4	65 973	275 030	112 450	453 453		T4	109	103	112	106
	Jaar	66 398	278 102	110 464	454 964		Jaar	105	97	110	101
2010	T1	67 732	290 858	117 503	476 093	2010	T1	103	96	119	102
	T2	63 420	277 018	116 473	456 911		T2	103	97	117	103
	T3	67 145	278 971	117 138	463 254		T3	101	97	116	102
	T4	61 554	268 498	116 526	446 579		T4	102	100	116	104
	Jaar	64 963	278 836	116 910	460 709		Jaar	102	98	117	103
2011	T1	61 169	278 715	119 521	459 404	2011	T1	93	92	121	99
	T2	55 946	262 044	117 924	435 915		T2	91	92	118	98
	T3	62 254	268 162	118 849	449 265		T3	93	94	117	99
	T4	58 852	260 182	118 028	437 062		T4	97	97	117	102
	Jaar	59 555	267 276	118 580	445 412		Jaar	94	94	118	99
2012	T1	59 008	273 184	119 911	452 103	2012	T1	90	91	121	97
	T2	52 746	262 778	118 222	433 746		T2	86	92	119	97
	T3	56 417	270 031	118 499	444 947		T3	85	94	117	98
	T4	58 357	260 840	115 630	434 827		T4	97	97	115	101
	Jaar	56 632	266 708	118 065	441 406		Jaar	89	93	118	98
2013	T1	62 358	281 166	117 537	461 061	2013	T1	95	93	119	99
	T2	57 193	273 905	119 690	450 788		T2	93	96	120	101
	T3	58 457	279 166	122 935	460 558		T3	88	97	121	101
	T4	60 332	273 364	125 037	458 733		T4	100	102	124	107
	Jaar	59 585	276 900	121 300	457 785		Jaar	94	97	121	102
2014	T1	62 134	290 735	130 338	483 208	2014	T1	95	96	132	104
	T2	52 721	270 379	129 189	452 289		T2	86	95	130	101
	T3	52 293	275 531	131 492	459 316		T3	78	96	130	101
	T4	50 627	258 696	130 431	439 755		T4	84	96	129	102
	Jaar	54 444	273 835	130 363	458 642		Jaar	86	96	130	102
2015	T1	50 693	259 045	135 207	444 945	2015	T1	77	86	137	95
	T2	43 020	241 074	131 122	415 216		T2	70	85	132	93
	T3	41 579	237 538	131 004	410 121		T3	62	83	129	90

Grafiek 15

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

De recente evolutie van de volledige werkloosheid verschilt sterk naargelang de leeftijdsklasse. In de leeftijdsklassen jonger dan 50 jaar gaat het aantal volledig werklozen sinds begin 2014 in dalende lijn, terwijl er bij de 50-plussers gedurende vrijwel de gehele beschouwde periode een toename te noteren viel. In T3 2015 is er ook in die leeftijdsklasse echter voor het eerst sinds lang opnieuw een afname op jaarbasis (- 0,4% in vergelijking met T3 2014). In de leeftijdsklasse tot en met 24 jaar bedraagt de afname 20,5% en in de leeftijdsklasse van 25 tot 49 jaar 13,8%.

De afname in de leeftijdsklassen jonger dan 50 jaar is in eerste instantie het gevolg van gunstige conjuncturele ontwikkelingen, die (vooral in de jongste leeftijdsklasse) ondersteund werd door de invoering van het Activaplan voor laaggeschoolde jongeren jonger dan 30 jaar en de versterkte opvolging van het zoekgedrag van personen met een inschakelingsuitkering. In tweede instantie heeft uiteraard ook de gewijzigde reglementering inzake het recht op inschakelingsuitkeringen vooral een impact op het aantal volledig werklozen in de leeftijdsklassen jonger dan 50 jaar.

De stijging in de leeftijdsklasse van 50 jaar en ouder laat zich verklaren door het optrekken van de leeftijd waarop men een vrijstelling kan aanvragen van inschrijving als werkzoekende. Die leeftijd is sinds 1 januari 2013 opgetrokken naar 60 jaar. Daardoor blijven heel wat 58- en 59-jarigen die voorheen een vrijstelling konden aanvragen werkzoekend. Sinds 1 januari 2015 werden de mogelijkheden om een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende aan te vragen ingeperkt voor de nieuwe instromers van 60 jaar en ouder.

In vergelijking met vorig jaar zijn de gevolgen van deze reglementaire wijzigingen in T3 2015 enkel voelbaar bij de werklozen van 59 jaar of ouder. In T3 2015 telden we 1/3 meer werkzoekende volledig werklozen van 59 jaar of ouder dan in T3 2014 (+ 6 742). Het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen tussen 50 en 58 jaar daarentegen is teruggelopen met 7 230 eenheden tussen T3 2014 en T3 2015 (- 6,5%).

4.4

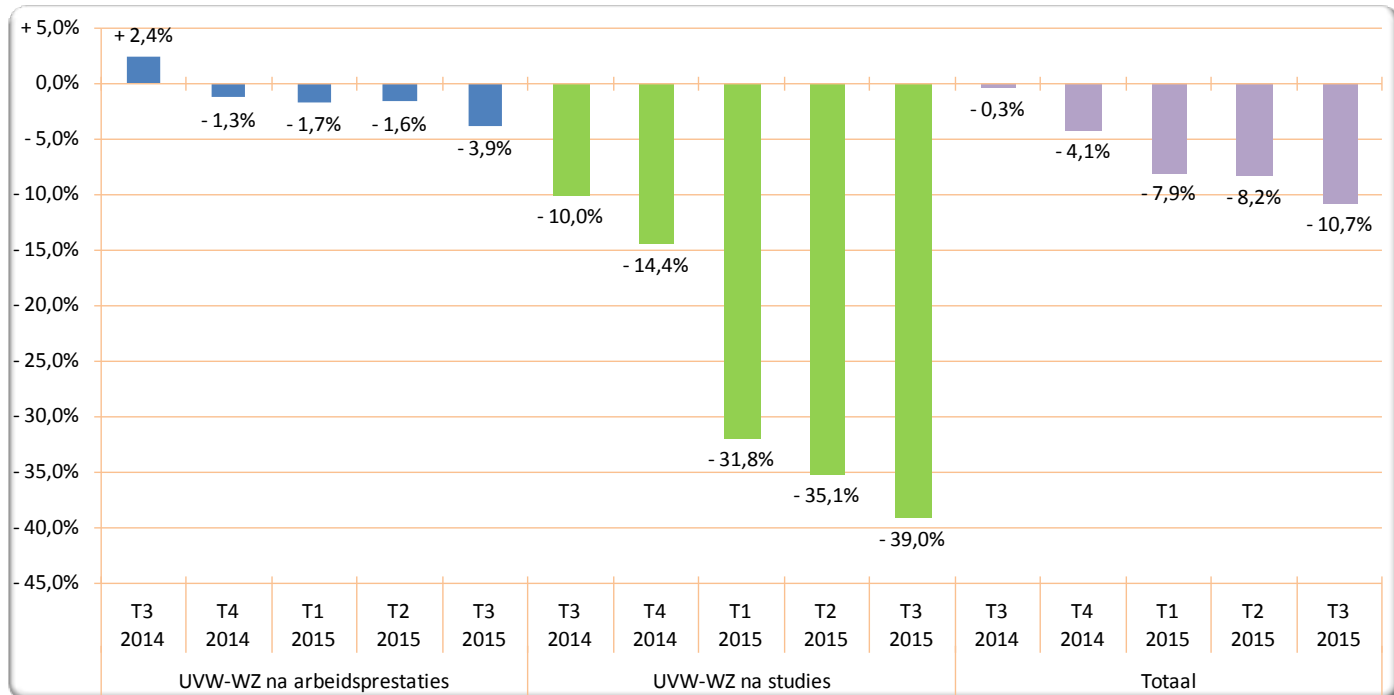
Volgens toelaatbaarheidsbasis

Tabel 19
Evolutie van de UVW-WZ volgens toelaatbaarheidsbasis

		UVW-WZ na arbeidsprestaties	UVW-WZ na studies	Totaal			UVW-WZ na arbeidsprestaties	UVW-WZ na studies	Totaal
2007	T1	347 697	118 441	466 138	2007	T1	100	100	100
	T2	332 165	113 582	445 747		T2	100	100	100
	T3	333 409	121 213	454 622		T3	100	100	100
	T4	316 851	112 570	429 422		T4	100	100	100
	Jaar	332 530	116 452	448 982		Jaar	100	100	100
2008	T1	326 846	111 082	437 929	2008	T1	94	94	94
	T2	308 560	105 517	414 077		T2	93	93	93
	T3	314 584	111 390	425 974		T3	94	92	94
	T4	309 829	105 621	415 450		T4	98	94	97
	Jaar	314 955	108 403	423 358		Jaar	95	93	94
2009	T1	340 648	108 156	448 804	2009	T1	98	91	96
	T2	342 039	107 314	449 353		T2	103	94	101
	T3	352 906	115 339	468 245		T3	106	95	103
	T4	344 492	108 961	453 453		T4	109	97	106
	Jaar	345 021	109 943	454 964		Jaar	104	94	101
2010	T1	365 157	110 936	476 093	2010	T1	105	94	102
	T2	349 260	107 651	456 911		T2	105	95	103
	T3	349 431	113 823	463 254		T3	105	94	102
	T4	339 119	107 460	446 579		T4	107	95	104
	Jaar	350 742	109 967	460 709		Jaar	105	94	103
2011	T1	352 234	107 171	459 404	2011	T1	101	90	99
	T2	334 909	101 005	435 915		T2	101	89	98
	T3	339 889	109 375	449 265		T3	102	90	99
	T4	331 961	105 101	437 062		T4	105	93	102
	Jaar	339 748	105 663	445 412		Jaar	102	91	99
2012	T1	348 022	104 081	452 103	2012	T1	100	88	97
	T2	337 073	96 673	433 746		T2	101	85	97
	T3	343 837	101 111	444 947		T3	103	83	98
	T4	333 037	101 790	434 827		T4	105	90	101
	Jaar	340 492	100 914	441 406		Jaar	102	87	98
2013	T1	357 217	103 843	461 061	2013	T1	103	88	99
	T2	353 083	97 705	450 788		T2	106	86	101
	T3	361 178	99 380	460 558		T3	108	82	101
	T4	358 431	100 302	458 733		T4	113	89	107
	Jaar	357 477	100 308	457 785		Jaar	108	86	102
2014	T1	383 615	99 593	483 208	2014	T1	110	84	104
	T2	363 686	88 603	452 289		T2	109	78	101
	T3	369 829	89 487	459 316		T3	111	74	101
	T4	353 855	85 900	439 755		T4	112	76	102
	Jaar	367 746	90 896	458 642		Jaar	111	78	102
2015	T1	377 059	67 886	444 945	2015	T1	108	57	95
	T2	357 715	57 501	415 216		T2	108	51	93
	T3	355 552	54 568	410 121		T3	107	45	90

Grafiek 16

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Na een tijdelijk herstel in 2011 nam het aantal UVW-WZ toegelaten op basis van arbeid in 2012, 2013 en 2014 opnieuw toe. Vanaf het 4^e trimester van 2014 laat deze groep echter opnieuw een lichte daling noteren in vergelijking met het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar. In T3 2015 bedraagt de 3,9% op jaarbasis.

Het aantal UVW-WZ toegelaten op basis van studies daarentegen gaat al 21 trimesters in dalende lijn in vergelijking met het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar (met uitzondering van T2 2013). Deze daling werd oorspronkelijk beïnvloed door het win-win plan, en in 2014 werd ze nog sterker onder invloed van het Activaplan voor laaggeschoolden jonger dan 30 jaar, de versterkte opvolging van het zoekgedrag van gerechtigden op een inschakelingsuitkering en de invoering van deze opvolging voor jongeren in inschakelingstijd. Als gevolg van de einde rechten vanaf 1 januari 2015 is de daling nog groter geworden in de eerste drie trimesters van 2015: - 31,8% in T1 2015, - 35,1% in T2 2015 en - 39,0% in T3 2015. In vergelijking met T3 2007 is het aantal UVW-WZ toegelaten op basis van studies met meer dan de helft gedaald.

4.5

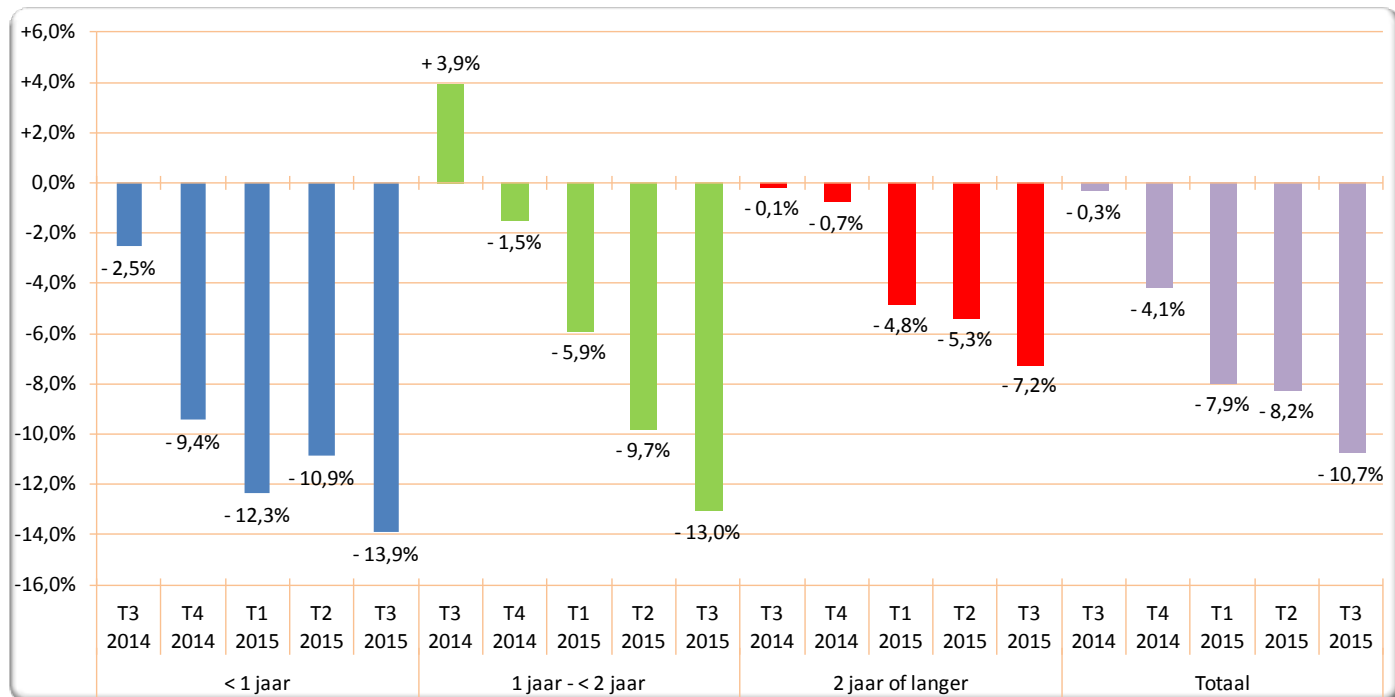
Volgens werkloosheidsduur

Tabel 20
Evolutie van de UVW-WZ volgens werkloosheidsduur

		< 1 jaar	1 jaar - < 2 jaar	2 jaar of langer	Totaal			< 1 jaar	1 jaar - < 2 jaar	2 jaar of langer	Totaal
2007	T1	147 851	74 983	243 304	466 138	2007	T1	100	100	100	100
	T2	134 250	72 018	239 479	445 747		T2	100	100	100	100
	T3	142 885	72 619	239 118	454 622		T3	100	100	100	100
	T4	136 776	66 577	226 068	429 422		T4	100	100	100	100
	Jaar	140 440	71 549	236 992	448 982		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	147 214	67 592	223 123	437 929	2008	T1	100	90	92	94
	T2	133 576	65 076	215 426	414 077		T2	99	90	90	93
	T3	143 161	67 641	215 173	425 974		T3	100	93	90	94
	T4	144 638	65 013	205 798	415 450		T4	106	98	91	97
	Jaar	142 147	66 330	214 880	423 358		Jaar	101	93	91	94
2009	T1	170 452	70 843	207 509	448 804	2009	T1	115	94	85	96
	T2	170 691	72 628	206 034	449 353		T2	127	101	86	101
	T3	178 955	79 765	209 524	468 245		T3	125	110	88	103
	T4	169 562	80 309	203 582	453 453		T4	124	121	90	106
	Jaar	172 415	75 886	206 662	454 964		Jaar	123	106	87	101
2010	T1	176 008	90 766	209 319	476 093	2010	T1	119	121	86	102
	T2	158 555	90 613	207 743	456 911		T2	118	126	87	103
	T3	159 582	91 987	211 684	463 254		T3	112	127	89	102
	T4	154 967	83 693	207 918	446 579		T4	113	126	92	104
	Jaar	162 278	89 265	209 166	460 709		Jaar	116	125	88	103
2011	T1	163 822	83 038	212 544	459 404	2011	T1	111	111	87	99
	T2	149 206	77 571	209 138	435 915		T2	111	108	87	98
	T3	157 383	78 879	213 003	449 265		T3	110	109	89	99
	T4	156 397	74 183	206 482	437 062		T4	114	111	91	102
	Jaar	156 702	78 418	210 292	445 412		Jaar	112	110	89	99
2012	T1	168 427	76 710	206 965	452 103	2012	T1	114	102	85	97
	T2	153 511	76 052	204 183	433 746		T2	114	106	85	97
	T3	157 719	80 589	206 639	444 947		T3	110	111	86	98
	T4	159 055	77 224	198 548	434 827		T4	116	116	88	101
	Jaar	159 678	77 644	204 084	441 406		Jaar	114	109	86	98
2013	T1	178 956	82 009	200 096	461 061	2013	T1	121	109	82	99
	T2	170 385	79 225	201 178	450 788		T2	127	110	84	101
	T3	170 560	84 121	205 877	460 558		T3	119	116	86	101
	T4	173 307	82 966	202 459	458 733		T4	127	125	90	107
	Jaar	173 302	82 080	202 403	457 785		Jaar	123	115	85	102
2014	T1	188 684	88 585	205 939	483 208	2014	T1	128	118	85	104
	T2	166 514	84 626	201 150	452 289		T2	124	118	84	101
	T3	166 289	87 422	205 604	459 316		T3	116	120	86	101
	T4	156 949	81 759	201 047	439 755		T4	115	123	89	102
	Jaar	169 609	85 598	203 435	458 642		Jaar	121	120	86	102
2015	T1	165 442	83 389	196 114	444 945	2015	T1	112	111	81	95
	T2	148 404	76 391	190 421	415 216		T2	111	106	80	93
	T3	143 225	76 054	190 841	410 121		T3	100	105	80	90

Grafiek 17

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

De evolutie van de werkloosheid van korte duur (minder dan 1 jaar werkloos) toont duidelijk het moment aan waarop de crisis de arbeidsmarkt heeft getroffen. Vanaf het 1^e trimester van 2009 steeg de werkloosheid van korte duur aanzienlijk. Deze stijging hield aan tot in het 1^e trimester van 2010. Daarna liep de werkloosheid van korte duur terug, om zich vervolgens te stabiliseren tot eind 2012. Van eind 2012 tot begin 2014 kende de werkloosheid van korte duur opnieuw een periode van toename. In het 1^e trimester van 2014 bereikt de werkloosheid van korte duur een piek (188 684 betalingen). Sindsdien is er op jaarbasis echter opnieuw een afname merkbaar, die vanaf T4 2014 forser is geworden. In T3 2015 bedraagt de daling op jaarbasis 13,9%.

Het aantal volledig werklozen met een duur van 1 tot 2 jaar kende haar piek in het derde trimester van 2010 (91 987 betalingen). In de loop van de volgende 2 jaar daalde ze terug o.i.v. versterkte activeringsmaatregelen. Sinds begin 2013 neemt het aantal volledig werklozen met een duur tussen 1 en 2 jaar opnieuw toe op jaarbasis, tot en met het 3^e trimester van 2014. Vanaf T4 2014 dient zich opnieuw een daling aan. Deze loopt op tot – 13,0% op jaarbasis in T3 2015.

De volledige werkloosheid van 2 jaar en langer ten slotte kent een andere evolutie. De gezamenlijke impact van het begeleidings- en opvolgingsplan, van de activeringsmaatregelen en van de dienstencheques droeg bij tot een dalende evolutie gedurende een groot deel van de beschouwde periode. De jaren 2010 en 2011 gelden als uitzondering op deze periode van daling. Zij kenden een zekere stabilisatie, ten gevolge van de toegenomen instroom tijdens de crisisjaren 2009 en 2010. Daarna volgde opnieuw een langdurige periode van afname, die enkel in T4 2013 en T1 2014 kortstondig onderbroken werd. Onder invloed van de gewijzigde reglementering inzake het recht op inschakelingsuitkeringen is de daling op jaarbasis groter geworden in de eerste drie trimesters van 2015: - 4,8% in T1 2015, - 5,3% in T2 2015 en – 7,2% in T3 2015. Het aantal volledig werklozen met een duur van 2 jaar en meer daalt daardoor in T3 2015 tot 190 841, of 20% minder dan in T3 2007.

4.6

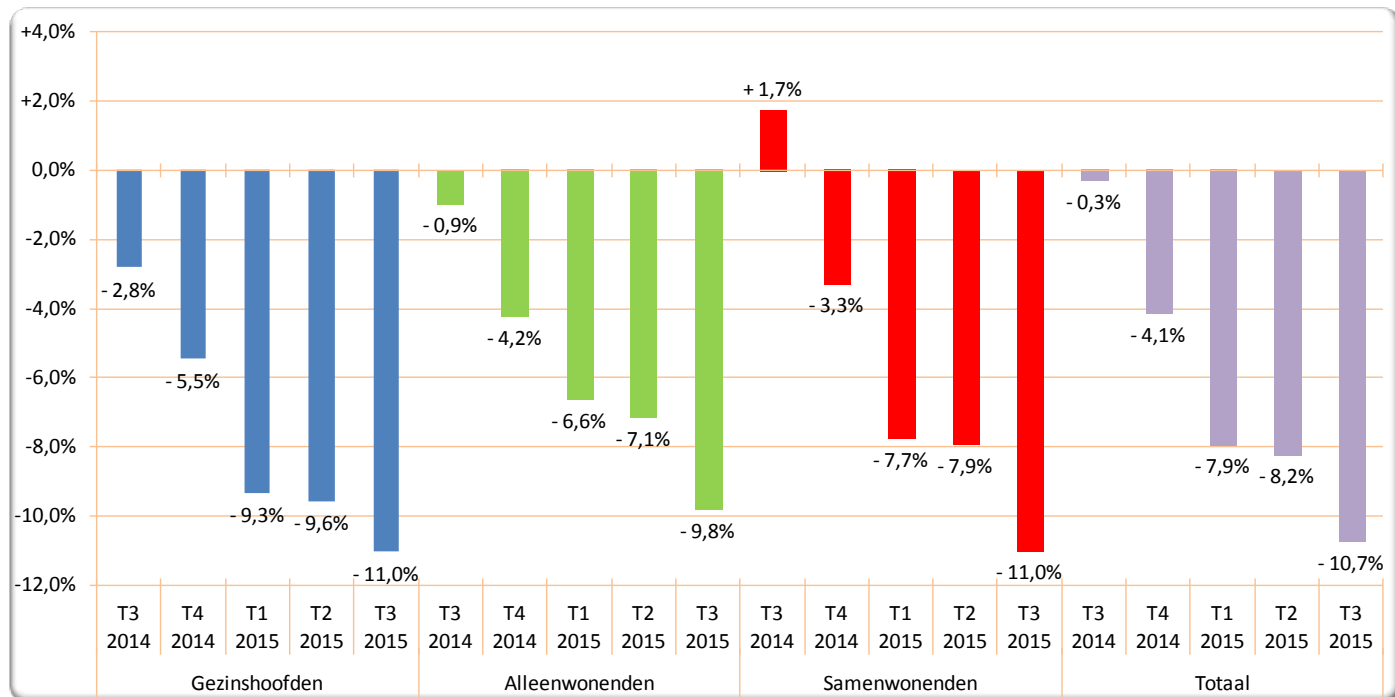
Volgens gezinscategorie

Tabel 21
Evolutie van de UVW-WZ volgens gezinscategorie

		Gezins- hoofden	Alleen- wonenden	Samen- wonenden	Andere	Totaal			Gezins- hoofden	Alleen- wonenden	Samen- wonenden	Totaal
2007	T1	161 929	110 226	193 829	154	466 138	2007	T1	100	100	100	100
	T2	156 841	105 518	183 253	135	445 747		T2	100	100	100	100
	T3	157 406	106 575	190 527	114	454 622		T3	100	100	100	100
	T4	149 040	102 918	177 323	141	429 422		T4	100	100	100	100
	Jaar	156 304	106 309	186 233	136	448 982		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	149 838	105 449	182 483	159	437 929	2008	T1	93	96	94	94
	T2	143 361	100 096	170 511	109	414 077		T2	91	95	93	93
	T3	145 397	100 797	179 645	135	425 974		T3	92	95	94	94
	T4	140 942	100 131	174 212	165	415 450		T4	95	97	98	97
	Jaar	144 884	101 619	176 713	142	423 358		Jaar	93	96	95	94
2009	T1	147 093	108 152	193 433	127	448 804	2009	T1	91	98	100	96
	T2	147 072	108 437	193 677	166	449 353		T2	94	103	106	101
	T3	150 441	111 827	205 854	123	468 245		T3	96	105	108	103
	T4	145 065	110 426	197 797	165	453 453		T4	97	107	112	106
	Jaar	147 418	109 710	197 690	145	454 964		Jaar	94	103	106	101
2010	T1	149 542	117 051	209 333	167	476 093	2010	T1	92	106	108	102
	T2	145 942	112 617	198 217	135	456 911		T2	93	107	108	103
	T3	147 438	112 682	203 100	35	463 254		T3	94	106	107	102
	T4	142 224	110 736	193 612	6	446 579		T4	95	108	109	104
	Jaar	146 286	113 272	201 065	86	460 709		Jaar	94	107	108	103
2011	T1	144 698	114 215	200 486	5	459 404	2011	T1	89	104	103	99
	T2	140 040	108 634	187 235	6	435 915		T2	89	103	102	98
	T3	142 581	109 706	196 974	4	449 265		T3	91	103	103	99
	T4	137 347	107 899	191 813	3	437 062		T4	92	105	108	102
	Jaar	141 167	110 113	194 127	5	445 412		Jaar	90	104	104	99
2012	T1	139 292	112 467	200 339	5	452 103	2012	T1	86	102	103	97
	T2	135 594	108 697	189 455	1	433 746		T2	86	103	103	97
	T3	137 822	109 589	197 537	0	444 947		T3	88	103	104	98
	T4	132 245	106 317	195 567	697	434 827		T4	89	103	110	101
	Jaar	136 238	109 267	195 724	176	441 406		Jaar	87	103	105	98
2013	T1	136 049	112 680	211 633	699	461 061	2013	T1	84	102	109	99
	T2	134 632	110 937	205 108	111	450 788		T2	86	105	112	101
	T3	136 573	111 950	212 007	28	460 558		T3	87	105	111	101
	T4	133 312	111 270	214 134	17	458 733		T4	89	108	121	107
	Jaar	135 141	111 709	210 720	214	457 785		Jaar	86	105	113	102
2014	T1	136 611	117 114	229 472	11	483 208	2014	T1	84	106	118	104
	T2	131 401	110 555	210 330	3	452 289		T2	84	105	115	101
	T3	132 737	110 896	215 682	2	459 316		T3	84	104	113	101
	T4	126 034	106 577	207 143	1	439 755		T4	85	104	117	102
	Jaar	131 696	111 285	215 657	4	458 642		Jaar	84	105	116	102
2015	T1	123 843	109 385	211 712	4	444 945	2015	T1	76	99	109	95
	T2	118 833	102 673	193 700	11	415 216		T2	76	97	106	93
	T3	118 074	100 043	191 994	9	410 121		T3	75	94	101	90

Grafiek 18

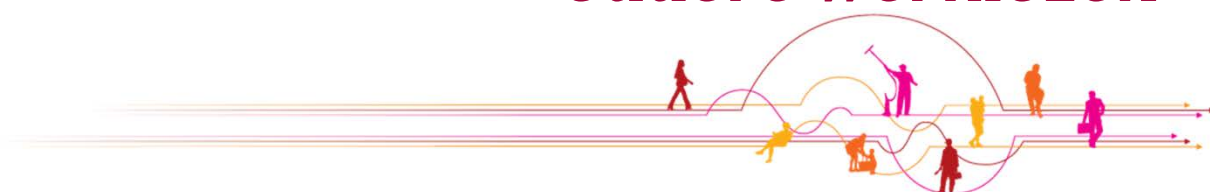
Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

In 2013 en 2014 is het aantal samenwonende volledig werklozen vrij sterk toegenomen, in het bijzonder als gevolg van efficiëntere controles op de gezinstoestand en de convergentie van de vergoedingsregelingen binnen de verschillende gezinscategorieën (zie studie “Recente evolutie van de verdeling naar gezinscategorie van werklozen” – juli 2015). Bij de alleenwonenden was deze stijging veel kleiner en bij de gezinshoofden was er een daling. In 2014 waren er daardoor 16% meer samenwonenden dan in 2007, tegenover+ 5% alleenwonenden, en – 16% gezinshoofden.

In de eerste drie trimesters van 2015 noteren alle gezinscategorieën een aanzienlijke daling op jaarbasis. In T3 2015 bedroeg ze - 11,0% bij de gezinshoofden, - 9,8% bij de alleenwonenden en – 11,0% bij de samenwonenden.

Evolutie van de werklozen met bedrijfstoeslag en van de vrijgestelde oudere werklozen

5.1

Algemeen overzicht

Tabel 22

Evolutie van de werklozen met bedrijfstoeslag en de vrijgestelde oudere werklozen samen

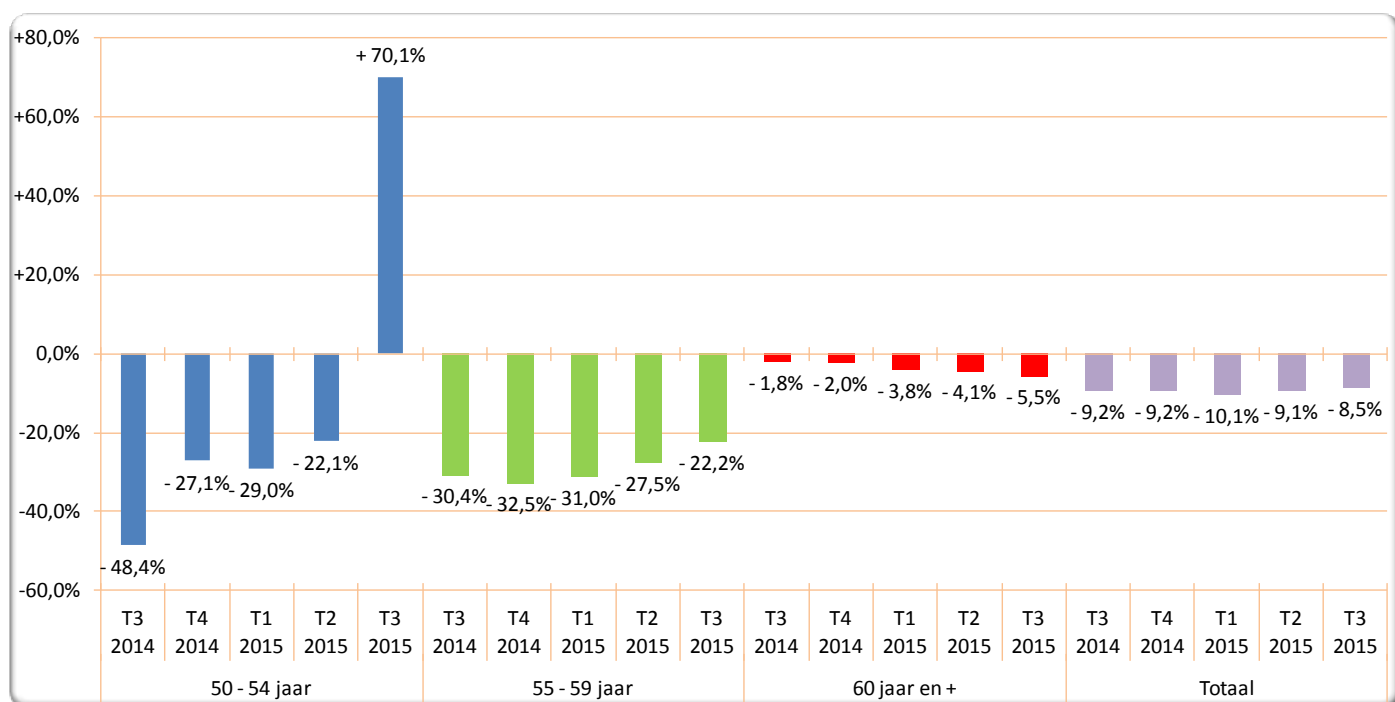
	T3 2007		T3 2014		T3 2015		Evol. T3 2007 - T3 2015	Evol. T3 2014 - T3 2015
Geslacht								
Mannen	145 541	66,2%	103 569	63,6%	95 730	64,3%	- 34,2%	- 7,6%
Vrouwen	74 052	33,7%	59 190	36,4%	53 205	35,7%	- 28,2%	- 10,1%
Leeftijd								
50 - 54 jaar	3 669	1,7%	415	0,3%	705	0,5%	- 80,8%	+ 70,1%
55 - 59 jaar	95 763	43,6%	31 284	19,2%	24 340	16,3%	- 74,6%	- 22,2%
60 jaar en +	120 305	54,7%	131 061	80,5%	123 890	83,2%	+ 3,0%	- 5,5%
WB								
WB Antwerpen	16 816	7,7%	12 581	7,7%	11 354	7,6%	- 32,5%	- 9,8%
WB Brussel	15 114	6,9%	9 863	6,1%	9 147	6,1%	- 39,5%	- 7,3%
WB Luik	14 525	6,6%	9 641	5,9%	9 106	6,1%	- 37,3%	- 5,5%
WB Hasselt	14 222	6,5%	9 958	6,1%	10 103	6,8%	- 29,0%	+ 1,5%
WB Gent	13 319	6,1%	9 963	6,1%	8 818	5,9%	- 33,8%	- 11,5%
WB Charleroi	11 652	5,3%	8 436	5,2%	7 898	5,3%	- 32,2%	- 6,4%
WB Turnhout	11 376	5,2%	9 419	5,8%	8 512	5,7%	- 25,2%	- 9,6%
WB Vilvoorde	10 838	4,9%	8 319	5,1%	7 406	5,0%	- 31,7%	- 11,0%
WB Leuven	9 083	4,1%	6 949	4,3%	6 129	4,1%	- 32,5%	- 11,8%
WB Mechelen	7 830	3,6%	5 831	3,6%	5 213	3,5%	- 33,4%	- 10,6%
WB Kortrijk	7 566	3,4%	6 172	3,8%	5 670	3,8%	- 25,1%	- 8,1%
WB La Louvière	6 909	3,1%	5 112	3,1%	4 668	3,1%	- 32,4%	- 8,7%
WB Nijvel	6 420	2,9%	4 803	3,0%	4 254	2,9%	- 33,7%	- 11,4%
WB Brugge	6 385	2,9%	4 548	2,8%	4 046	2,7%	- 36,6%	- 11,0%
WB Aalst	6 016	2,7%	4 280	2,6%	3 822	2,6%	- 36,5%	- 10,7%
WB Roeselare	5 801	2,6%	5 060	3,1%	4 640	3,1%	- 20,0%	- 8,3%
WB St-Niklaas	5 576	2,5%	3 950	2,4%	3 496	2,3%	- 37,3%	- 11,5%
WB Namen	5 533	2,5%	4 621	2,8%	4 445	3,0%	- 19,7%	- 3,8%
WB Oostende	5 469	2,5%	4 286	2,6%	3 867	2,6%	- 29,3%	- 9,8%
WB Tongeren	5 230	2,4%	3 534	2,2%	3 603	2,4%	- 31,1%	+ 2,0%
WB Bergen	5 153	2,3%	3 558	2,2%	3 183	2,1%	- 38,2%	- 10,5%
WB Doornik	4 835	2,2%	3 467	2,1%	2 976	2,0%	- 38,4%	- 14,2%
WB Dendermonde	4 812	2,2%	3 456	2,1%	3 093	2,1%	- 35,7%	- 10,5%
WB Verviers	4 524	2,1%	3 487	2,1%	3 141	2,1%	- 30,6%	- 9,9%
WB Hoei	2 831	1,3%	2 138	1,3%	2 065	1,4%	- 27,1%	- 3,4%
WB Oudenaarde	2 813	1,3%	2 423	1,5%	2 152	1,4%	- 23,5%	- 11,2%
WB Ieper	2 636	1,2%	2 164	1,3%	1 982	1,3%	- 24,8%	- 8,4%
WB Aarlen	2 382	1,1%	1 983	1,2%	1 776	1,2%	- 25,4%	- 10,4%
WB Moeskroen	2 120	1,0%	1 378	0,8%	1 149	0,8%	- 45,8%	- 16,6%
WB Boom	1 951	0,9%	1 376	0,8%	1 220	0,8%	- 37,5%	- 11,4%
Gewestelijke verdeling								
Vlaams gewest	137 739	62,7%	104 271	64,1%	95 128	63,9%	- 30,9%	- 8,8%
Waals gewest	66 884	30,4%	48 625	29,9%	44 660	30,0%	- 33,2%	- 8,2%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	15 114	6,9%	9 863	6,1%	9 147	6,1%	- 39,5%	- 7,3%
Totaal	219 737	100%	162 759	100%	148 935	100%	- 32,2%	- 8,5%

Tabel 22 (vervolg)

	T3 2007		T3 2014		T3 2015		Evol. T3 2007 - T3 2015	Evol. T3 2014 - T3 2015
Gehegroepeerde nijverheidstak								
Landbouw, bosbouw en visserij	929	0,4%	685	0,4%	609	0,4%	- 34,5%	- 11,2%
Winning van delfstoffen	9 760	4,4%	5 824	3,6%	5 199	3,5%	- 46,7%	- 10,7%
Verwerkende nijverheid	96 871	44,1%	62 314	38,3%	56 235	37,8%	- 41,9%	- 9,8%
<i>waarvan:</i>								
<i>machinebouw</i>	33 868	15,4%	23 581	14,5%	22 004	14,8%	- 35,0%	- 6,7%
<i>vervaardigen producten uit metaal</i>	8 668	3,9%	4 701	2,9%	1 315	0,9%	- 84,8%	- 72,0%
<i>scheikundige nijverheid</i>	10 963	5,0%	7 416	4,6%	6 305	4,2%	- 42,5%	- 15,0%
<i>voedingnijverheid</i>	8 826	4,0%	5 862	3,6%	5 200	3,5%	- 41,1%	- 11,3%
Bouw	17 639	8,0%	13 358	8,2%	13 130	8,8%	- 25,6%	- 1,7%
Elektriciteit, water, gas	200	0,1%	85	0,1%	70	0,0%	- 64,8%	- 16,9%
Handel, banken, verzekeringen	21 452	9,8%	12 777	7,9%	10 920	7,3%	- 49,1%	- 14,5%
Vervoer, verkeer	6 507	3,0%	5 221	3,2%	4 750	3,2%	- 27,0%	- 9,0%
Diensten	53 134	24,2%	46 104	28,3%	42 050	28,2%	- 20,9%	- 8,8%
Onbek. activiteit	13 245	6,0%	16 392	10,1%	15 971	10,7%	+ 20,6%	- 2,6%
Totaal	219 737	100%	162 759	100%	148 935	100%	- 32,2%	- 8,5%

Grafiek 19

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Als men de werklozen met bedrijfstoeslag en de vrijgestelde oudere werklozen samentelt, dan stelt men op jaarbasis een algemene daling vast van 8,5%. Die daling situeert zich in de leeftijdsklassen van 55 jaar en ouder. In tegenstelling tot de voorbije kwartalen vertoont het aantal uitkeringsgerechtigden van 50-54 jaar echter een grote stijging (+ 70,1%). Die stijging valt te verklaren door de uitzondering op de leeftijdsvoorwaarde voor het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT) die werd toegestaan voor de ex-werknemers van Ford Genk (cf. tabel 23).

Tabel 23

De werklozen met bedrijfstoelag en de vrijgestelde oudere werklozen van 50-54 jaar:
 Evolutie op jaarbasis in absolute cijfers

	SWT'ers en vrijgestelde oudere werklozen			Waarvan SWT		
	T3 2014	T3 2015	Evol. T3 2014 - T3 2015	T3 2014	T3 2015	Evol. T3 2014 - T3 2015
WB Hasselt en Tongeren	21	421	+ 400	19	420	+ 401
Andere WB's	393	284	- 109	328	247	- 81
Totaal	414	705	- 291	347	667	- 321

Tabel 23 toont de evolutie van de SWT'ers en vrijgestelde oudere werklozen van 50-54 jaar in de werkloosheidsbureaus van Hasselt en Tongeren, waar de dossiers van de ex-werknemers van Ford Genk worden behandeld, in vergelijking met hun evolutie in de andere werkloosheidsbureaus van het land. Hieruit valt op te maken dat in de andere WB's de dalende tendens die we de voorbije jaren konden vaststellen voor deze leeftijdsklasse zich nog steeds doorzet (- 109 eenheden voor de totaalpopulatie, - 81 voor SWT).

Ondanks de stijging die deze uitzonderingsmaatregel teweegbrengt in de leeftijdsklasse van 50-54 jaar, blijft hun aantal ook in T3 2015 slechts een erg klein aandeel vertegenwoordigen van de totaalpopulatie van SWT'ers en oudere vrijgestelden (0,5% tegenover 16,3% 55- tot 59-jarigen en 83,2% 60-plussers; cf. tabel 22).

5.2

Evolutie van de werklozen met bedrijfstoeslag

Tabel 24

Evolutie van het totaal aantal werklozen met bedrijfstoeslag volgens leeftijdsklasse

Leeftijd	T3 2007			T3 2014			T3 2015		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
50 - 54 j.	2 616	761	3 377	298	49	347	595	73	667
55 - 59 j.	31 736	8 300	40 036	19 552	6 854	26 405	17 678	5 079	22 757
60 j. en ouder	56 882	13 457	70 340	55 151	24 090	79 241	52 917	24 625	77 542
Totaal	91 234	22 519	113 752	75 001	30 992	105 993	71 190	29 777	100 967

Leeftijd	Evol. T3 2007 - T3 2015			Evol. T3 2014 - T3 2015		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
50 - 54 j.	- 77,3%	- 90,5%	- 80,2%	+ 99,6%	+ 49,3%	+ 92,5%
55 - 59 j.	- 44,3%	- 38,8%	- 43,2%	- 9,6%	- 25,9%	- 13,8%
60 j. en ouder	- 7,0%	+ 83,0%	+ 10,2%	- 4,1%	+ 2,2%	- 2,1%
Totaal	- 22,0%	+ 32,2%	- 11,2%	- 5,1%	- 3,9%	- 4,7%

Tabel 25

Waarvan werkzoekenden¹⁰

Leeftijd	T3 2014			T3 2015			Evol. T3 2014 - T3 2015		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
50 - 54 j.	151	38	188	378	60	438	+ 150,9%	+ 58,4%	+ 132,4%
55 - 59 j.	2 519	1 101	3 620	2 877	1 104	3 982	+ 14,2%	+ 0,3%	+ 10,0%
60 j. en ouder	718	364	1 082	1 073	575	1 648	+ 49,4%	+ 58,2%	+ 52,4%
Totaal	3 388	1 502	4 890	4 328	1 739	6 068	+ 27,8%	+ 15,8%	+ 24,1%

Ten opzichte van T3 2007 is het aantal SWT'ers gedaald in de leeftijdsklassen van 50-54 jaar (- 80,2%) en 55-59 jaar (- 43,2%). Voor de 60-plussers noteren we echter een stijging van 10,2%. Die stijging situeert zich uitsluitend bij de vrouwen (+ 83,0%, waar het aantal mannen daalt met 7,0%) en valt te verklaren door het geleidelijk optrekken van de pensioenleeftijd voor vrouwen van 60 naar 65 jaar.

Op jaarbasis noteren we in T3 2015 voor de totaalpopulatie van SWT'ers een daling van 4,7%. Het aantal werkzoekenden neemt echter nog steeds toe (+ 24,1%), waardoor het aandeel werkzoekenden binnen SWT stijgt tot 6%.

De evolutie van de werkloosheid met bedrijfstoeslag wordt beïnvloed door de opeenvolgende verscherping van de toelatingsvoorwaarden van dit statuut. Ze dient ook te worden beschouwd in het licht van de demografische evolutie. De actieve bevolking van 50-64 jaar is sinds 2004 namelijk sterk toegenomen (+ 60,1% tussen T2 2004 en T2 2015), terwijl die van 15-49 jaar licht daalde (- 1,9%).¹¹

¹⁰ Sinds juli 2014 worden de werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag ook opgenomen in de groep van de UVW-WZ (cf. deel 4).

¹¹ Bron: Eurostat – EAK Actieve bevolking (lfsq_agan).

5.3

Evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen

Tabel 26

Evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen per leeftijdsklasse

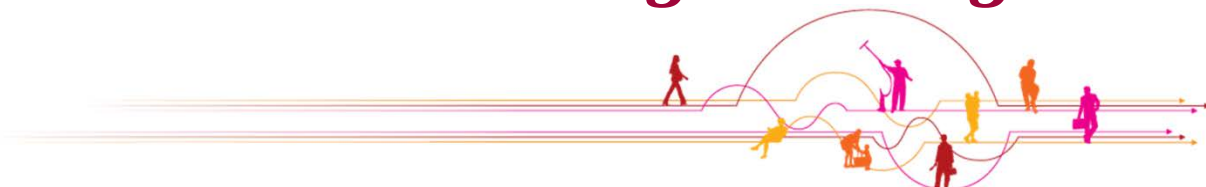
Leeftijd	T3 2007			T3 2014			T3 2015		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
50 - 54 j.	127	165	292	37	31	68	28	10	38
55 - 59 j.	25 545	30 181	55 727	2 554	2 324	4 878	1 045	538	1 583
60 j. en ouder	28 647	21 319	49 965	25 977	25 843	51 820	23 468	22 880	46 347
Totaal	54 319	51 665	105 984	28 568	28 198	56 766	24 540	23 428	47 968

Leeftijd	Evol. T3 2007 - T3 2015			Evol. T3 2014 - T3 2015		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
50 - 54 j.	- 78,0%	- 93,9%	- 87,0%	- 24,3%	- 67,7%	- 44,1%
55 - 59 j.	- 95,9%	- 98,2%	- 97,2%	- 59,1%	- 76,9%	- 67,6%
60 j. en ouder	- 18,1%	+ 7,3%	- 7,2%	- 9,7%	- 11,5%	- 10,6%
Totaal	- 54,8%	- 54,7%	- 54,7%	- 14,1%	- 16,9%	- 15,5%

In het 3^e trimester van 2015 noteren we verdere dalingen van het aantal vrijgestelde oudere werklozen - 15,5% op jaarbasis en - 54,7% t.o.v. T3 2007. We kunnen die dalingen waarnemen in alle leeftijdsklassen en bij de beide geslachten. De enige uitzondering hierop vormen de vrouwelijke 60-plussers. Hun aantal is t.o.v. T3 2007 met 7,3% gestegen. Dit laat zich uiteraard ook verklaren door de verhoging van de pensioenleeftijd voor vrouwen (zie hoofdstuk 5.2).

Ter herinnering: de minimumleeftijd om een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende aan te vragen werd sinds 2002 geleidelijk opgetrokken van 50 naar 60 jaar. De minimumleeftijd ging van 58 naar 60 jaar op 1 januari 2013. Sinds 1 januari 2015 werden de mogelijkheden om een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende aan te vragen opnieuw ingeperkt voor de nieuwe instromers van 60 jaar en ouder.

Evolutie van de tewerkstellingsmaatregelen

6.1

Evolutie van de tewerkstellingsmaatregelen (excl. dienstencheques)

6.1.1

Algemene evolutie volgens stelsel

Tabel 27

Evolutie van de tewerkstellingsmaatregelen volgens stelsel¹²

	T3 2007		T3 2014		T3 2015		Evol. T3 2007 - T3 2015	Evol. T3 2014 - T3 2015
Deeltijdse werknemers*	46 673	33,5%	48 858	30,5%	37 072	25,6%	- 20,6%	- 24,1%
Opleidingen	31 990	22,9%	39 843	24,9%	37 988	26,3%	+ 18,7%	- 4,7%
Activa + WIN-WIN	39 918	28,6%	28 766	18,0%	26 187	18,1%	- 34,4%	- 9,0%
Activa < 30 jaar	-	-	7 113	4,4%	10 589	7,3%	-	+ 48,9%
Instapstage	-	-	1 549	1,0%	2 084	1,4%	-	+ 34,6%
Doorstromingsprogramma	4 974	3,6%	3 758	2,3%	3 263	2,3%	- 34,4%	- 13,2%
SINE	9 075	6,5%	10 683	6,7%	9 973	6,9%	+ 9,9%	- 6,6%
Werkhervattingstoeslag	4 931	3,5%	16 882	10,5%	15 070	10,4%	+ 205,6%	- 10,7%
PWA-vrijstelling	1 347	1,0%	1 496	0,9%	1 421	1,0%	+ 5,5%	- 5,0%
Andere	532	0,4%	1 212	0,8%	906	0,6%	+ 70,3%	- 25,2%
Totaal	139 441	100%	160 161	100%	144 554	100%	+ 3,7%	- 9,7%

Het totaal aantal betalingen in het kader van tewerkstellingsmaatregelen daalt in T3 2015 op jaarbasis (- 9,7% ten opzichte van T3 2014). De daling doet zich voor in het merendeel van de maatregelen. Enkel het Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar (+ 48,9% in vergelijking met T3 2014) en de instapstages (+ 34,6% in vergelijking met T3 2014) zetten hun opmars verder. Samen waren deze maatregelen, die begin 2013 werden ingevoerd, in het 3de trimester van 2015 goed voor gemiddeld 12 673 betalingen per maand.

In vergelijking met T3 2007 is er een toename merkbaar van het totaal aantal rechthebbenden op tewerkstellingsmaatregelen: + 3,7%.

In het 3de trimester van 2015 zijn de werklozen die een opleiding volgen de grootste subgroep. Zij maken 26,3% uit van het totaal aantal betalingen in het kader van tewerkstellingsmaatregelen. De gerechtigden op een werkuitkering in het kader van het Activaplan (inclusief het Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar) en de deeltijdse werknemers met een inkomensgarantie-uitkering zijn beide goed voor iets meer dan een kwart van het totaal.

¹² NB: De maatregelen betreffende opleidingen omvatten zowel premies die eenmalig worden uitbetaald als recurrente uitkeringen. I.v.m. PWA werden in deze tabel slechts de betalingen opgenomen die werden verricht voor PWA-werknemers die vrijgesteld zijn van IWZ. Niet-vrijgestelde PWA-werknemers worden immers onder andere stelsels geteld, zoals bv. de volledige werkloosheid. Het totale aantal PWA-werknemers bedraagt in T3 2015 11 045 personen.

* De cijfers met betrekking tot de deeltijdse werknemers worden nog geverifieerd.

6.1.2

Evolutie van het Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar

Tabel 28

Evolutie van het aantal contracten en betalingen in het kader van het Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar

		Contracten				Betalingen			
		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2013	T1	0	0	0	0	0	0	0	0
	T2	0	0	0	0	0	0	0	0
	T3	465	953	94	1 512	70	228	17	315
	T4	720	1 347	270	2 337	577	1 260	160	1 997
	Jaar	1 185	2 300	364	3 849	162	372	44	578
2014	T1	1 229	1 923	342	3 494	991	2 153	365	3 510
	T2	1 574	2 472	412	4 458	1 542	3 130	526	5 197
	T3	1 546	2 218	358	4 122	2 238	4 191	685	7 113
	T4	1 512	2 220	382	4 114	2 641	4 747	748	8 136
	Jaar	5 861	8 833	1 494	16 188	1 853	3 555	581	5 989
2015	T1	1 395	2 082	313	3 790	3 033	5 488	915	9 436
	T2	1 509	2 348	322	4 179	3 291	5 969	962	10 221
	T3	975	1 729	219	2 923	3 386	6 216	987	10 589
	Jaar	3 879	6 159	854	10 892	3 237	5 891	955	10 082
Verhouding	2015 T3	33,4%	59,2%	7,5%	100 %	32,0%	58,7%	9,3%	100 %

Tabel 28 toont de evolutie van het aantal uitkeringen per trimester voor het Activaplan voor laaggeschoolden jonger dan 30 in detail.

Het aantal betalingen blijft in stijgende lijn gaan, en dat in elk van de gewesten. In de loop van het 3^e trimester van 2015 werden gemiddeld 10 589 betalingen per maand geregistreerd voor deze maatregel, 368 meer dan in T2 2015.

Het aantal geregistreerde contracten lijkt zich te stabiliseren op een 4 000-tal per trimester. In het onvolledige 3de trimester van 2015 werden voorlopig 2 923 contracten geregistreerd¹³, waarvan 59,2 % in het Waals Gewest. Het totaal aantal contracten sinds januari 2013 bedraagt 30 929.

¹³ Situatie op 26 oktober 2015

6.1.3 Evolutie van de instapstages

Tabel 29
Evolutie van het aantal contracten en betalingen in het kader van de instapstages

		Contracten				Betalingen			
		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2013	T1	31	0	0	31	1	0	0	1
	T2	239	2	12	253	121	0	1	121
	T3	176	9	60	245	245	5	22	272
	T4	105	52	51	208	161	25	74	260
	Jaar	551	63	123	737	132	7	24	163
2014	T1	122	256	84	462	116	144	114	375
	T2	206	761	223	1 190	188	645	197	1 031
	T3	130	691	162	983	191	1 033	325	1 549
	T4	86	267	134	487	108	841	273	1 222
	Jaar	544	1 975	603	3 122	151	666	227	1 044
2015	T1	121	588	146	855	103	697	246	1 047
	T2	174	1 192	328	1 694	163	1 255	348	1 766
	T3	65	736	150	951	148	1 543	393	2 084
	Jaar	360	2 516	624	3 500	138	1 165	329	1 632
Verhouding	2015 T3	6,8%	77,4%	15,8%	100 %	7,1%	74,1%	18,9%	100 %

De instapstages richten zich op laaggeschoolde jongeren die zich na hun studies inschrijven als werkzoekende en laten toe om een eerste ervaring op te doen op de arbeidsmarkt. Tabel 29 toont de evolutie van het aantal contracten en het aantal uitkeringen voor deze maatregel in detail.

In T3 2015 werden gemiddeld 2 084 betalingen per maand geregistreerd voor deze maatregel, 34,5 % meer dan in T3 2014.

Ook het aantal geregistreerde contracten groeit nog steeds. In de eerste 3 trimesters van 2015 werden voorlopig 3 500 contracten geregistreerd¹⁴, wat er al 378 meer zijn dan in het hele jaar 2014. Het gros van de contracten wordt geregistreerd in het Waals Gewest (77,4% in T3 2015). Het totaal aantal contracten sinds januari 2013 bedraagt 7 359.

¹⁴ Situatie op 2 oktober 2015

6.2 Dienstencheques

Tabel 30

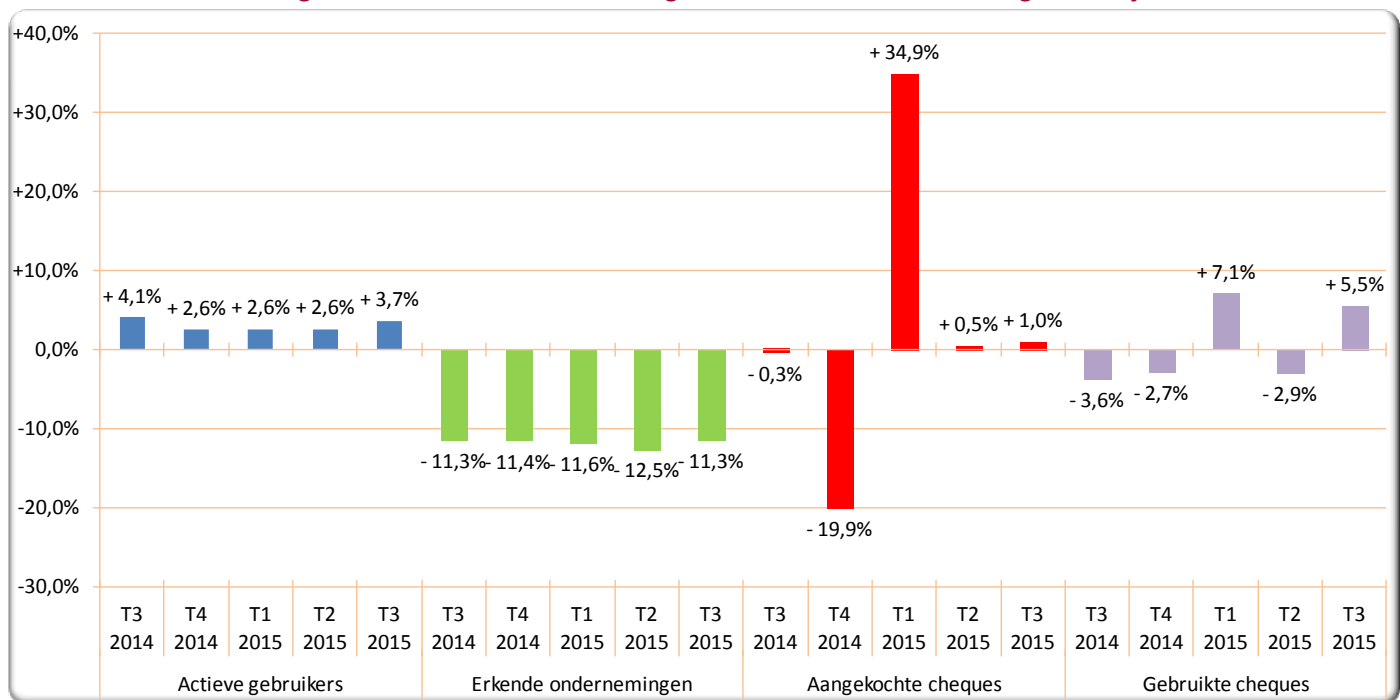
Algemene evolutie van het aantal actieve gebruikers, erkende ondernemingen, aangekochte cheques en gebruikte cheques

	2007	2014	Evol. 2007 - 2014	T3 2014	T3 2015	Evol. T3 2014 - T3 2015
Actieve gebruikers*	449 899	975 408	+ 116,8%	971 835	1 007 308	+ 3,7%
Erkende ondernemingen*	1 720	2 169	+ 26,1%	2 228	1 976	- 11,3%
Aangekochte cheques	53 453 329	116 146 556	+ 117,3%	28 249 709	28 519 525	+ 1,0%
Gebruikte cheques	49 187 499	120 250 546	+ 144,5%	26 887 746	28 370 418	+ 5,5%

* Situatie op het einde van het trimester

Grafiek 20

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

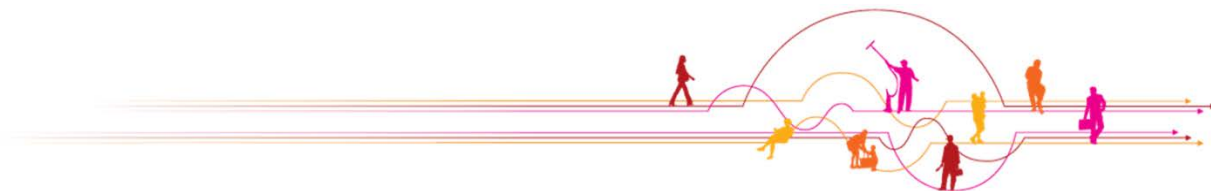

Het succes van de dienstencheques blijkt duidelijk uit bovenstaande tabel: tussen 2007 en 2014 is het aantal actieve gebruikers meer dan verdubbeld en is het aantal gebruikte cheques gegroeid met 144,5%. Hoewel de groei van het aantal actieve gebruikers al een aantal trimesters eerder klein is, zet hij zich in T3 2015 voort: tussen T3 2014 en T3 2015 bedraagt de toename 3,7%. Het aantal gebruikte cheques gaat er in dezelfde periode met 5,5% op vooruit.

Het aantal aangekochte dienstencheques is in T3 2015, net zoals in het voorgaande trimester, licht gestegen (+ 1,0% ten opzichte van T3 2014). Het effect van de anticipatieve aankoop van cheques in aanloop naar de prijsverhoging op 1 januari 2014, dat in T4 2014 resulteerde in een sterke afname en in T1 2015 in een sterke toename van het aantal aangekochte cheques, is verdwenen.

Het aantal erkende ondernemingen tenslotte gaat als gevolg van de striktere erkennings- en exploitatievoorwaarden al geruime tijd in dalende lijn. In T3 2015 hebben nog 1 976 ondernemingen een erkenning, of 11,3% minder dan een jaar geleden.

Evolutie van de loopbaanonderbreking en het tijdskrediet

7.1 Evolutie van loopbaanonderbreking, tijdskrediet en thematische verlopen volgens breuk van de werkonderbreking

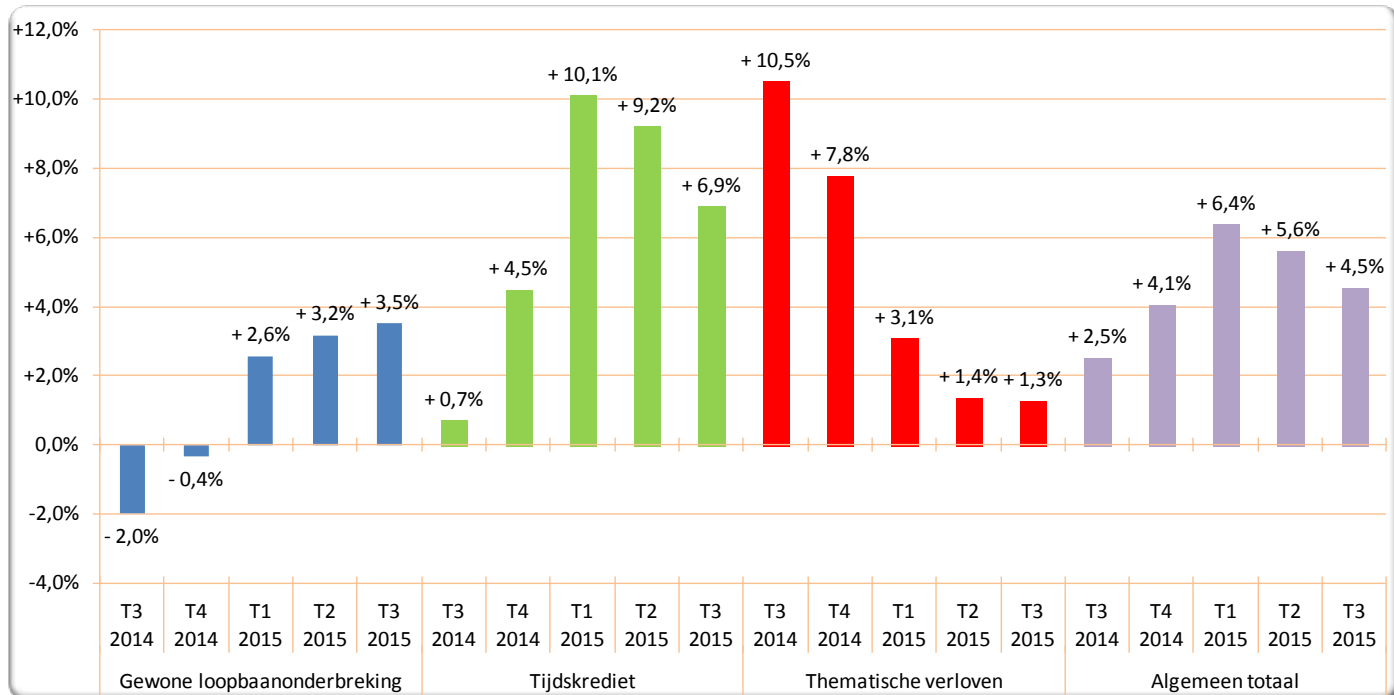
Tabel 31

Evolutie van loopbaanonderbreking, tijdskrediet en thematische verlopen volgens breuk van de werkonderbreking

	2007	2014	Evol. 2007 - 2014	T3 2014	T3 2015	Evol. T3 2014 - T3 2015
Gewone loopbaanonderbreking						
volledig	8 447	4 836	- 42,7%	4 843	4 606	- 4,9%
halftijds	36 838	30 810	- 16,4%	29 987	29 970	- 0,1%
verm. 1/3-tijds	907	1 007	+ 11,1%	1 005	972	- 3,3%
verm. 1/4-tijds	2 347	2 129	- 9,3%	2 090	1 881	- 10,0%
verm. 1/5-tijds	23 242	29 885	+ 28,6%	29 586	32 449	+ 9,7%
Totaal	71 781	68 668	- 4,3%	67 511	69 878	+ 3,5%
Tijdskrediet						
Volledig	11 452	5 790	- 49,4%	5 783	5 169	- 10,6%
Halftijds	32 094	33 355	+ 3,9%	32 890	32 030	- 2,6%
verm. 1/5-tijds	68 122	95 436	+ 40,1%	94 622	105 301	+ 11,3%
Totaal	111 668	134 581	+ 20,5%	133 295	142 499	+ 6,9%
Thematische verlopen						
Volledig	8 171	11 939	+ 46,1%	17 342	17 805	+ 2,7%
Halftijds	5 845	14 068	+ 140,7%	12 134	12 870	+ 6,1%
verm. tot 1/5-tijds	25 853	47 045	+ 82,0%	46 177	45 940	- 0,5%
Totaal	39 870	73 052	+ 83,2%	75 653	76 615	+ 1,3%
Algemeen totaal	223 319	276 301	+ 23,7%	276 459	288 992	+ 4,5%

Grafiek 21

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Tussen 2007 en 2014 is het aantal betalingen voor de stelsels van loopbaanonderbreking en tijdskrediet met 23,7% gestegen. In die tijdspanne hebben vooral de specifieke vormen van loopbaanonderbreking (thematische verloven) een sterke groei gekend (+ 83,2%). De vermindering van de prestaties met 1/5 heeft eveneens een aanzienlijke groei gekend, zowel in het stelsel van loopbaanonderbreking (+ 28,6%) als in het stelsel van tijdskrediet (+ 40,1%). Volledige loopbaanonderbreking en tijdskrediet zijn in dezelfde periode echter met respectievelijk 42,7% en 49,4% gedaald.

Tussen T3 2014 en T3 2015 noteren we een algemene stijging van het aantal werknemers in loopbaanonderbreking, tijdskrediet of thematisch verlof van 4,5%.

De grootste stijging noteren we bij het stelsel van het tijdskrediet (+ 6,9%) en meer specifiek bij hen die hun prestaties met 1/5 verminderden (+ 11,3%). Er vond een anticipatief effect plaats van enerzijds de afschaffing van de uitkering voor het tijdskrediet zonder motief en anderzijds het optrekken van de leeftijd waarop men (verhoogde) uitkeringen kan genieten bij een gedeeltelijke onderbreking van de loopbaan in het eindloopbaanstelsel, van 55 naar 60 jaar. Voor zover de werkgever werd verwittigd vóór 1 januari 2015 konden de aanvragen die werden ingediend bij de RVA vóór 1 april 2015, waarvan de begindatum van het tijdskrediet zich bevond vóór 1 juli 2015, nog het oude regime genieten. Ten opzichte van het vorige trimester vertraagt de omvang van de stijging echter, aangezien die overgangperiode beëindigd is.

Een minder grote stijging was er ook bij de werknemers die hun loopbaan onderbreken in het kader van het stelsel van gewone loopbaanonderbreking (+ 3,5%). Ook hier gaat het vooral om hen die hun prestaties met 1/5 verminderen (+ 9,7%). Het gaat hierbij waarschijnlijk eveneens om een anticipatief effect van de mogelijkheid tot een gelijkaardige reglementaire wijziging als die in het tijdskredietstelsel.

Bij de thematische verloven ten slotte wordt de toename steeds kleiner. Voor T3 2015 noteren we een stijging met 1,3% op jaarbasis. Alleen hier zien we geen stijging van de onderbreking met 1/5 van de werktijd, die met – 0,5% stabiel blijft t.o.v. T3 2014.

7.2

Evolutie van loopbaanonderbreking, tijdskrediet en thematische verloven volgens motief/reden

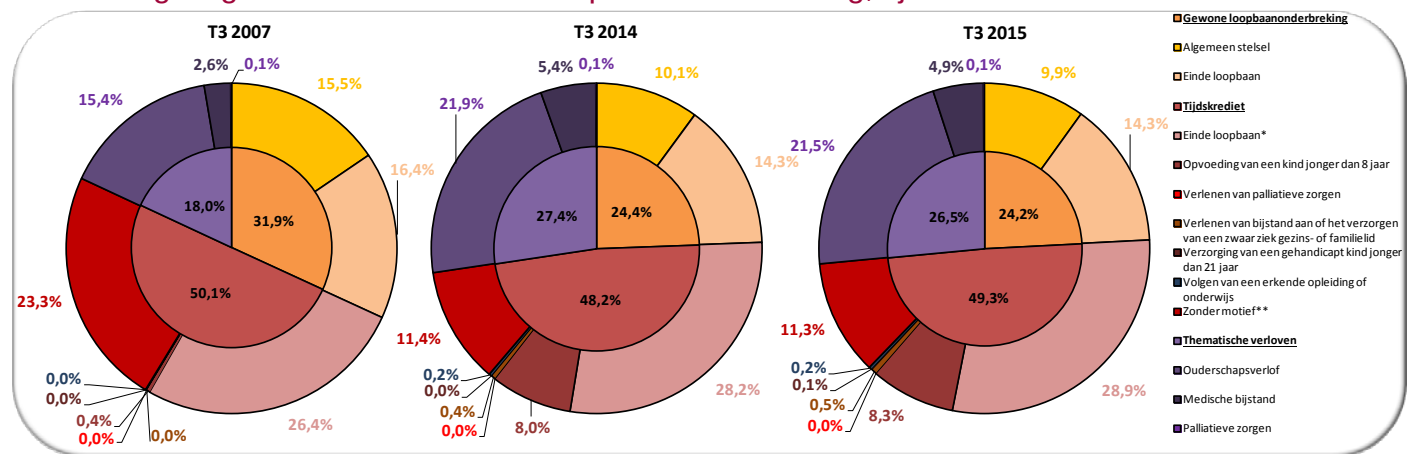
Tabel 32

Evolutie van loopbaanonderbreking, tijdskrediet en thematische verloven volgens motief/reden¹⁵

	2007	2014	Evol. 2007 - 2014	T3 2014	T3 2015	Evol. T3 2014 - T3 2015
Gewone loopbaanonderbreking						
Algemeen stelsel	35 025	28 480	- 18,7%	27 845	28 691	+ 3,0%
Einde loopbaan	36 757	40 188	+ 9,3%	39 666	41 187	+ 3,8%
Totaal	71 781	68 668	- 4,3%	67 511	69 878	+ 3,5%
Tijdskrediet						
Opvoeding van een kind jonger dan 8 jaar	791	21 435	x 27	22 046	23 944	+ 8,6%
Verlenen van palliatieve zorgen	1	20	x 20	28	8	- 69,9%
Verlenen van bijstand aan of het verzorgen van een zwaar ziek gezins- of familielid	39	1 151	x 30	1 166	1 546	+ 32,6%
Verzorging van een gehandicapt kind jonger dan 21 jaar	0	68	-	80	203	+ 155,2%
Volgen van een erkende opleiding of onderwijs	74	882	x 12	594	647	+ 9,0%
Einde loopbaan*	58 398	79 022	+ 35,3%	77 863	83 570	+ 7,3%
Zonder motief**	52 365	32 004	- 38,9%	31 518	32 580	+ 3,4%
Totaal	111 668	134 581	+ 20,5%	133 295	142 499	+ 6,9%
Thematische verloven						
Ouderschapsverlof	34 111	57 299	+ 68,0%	60 567	62 140	+ 2,6%
Medische bijstand	5 554	15 462	+ 178,4%	14 817	14 236	- 3,9%
Palliatieve zorgen	205	291	+ 42,2%	269	239	- 11,3%
Totaal	39 870	73 052	+ 83,2%	75 653	76 615	+ 1,3%
Algemeen totaal	223 319	276 301	+ 23,7%	276 459	288 992	+ 4,5%

Grafiek 22

Verhouding volgens motief/reden van loopbaanonderbreking, tijdskrediet en thematisch verlof

* Vanaf juni 2007 t.e.m. januari 2013 was er ook een klein aantal onderbrekers in afwachting van het (brug-)pensioen, die hier onder het stelsel einde loopbaan zijn geheregroepeerd.

** Inclusief het stelsel vòòr 2012.

¹⁵ NB: Wanneer de variatie de 1 000% overschrijdt, is ervoor geopteerd om de evolutie weer te geven aan de hand van een vermenigvuldigingsfactor i.p.v. als percentage.

Sinds 1 januari 2012 is het tijdskrediet ingedeeld in een stelsel zonder motief, een stelsel met motief en de eindeloopbaanstelsels. Ten gevolge hiervan is het aandeel van tijdskrediet zonder motief/stelsel van vòòr 2012 t.o.v. het geheel aan vergoedingen gehalveerd sinds 2007 (van 23,3% in T3 2007 naar 11,3% in T3 2015). Toch blijft het tijdskrediet met voorsprong het grootste onderbrekingsstelsel (49,3% van het geheel aan vergoedingen).

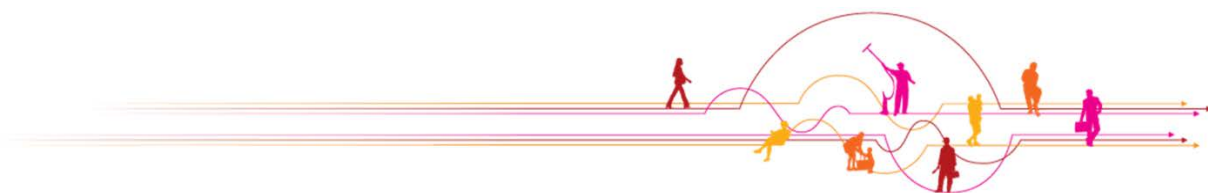
Vanaf 1 januari 2015 was het tijdskrediet voorwerp van een belangrijke hervorming (afschaffing van de uitkering voor het tijdskrediet zonder motief en verhoging van de leeftijd om uitkeringen voor eindeloopbaan te genieten).

Het grootste aantal aanvragen het verminderen van de werktijd aan het einde van de loopbaan. Wanneer we de aandelen van de eindeloopbaanstelsels in T3 2015 samentellen voor het tijdskrediet (28,9%) en de loopbaanonderbreking (14,3%), blijkt 43,2% van het aantal onderbrekingen een dergelijk stelsel te betreffen.

Verder worden ook veel onderbrekingen genomen met het oog op de opvoeding van kinderen. Dit valt op te maken zowel uit het aandeel van het tijdskrediet voor de opvoeding van kinderen jonger dan 8 jaar (8,3%, de grootste van de voorziene motieven), als uit het aandeel van ouderschapsverlof in het stelsel van de thematische verloven (21,5%), samen goed voor 29,8% van het totaal aan onderbrekingsvergoedingen.

Ten slotte dient hier ook te worden gewezen op de groei van het relatieve belang van de thematische verloven binnen het geheel aan onderbrekingsvergoedingen van 18,0% in T3 2007 tot 26,5% in T3 2015. Die groei is voornamelijk toe te schrijven aan het ouderschapsverlof.

Evolutie van de maatregelen in het kader van de ontwikkeling van het Eenheidsstatuut

8.1 Crisispremies en ontslaguitkeringen

Tabel 33

Evolutie van het aantal betalingen voor crisispremies en ontslaguitkeringen volgens gewest

		Crisispremie				Ontslagitkering				Totaal
		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	
2010	T1	349	237	42	628					628
	T2	4 378	3 365	637	8 380					8 380
	T3	4 136	3 060	778	7 974					7 974
	T4	5 326	4 041	941	10 308					10 308
	Jaar	3 547	2 676	600	6 823					6 823
2011	T1	5 811	4 387	1 091	11 289					11 289
	T2	5 430	4 405	1 214	11 049					11 049
	T3	4 386	3 627	872	8 885					8 885
	T4	5 557	4 377	1 134	11 068					11 068
	Jaar	5 296	4 199	1 078	10 573					10 573
2012	T1	4 462	3 306	1 000	8 768	1 081	1 023	129	2 233	11 001
	T2	1 136	717	332	2 185	4 220	3 547	803	8 570	10 755
	T3	477	189	128	794	4 279	3 045	813	8 137	8 931
	T4	239	104	59	402	5 217	3 340	749	9 306	9 708
	Jaar	1 579	1 079	380	3 037	3 699	2 739	624	7 062	10 099
2013	T1	151	66	57	274	7 022	4 458	1 002	12 482	12 756
	T2	89	41	29	159	7 204	4 731	1 265	13 200	13 359
	T3	46	21	17	84	6 478	3 875	1 116	11 469	11 553
	T4	36	20	8	64	6 796	4 430	1 067	12 293	12 357
	Jaar	81	37	28	145	6 875	4 374	1 113	12 361	12 506
2014	T1	30	18	7	55	7 677	5 130	1 342	14 149	14 204
	T2	12	16	5	33	4 908	3 600	1 082	9 590	9 623
	T3	7	7	9	23	4 007	2 402	781	7 190	7 213
	T4	3	3	5	11	3 687	2 352	669	6 708	6 719
	Jaar	13	11	6	30	5 070	3 371	968	9 409	9 440
2015	T1	1	2	2	5	4 363	3 114	890	8 367	8 372
	T2	7	3	0	10	4 130	2 614	652	7 396	7 406
	T3	1	1	0	2	4 156	1 832	501	6 489	6 491
Verhouding		50,0%	50,0%	0,0%	100%	64,0%	28,2%	7,7%	100%	

Sinds 1 januari 2012 is het stelsel van de crisispremies uitdovend. Er worden wel nog betalingen uitgevoerd voor ontslagen vóór 2012, maar nieuwe aanvragen zijn niet langer ontvankelijk.

Op dezelfde datum werd echter de ontslaguitkering ten behoeve van arbeiders, dienstbodes en werknemers met een arbeidsovereenkomst in het dienstenchequestelsel ingevoerd. Deze maatregel verving de crisispremie, maar wordt sinds 1 januari 2014 op zijn beurt geleidelijk vervangen door de ontslagcompensatievergoeding. Arbeiders (en sommige bedienden) met anciënniteit vóór 1 januari 2014 hebben daardoor in het merendeel van de gevallen geen recht meer op de ontslaguitkering, maar wel op de ontslagcompensatievergoeding (cf. deel 8.2).

In het 1ste trimester van 2011 piekte het aantal crisispremies voor arbeiders die hun werk verloren op 11 289. Sindsdien liep dit aantal aanzienlijk terug. In 2015 is deze maatregel zo goed als uitgedoofd.

Het aantal ontslaguitkeringen gaat sinds de invoering begin 2012 tot het 1ste trimester van 2014 in stijgende lijn. In dat laatste trimester werden in totaal 14 204 ontslaguitkeringen betaald. Sindsdien loopt ook hun aantal terug. Voor het 3de trimester van 2015 noteren we in totaal nog 6 489 betalingen voor ontslaguitkeringen, of 701 minder dan in T3 2014.

Van het totaal aantal ontslaguitkeringen werd in T3 2015 64,0% betaald aan werknemers uit het Vlaams Gewest, 28,2% aan werknemers uit het Waals Gewest en 7,7% aan werknemers uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

8.2

Ontslagcompensatievergoedingen

Tabel 34

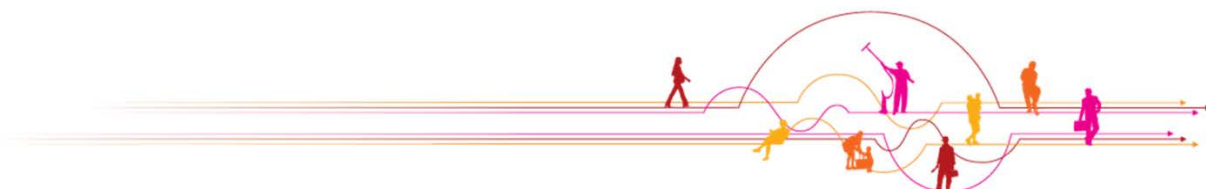
Evolutie van het gemiddeld aantal betalingen per maand en de totale uitgaven voor ontslagcompensatievergoedingen

		Betaald in meerdere keren	Betaald in 1 keer	Totaal	Uitgaven (in miljoen EUR)
2014	T1	0	27	27	1,37
	T2	2	178	180	9,73
	T3	458	181	639	11,65
	T4	804	116	920	11,86
	Jaar	316	126	441	34,60
2015	T1	2 333	266	2 599	22,27
	T2	3 079	289	3 368	25,70
	T3	3 201	200	3 400	21,11

Met het oog op de harmonisering van de opzegregelingen bij de eenmaking van het statuut van arbeiders en bedienden, kan aan bepaalde werknemers sinds 1 januari 2014 onder bepaalde voorwaarden een ontslagcompensatievergoeding worden toegekend. Deze vergoeding is gericht op werknemers voor wie de duur van de opzeggingstermijn minstens ten dele wordt gebaseerd op de anciënniteit die ze als arbeider verwierven vóór 2014. Deze maatregel vervangt zoals gezegd dus geleidelijk de ontslaguitkering.

Het verschil tussen het bedrag waarop de werknemer bij het nieuwe stelsel recht geeft en het bedrag dat door de werkgever wordt betaald, wordt door de RVA bijgesteld als ontslagcompensatievergoeding. De betaling ervan kan maandelijks gebeuren of eenmalig. In het 3de trimester van 2015 werden per maand gemiddeld 3 400 betalingen uitgevoerd, waarbij de overgrote meerderheid betalingen betrof voor ontslagcompensatievergoedingen die in meerdere keren worden uitgekeerd. In totaal werd in het 3de trimester van 2015 voor 21,11 miljoen EUR aan ontslagcompensatievergoedingen betaald, wat 4,59 miljoen EUR minder is dan in het voorgaande trimester.

Evolutie van de 3 groepen van uitkeringstrekkers

Tabel 35

Algemene evolutie van de 3 groepen van uitkeringstrekkers

	T3 2007	T3 2014	T3 2015	Evol. T3 2007 - T3 2015	Evol. T3 2014 - T3 2015
Vergoede werklozen en werklozen met bedrijfstoelag	695 449	631 865	561 187	- 19,3%	- 11,2%
Werkzoekenden	454 622	459 316	410 121	- 9,8%	- 10,7%
Niet-werkzoekenden	240 828	172 549	151 067	- 37,3%	- 12,4%
Werknemers ondersteund door de RVA	258 848	293 573	255 708	- 1,2%	- 12,9%
Tijdelijke werkloosheid	99 438	112 846	91 549	- 7,9%	- 18,9%
Aanverwante uitkeringen	19 969	20 566	19 606	- 1,8%	- 4,7%
Deeltijdse werknemers	46 673	48 858	37 072	- 20,6%	- 24,1%
Activerings- en opleidingsmaatregelen	92 767	111 303	107 481	+ 15,9%	- 3,4%
Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	225 292	276 770	289 180	+ 28,4%	+ 4,5%
Tijdscrediet	112 509	133 295	142 499	+ 26,7%	+ 6,9%
Gewone loopbaanonderbreking	71 564	67 511	69 878	- 2,4%	+ 3,5%
Specifieke vormen	40 530	75 653	76 615	+ 89,0%	+ 1,3%
Halftijds brugpensioen	688	311	189	- 72,6%	- 39,3%
Totaal van de 3 groepen	1 179 589	1 202 208	1 106 075	- 6,2%	- 8,0%

Het totale aantal uitkeringstrekkers van de RVA is in T3 2015 met 6,2% gedaald t.o.v. het overeenkomstige trimester van 2007.

Die daling situeert zich vooral in de groep met vergoede werklozen en werklozen met bedrijfstoelag (- 19,3%) en dan vooral bij de niet-werkzoekenden (- 37,3% t.o.v. - 9,8% bij de werkzoekenden). Ook het aantal werknemers ondersteund door de RVA neemt sinds 2007 licht af met 1,2%, wat zich vooral laat verklaren door de evolutie van de tijdelijke werkloosheid (- 7,9%). Het aantal activerings- en opleidingsmaatregelen in deze groep is sinds 2007 echter gestegen met 15,9%.

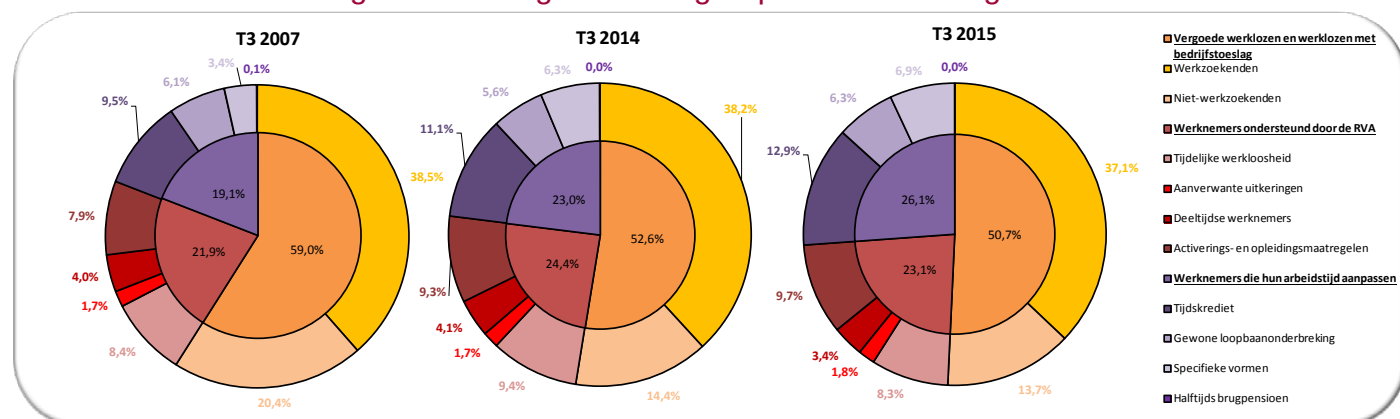
De groep werknemers die hun arbeidstijd aanpassen blijft daarentegen stijgen (+ 28,4% in T3 2015 t.o.v. T3 2007). Die stijging situeert zich bij het tijdscrediet (+ 26,7%) en de specifieke vormen (+ 89,0%), aangezien de gewone loopbaanonderbreking en het halftijds brugpensioen (wat een uitdovende maatregel is) gedaald zijn met respectievelijk 2,4% en 72,6%.

Ook op jaarbasis noteren we in T3 2015 een daling van het aantal vergoede werklozen (- 11,2%), die groter is bij de niet-werkzoekenden dan bij de werkzoekenden (respectievelijk - 12,4% en - 10,7%).

We noteren op jaarbasis alleen stijgingen in het segment van de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen: + 4,5% in totaal. Die stijging is zichtbaar in elk van de drie grote subgroepen van dit segment (+ 6,9% voor het tijdscrediet, + 3,5% voor de gewone loopbaanonderbreking en + 1,3% voor de specifieke vormen).

Grafiek 23

Evolutie van de onderlinge verhouding van de 3 groepen van uitkeringstrekkers

De hierboven geschetste evoluties hebben uiteraard een impact op de verhouding tussen de verschillende uitkeringstrekkers van de RVA. De vergoede werklozen vormen nog steeds de grootste groep, al is hun aandeel in T3 2015 gezakt tot 50,7%. Dit betekent een daling met 8,3 procentpunt t.o.v. het overeenkomstige trimester van 2007. Die daling situeert zich grotendeels in het segment van de niet-werkzoekenden (- 6,7 procentpunt t.o.v. -1,4 procentpunt bij de werkzoekenden).

De stijging t.o.v. 2007 met 7,0 procentpunt van het aandeel van de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen, is zichtbaar in elk van de drie grote groepen van dit segment uitkeringstrekkers: + 3,4 procentpunt tijdskrediet, + 0,2 procentpunt gewone loopbaanonderbreking en + 3,5 procentpunt specifieke vormen.

De stijging van het aandeel werknemers ondersteund door de RVA (+ 1,2 procentpunt sinds 2007) situeert zich vooral bij de grootste groep van dit segment: + 1,8 procentpunt voor de activerings- en opleidingsmaatregelen.

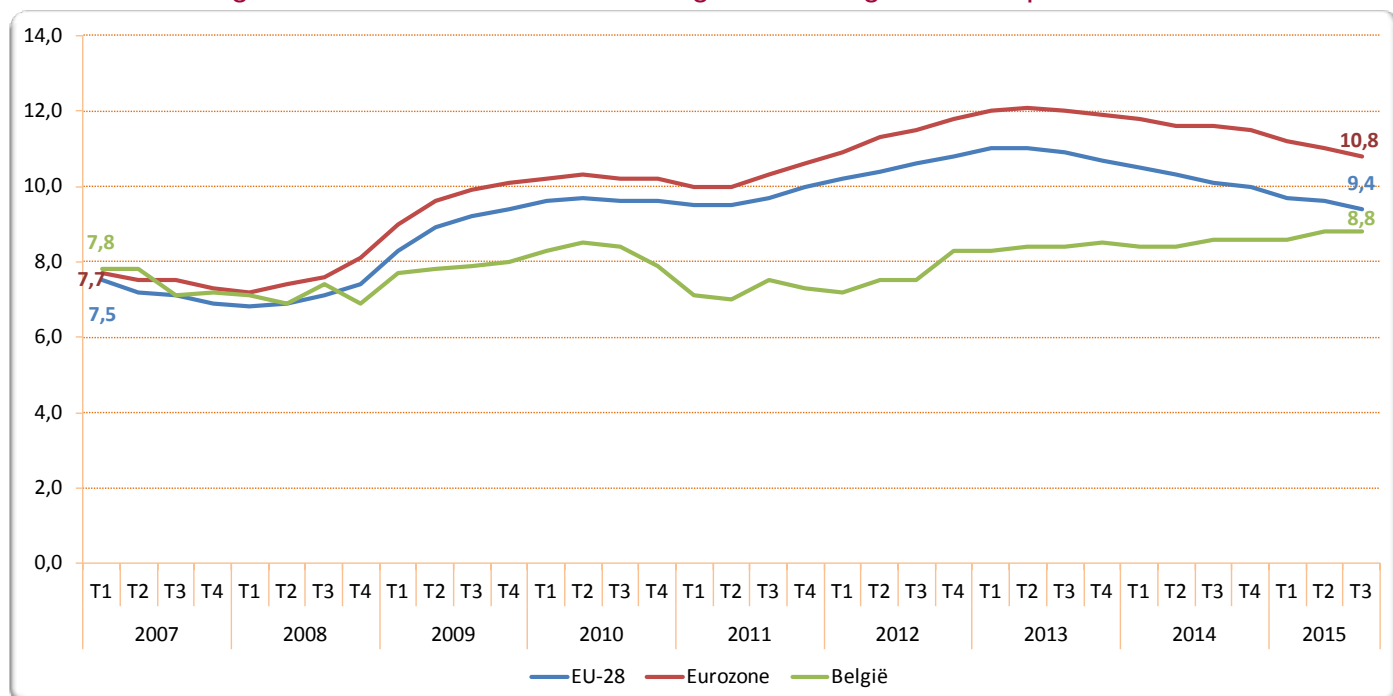
Internationale vergelijking

10.1

Werkloosheidsgraad

Grafiek 24

Evolutie van de geharmoniseerde werkloosheidsgraad in België en Europa

Bron: Eurostat - Geharmoniseerde werkloosheidsgraden (15 tot 74 j.) - Aangepaste reeksen EAK - seizoensgecorrigeerde gegevens (une_rt_q)

De werkloosheidsgraad volgt in België niet dezelfde tendens als het Europese gemiddelde (Europese Unie of Eurozone). In vergelijking met dat gemiddelde is de geharmoniseerde werkloosheidsgraad in België tijdens de crisis van 2009 minder sterk gestegen, is hij sterker gedaald in 2010 en 2011 en is hij in 2012 pas later opnieuw beginnen te stijgen. De dalende trend die vanaf de 2de helft van 2013 merkbaar is op Europees niveau in deze geharmoniseerde statistiek, gebaseerd op een trimestriële enquête bij een steekproef van de bevolking, doet zich echter niet voor in België. Die evolutie wordt zonder twijfel gedeeltelijk beïnvloed door de uitbreiding van de verplichting tot inschrijving als werkzoekende in België (optrekken van de leeftijdsvoorwaarden sinds 2013).

Wanneer we de huidige Belgische werkloosheidsgraad (8,8% in T3 2015) vergelijken met die van voor de crisis (7,8% in T1 2007) stellen we een toename vast met 1,0 procentpunt. In de Europese Unie en de Eurozone was de stijging over dezelfde periode veel groter: respectievelijk 1,9 en 3,1 procentpunten.

10.2

Evolutie van de werkgelegenheid

Tabel 36

Evolutie van de werkgelegenheid in België en Europa

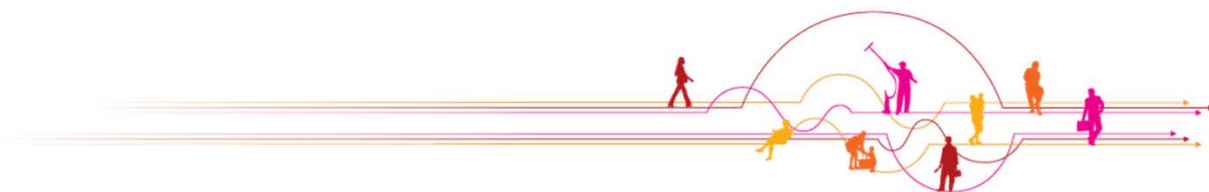
		EU-28	Eurozone	België			EU-28	Eurozone	België
2007	T1	216 800	143 050	4 348	2007	T1	100	100	100
	T2	220 092	145 204	4 345		T2	100	100	100
	T3	222 633	146 711	4 385		T3	100	100	100
	T4	221 927	146 451	4 443		T4	100	100	100
	Jaar	220 363	145 354	4 380		Jaar	100	100	100
2008	T1	220 872	145 654	4 450	2008	T1	102	102	102
	T2	223 049	146 847	4 414		T2	101	101	102
	T3	224 742	147 856	4 465		T3	101	101	102
	T4	222 839	146 678	4 455		T4	100	100	100
	Jaar	222 875	146 759	4 446		Jaar	101	101	101
2009	T1	218 642	143 755	4 418	2009	T1	101	100	102
	T2	219 344	144 107	4 396		T2	100	99	101
	T3	219 485	143 821	4 415		T3	99	98	101
	T4	218 338	143 596	4 454		T4	98	98	100
	Jaar	218 952	143 820	4 421		Jaar	99	99	101
2010	T1	214 757	141 982	4 470	2010	T1	99	99	103
	T2	217 103	143 029	4 443		T2	99	99	102
	T3	218 321	143 513	4 488		T3	98	98	102
	T4	217 193	143 243	4 554		T4	98	98	102
	Jaar	216 843	142 942	4 489		Jaar	98	98	102
2011	T1	214 509	141 182	4 454	2011	T1	99	99	102
	T2	216 783	142 788	4 544		T2	98	98	105
	T3	217 370	142 929	4 489		T3	98	97	102
	T4	216 213	142 284	4 551		T4	97	97	102
	Jaar	216 219	142 296	4 509		Jaar	98	98	103
2012	T1	213 846	140 607	4 502	2012	T1	99	98	104
	T2	216 165	141 777	4 525		T2	98	98	104
	T3	217 385	142 247	4 536		T3	98	97	103
	T4	215 832	141 178	4 533		T4	97	96	102
	Jaar	215 807	141 452	4 524		Jaar	98	97	103
2013	T1	212 943	139 380	4 487	2013	T1	98	97	103
	T2	215 561	140 868	4 549		T2	98	97	105
	T3	216 944	141 456	4 559		T3	97	96	104
	T4	216 147	140 889	4 526		T4	97	96	102
	Jaar	215 398	140 648	4 530		Jaar	98	97	103
2014	T1	215 357	140 355	4 506	2014	T1	99	98	104
	T2	218 161	142 094	4 544		T2	99	98	105
	T3	220 180	143 028	4 549		T3	99	97	104
	T4	219 439	142 758	4 575		T4	99	97	103
	Jaar	218 284	142 059	4 544		Jaar	99	98	104
2015	T1	217 880	141 805	4 558	2015	T1	100	99	105
	T2	220 328	143 367	4 518		T2	100	99	104

Bron: Eurostat - Totale werkgelegenheid van de residentiële bevolking (in duizenden) - 15 jaar en ouder - EAK (lfsq_egaps)

Gemiddeld lag de werkgelegenheid in T2 2015 in België 4% hoger dan in T2 2007. Ook tijdens de crisis is de Belgische werkgelegenheid overigens altijd boven of op het niveau van 2007 gebleven.

Dit laatste is niet het geval in de Europese Unie of in de Eurozone. Beiden zijn in 2009 onder hun niveau van 2007 gedoken. De Eurozone is tot op heden steeds onder dat niveau gebleven (- 1% in T2 2015). De werkgelegenheid in de Europese Unie heeft pas in T1 2015 voor het eerst sinds 2009 het pre-crisisniveau van 2007 bereikt.

Evolutie over 10 jaar¹⁶

11.1

De werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

Tabel 37

Evolutie over 10 jaar van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse/duur en ratio t.o.v. de actieve bevolking

T3	Volgens leeftijd				Volgens duur en leeftijd: 2 j. en langer		Totaal		Ratio (A) / act. bev.
	< 25 j.	25 - 49 j.	50 +	50 +*	< 50 j.	50 +	(A)	vrijgest 50- 59* inbegrepen	
2006	73 316	318 398	94 504	163 846	189 032	68 578	486 219	555 561	10,4%
2007	66 695	286 518	101 409	157 428	161 043	78 075	454 622	510 641	9,6%
2008	61 542	261 814	102 618	149 342	135 947	79 226	425 974	472 699	8,8%
2009	70 895	285 288	112 061	147 890	127 162	82 362	468 245	504 073	9,7%
2010	67 145	278 971	117 138	144 221	125 762	85 922	463 254	490 336	9,4%
2011	62 254	268 162	118 849	141 330	125 300	87 703	449 265	471 746	9,2%
2012	56 417	270 031	118 499	138 506	119 715	86 924	444 947	464 954	9,1%
2013	58 457	279 166	122 935	138 750	118 309	87 568	460 558	476 373	9,2%
2014	52 293	275 531	131 492	136 438	111 788	93 816	459 316	464 262	9,2%
2015	41 579	237 538	131 004	132 625	96 487	94 354	410 121	411 741	8,3%

Tabel 38

Rangschikking van de voorbije 10 jaar van de UVW-WZ

T3	Volgens leeftijd				Volgens duur en leeftijd: 2 j. en langer		Totaal		Ratio (A) / act. bev.
	< 25 j.	25 - 49 j.	50 +	50 +*	< 50 j.	50 +	(A)	vrijgest 50- 59* inbegrepen	
1	2015	2015	2006	2015	2015	2006	2015	2015	2015
2	2014	2008	2007	2014	2014	2007	2008	2014	2008
3	2012	2011	2008	2012	2013	2008	2012	2012	2012
4	2013	2012	2009	2013	2012	2009	2011	2011	2014
5	2008	2014	2010	2011	2011	2010	2007	2008	2013
6	2011	2010	2012	2010	2010	2012	2014	2013	2011
7	2007	2013	2011	2009	2009	2013	2013	2010	2010
8	2010	2009	2013	2008	2008	2011	2010	2009	2007
9	2009	2007	2015	2007	2007	2014	2009	2007	2009
10	2006	2006	2014	2006	2006	2015	2006	2006	2006

* Bij ongewijzigde reglementering, d.w.z. vrijgestelde 50- tot 59-jarigen inbegrepen.

Tabel 37 geeft de evolutie weer van het gemiddeld aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ) in de 3^e trimesters van de voorbije 10 jaar. Het totaal (A) wordt opgesplitst volgens leeftijdsklasse en werkloosheidsduur. Er wordt ook een ratio van berekend in verhouding tot de actieve bevolking. Tabel 38 rangschikt de jaren in oplopende volgorde van hun waarden voor het 3e trimester.

¹⁶ Bron m.b.t. de actieve bevolking: Eurostat EAK – Actieve bevolking van 15 jaar en ouder (lfsi_act_q). De gegevens zijn beschikbaar met één trimester vertraging t.o.v. deze publicatie. Voor de berekening van de ratio van het laatste trimester werd dan ook de waarde van het voorgaande trimester gebruikt.

Met een werkloosheidsratio van 8,3% vertoont het 3e trimester van 2015 de laagste werkloosheid van het voorbije decennium.

In absolute cijfers rangschikt het 3^e trimester van 2015 zich ook op de eerste plaats voor de leeftijdsklassen onder de 50 jaar. Een gedeelte van de vastgestelde daling tussen T3 2014 en T3 2015 volgt uit het einde recht op inschakelingsuitkeringen (cf. deel 4).

Het aantal werklozen van 50 jaar of ouder is algemeen toegenomen sinds het begin van het beschouwde decennium (zie ook deel 5). Zoals gezegd laat dat zich verklaren door het geleidelijk optrekken van de leeftijd waarop een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende (IWZ) kan worden aangevraagd van 50 naar 60 jaar sinds 2002. (Sinds 1 januari 2015 werden de mogelijkheden om een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende aan te vragen bovendien opnieuw ingeperkt voor de nieuwe instromers van 60 jaar en ouder.) Als men die reglementaire wijziging neutraliseert, verschijnt het 3^e trimester van 2015 echter evenzeer op de 1^e plaats van de rangschikking.

11.2

De niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

Tabel 39

Evolutie over 10 jaar van de UVW-NWZ (4 statuten) en ratio t.o.v. de actieve bevolking

T3	Vrijgestelde ouderen na voltijdse arbeidsprestaties	Vrijgesteld om sociale of familiale redenen	Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	SWT met vrijstelling van IWZ	Totaal (B)	Ratio (B) / uitgebreide act. bev.
2006	115 230	9 694	10 181	111 361	246 467	5,0%
2007	105 984	11 095	10 037	113 712	240 828	4,8%
2008	100 054	11 198	9 927	114 319	235 498	4,6%
2009	94 094	10 721	9 886	115 853	230 553	4,6%
2010	88 105	9 823	9 645	117 399	224 973	4,4%
2011	82 143	8 919	9 241	114 293	214 596	4,2%
2012	75 917	8 304	8 946	110 183	203 350	4,0%
2013	68 757	7 608	8 443	105 990	190 798	3,7%
2014	56 766	6 896	7 784	101 103	172 549	3,3%
2015	47 968	1 498	6 701	94 899	151 067	3,0%

Tabel 40

Rangschikking van de voorbije 10 jaar van de UVW-NWZ (4 statuten)

T3	Vrijgestelde ouderen na voltijdse arbeidsprestaties	Vrijgesteld om sociale of familiale redenen	Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	SWT met vrijstelling van IWZ	Totaal (B)	Ratio (B) / uitgebreide act. bev.
1	2015	2015	2015	2015	2015	2015
2	2014	2014	2014	2014	2014	2014
3	2013	2013	2013	2013	2013	2013
4	2012	2012	2012	2012	2012	2012
5	2011	2011	2011	2006	2011	2011
6	2010	2006	2010	2007	2010	2010
7	2009	2010	2009	2011	2009	2009
8	2008	2009	2008	2008	2008	2008
9	2007	2007	2007	2009	2007	2007
10	2006	2008	2006	2010	2006	2006

Voor elke categorie van niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (B), alsook voor de ratio t.o.v. de actieve bevolking, noteren we voor het 3^e trimester van 2015 een 1^e plaats in de rangschikking van het voorbije decennium. Vanaf het begin van de periode in 2006 neemt het aantal UVW-NWZ gevoelig af, o.a. omwille van de in het vorige deel genoemde reglementaire wijzigingen m.b.t. de vrijstelling van IWZ voor oudere werklozen. Verder kan sinds 1 januari 2015 de vrijstelling om sociale en familiale redenen niet meer worden toegekend behalve voor de mantelzorgers.

11.3

Het totaal aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (werkzoekend en niet-werkzoekend samen)

Tabel 41

Evolutie over 10 jaar van de UVW (WZ + NWZ) en ratio t.o.v. de actieve bevolking (uitgebreid)

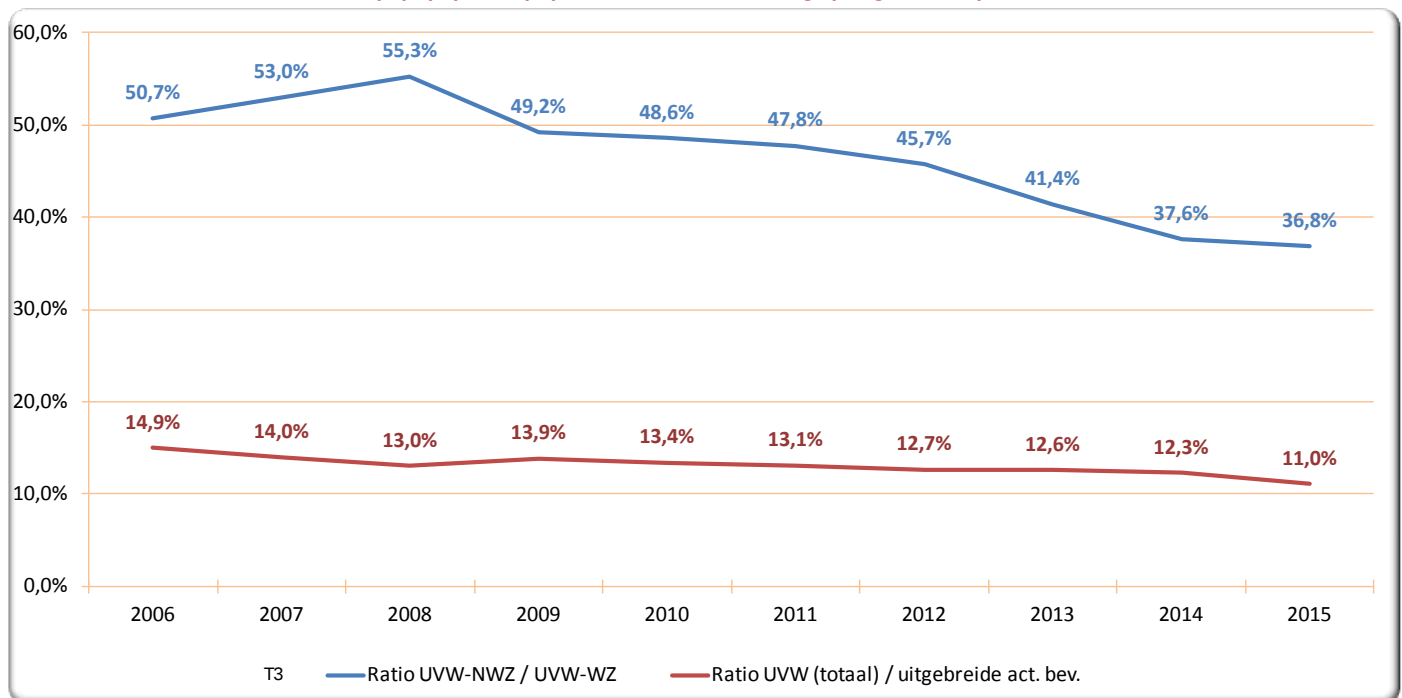
T3	UVW-WZ (A)		UVW-NWZ (B)		(C) = (A) + (B) 100%	Ratio (B) / (A)	Ratio (C) / uitgebreide act. bev.
	Aantal	%	Aantal	%			
2006	486 219	66,4%	246 467	33,6%	732 685	50,7%	14,9%
2007	454 622	65,4%	240 828	34,6%	695 449	53,0%	14,0%
2008	425 974	64,4%	235 498	35,6%	661 473	55,3%	13,0%
2009	468 245	67,0%	230 553	33,0%	698 798	49,2%	13,9%
2010	463 254	67,3%	224 973	32,7%	688 227	48,6%	13,4%
2011	449 265	67,7%	214 596	32,3%	663 861	47,8%	13,1%
2012	444 947	68,6%	203 350	31,4%	648 298	45,7%	12,7%
2013	460 558	70,7%	190 798	29,3%	651 356	41,4%	12,6%
2014	459 316	72,7%	172 549	27,3%	631 865	37,6%	12,3%
2015	410 121	73,1%	151 067	26,9%	561 187	36,8%	11,0%

Tabel 41 biedt enerzijds een synthese van de 2 hierboven beschouwde groepen samen, maar brengt anderzijds ook hun onderlinge verhouding in kaart. In absolute aantallen neemt het totaal van beide groepen (C) af van 732 685 in T3 2006 naar 561 187 in T3 2015. De evolutie van de ratio van C ten opzichte van de actieve bevolking (i.c. uitgebreid met het aantal UVW-NWZ) volgt dezelfde afnemende trend: van 14,9% in 2006 tot 11,0% in 2015.

De laatste twee kolommen van tabel 41 worden grafisch voorgesteld in grafiek 25. De ratio (B)/(A), die geldt als kengetal voor de onderlinge verhouding van de grootte van de beide groepen, toont een algemene daling van het aantal niet-werkzoekenden ten opzichte van het aantal werkzoekenden (van 50,7% in 2006 naar 36,8% in 2015). Ook het totale aantal UVW daalt zoals gezegd algemeen t.o.v. de (uitgebreide) actieve bevolking (van 14,9% in 2006 naar 11,0% in 2015).

Grafiek 25

De evolutie van de ratio's (B)/(A) en (C)/actieve bevolking (uitgebreid)

11.4

De niet-vergoede niet-werkende werkzoekenden

Tabel 42

Evolutie over 10 jaar van de NVNW-WZ volgens inschrijvingsvorm

T3	Jongeren in beroeps- inschakelingstijd	Andere WZ verplicht ingeschreven	WZ vrijwillig ingeschreven	Totaal (D)	Ratio (D) / act. bev.
2006	57 097	29 914	40 446	127 458	2,7%
2007	49 852	29 496	35 550	114 898	2,4%
2008	46 687	30 964	35 410	113 062	2,3%
2009	51 341	30 947	44 145	126 432	2,6%
2010	51 948	35 454	50 115	137 516	2,8%
2011	48 688	36 926	49 257	134 871	2,8%
2012	56 844	37 648	53 560	148 052	3,0%
2013	58 541	39 140	57 739	155 420	3,1%
2014	59 326	42 147	59 956	161 429	3,2%
2015	55 789	48 832	67 593	172 214	3,5%

Bron: gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en berekeningen RVA

Tabel 43

Rangschikking van de voorbije 10 jaar van de NVNW-WZ (3 statuten)

T3	Jongeren in beroeps- inschakelingstijd	Andere WZ verplicht ingeschreven	WZ vrijwillig ingeschreven	Totaal (D)	Ratio (D) / act. bev.
1	2008	2007	2008	2008	2008
2	2011	2006	2007	2007	2007
3	2007	2009	2006	2009	2009
4	2009	2008	2009	2006	2006
5	2010	2010	2011	2011	2011
6	2015	2011	2010	2010	2010
7	2012	2012	2012	2012	2012
8	2006	2013	2013	2013	2013
9	2013	2014	2014	2014	2014
10	2014	2015	2015	2015	2015

Bron: gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en berekeningen RVA

Volledigheidshalve dient hier te worden vermeld dat niet alle werkzoekenden vergoed worden door de RVA in het kader van de werkloosheidsverzekering. Het totaal aan werkzoekenden bestaat daarnaast enerzijds uit werkende werkzoekenden (die hier verder buiten beschouwing worden gelaten), anderzijds uit niet-werkende werkzoekenden die niet vergoed worden in het kader van de werkloosheidsverzekering. Tabellen 42 & 43 bevatten gegevens over deze niet-vergoede niet-werkende werkzoekenden, die worden verzameld door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en samengebracht door de RVA.

De groep niet-vergoede niet-werkende werkzoekenden bestaat uit jongeren in hun beroepsinschakelingstijd, verplicht ingeschreven werkzoekenden en vrijwillig ingeschreven werkzoekenden. Onder de verplicht ingeschreven bevinden zich de gesanctioneerde werklozen, de werkzoekenden ten laste van het OCMW en de werkzoekenden die zijn erkend als mindervalide door de FOD Sociale Zekerheid. Bij de vrijwillig ingeschreven werkzoekenden vinden we heel wat niet-werkende werkzoekenden terug met een vreemde nationaliteit, die zich inschrijven om toegang te hebben tot de Belgische arbeidsmarkt, maar die (nog) geen recht hebben op werkloosheidsuitkeringen.

Het 3^e trimester van 2015 dient voornamelijk onderaan te worden gerangschikt wat betreft de niet-vergoede niet-werkende werkzoekenden. Slechts voor het aantal jongeren in beroepsinschakelingstijd noteren we voor T3 2015 een waarde die tot de middenmoot van het voorbije decennium behoort.

De geobserveerde toename van het totaal aan NVNW-WZ tussen 2014 en 2015 volgt gedeeltelijk uit het einde recht op inschakelingsuitkeringen (cf. deel 4). Een gedeelte van de werklozen die het einde van het recht hebben bereikt zijn opgenomen bij de verplicht ingeschreven werkzoekenden vermits zij een leefloon ontvangen van het OCMW; anderen hebben besloten om als vrijwillig werkzoekende ingeschreven te blijven.

11.5

De tijdelijk werklozen

Tabel 44

Algemene evolutie over 10 jaar en rangschikking per jaar van de TW

T3		Fysieke eenheden		Budgettaire eenheden
1	2006	89 325	2015	18 472
2	2015	91 549	2006	21 804
3	2007	99 438	2007	23 376
4	2008	108 471	2014	23 503
5	2014	112 846	2008	24 366
6	2011	115 963	2013	25 333
7	2013	117 233	2011	26 586
8	2010	122 569	2012	28 908
9	2012	128 839	2010	30 248
10	2009	157 067	2009	41 029

Het 3^e trimester van 2015 vertoont in verhouding tot de andere jaren van het voorbije decennium eerder lage waarden wat de tijdelijke werkloosheid betreft. Uitgedrukt in fysieke eenheden rangschikt T3 2015 zich op de 2^e, uitgedrukt in budgettaire eenheden op de 1^e plaats.